MATERIAŁY DYDAKTYCZNE 45

Ustawowe znamiona wybranych przestępstw i wykroczeń w tablicach

Cz. II

KATOWICE 2017

asp. szt. Adam Kaliściak
asp. szt. Maciej Antkowiak
asp. Tomasz Pączkowski
Zakład Służby Kryminalnej

Ustawowe znamiona wybranych przestępstw i wykroczeń w tablicach

Cz. II

Katowice 2017

Redakcja:
mł. insp. Jacek Słobosz

Redakcja techniczna i korekta:
Paweł Mięsiak

© Szkoła Policji w Katowicach, Katowice 2017. Pewne prawa zastrzeżone.

Niniejsza publikacja w całości stanowi materiał dydaktyczny Szkoły Policji w Katowicach. Publikacja dostępna jest na licencji:
Creative Commons – Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne – Bez utworów zależnych 3.0 Polska (CC-BY-NC-ND) 3.0. Polska.

Postanowienia licencji są dostępne pod adresem:
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/pl/legalcode

Spis treści

Wstęp

Ustawowe znamiona wybranych przestępstw przeciwko rodzinie i opiece

TABLICA NR:

1 – znęcanie się – art. 207 k.k. – ustawowe znamiona
2 – znęcanie się – art. 207 k.k. – typ przestępstwa oraz tryb ścigania
3 – znęcanie się – art. 207 k.k. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
4 – znęcanie się – art. 207 k.k. – objaśnienia wyrażeń ustawowych
5 – rozpijanie małoletnich – art. 208 k.k. – ustawowe znamiona
6 – rozpijanie małoletnich – art. 208 k.k. – typ przestępstwa oraz tryb ścigania
7 – rozpijanie małoletnich – art. 208 k.k. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
8 – rozpijanie małoletnich – art. 208 k.k. – objaśnienia wyrażeń ustawowych

Ustawowe znamiona wybranych przestępstw przeciwko mieniu

TABLICA NR:

9 – kradzież – art. 278 k.k. – ustawowe znamiona
10 – kradzież – art. 278 k.k. – typ przestępstwa oraz tryb ścigania
11 – kradzież – art. 278 k.k. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
12 – kradzież – art. 278 k.k. – objaśnienia wyrażeń ustawowych
13 – kradzież z włamaniem – art. 279 k.k. – ustawowe znamiona
14 – kradzież z włamaniem – art. 279 k.k. – typ przestępstwa oraz tryb ścigania
15 – kradzież z włamaniem – art. 279 k.k. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
16 – kradzież z włamaniem – art. 279 k.k. – objaśnienia wyrażeń ustawowych
17 – rozbój – art. 280 k.k. – ustawowe znamiona
18 – rozbój – art. 280 k.k. – typ przestępstwa oraz tryb ścigania
19 – rozbój – art. 280 k.k. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
20 – rozbój – art. 280 k.k. – objaśnienia wyrażeń ustawowych

21 – kradzież rozbójnicza – art. 281 k.k. – ustawowe znamiona
22 – kradzież rozbójnicza – art. 281 k.k. – typ przestępstwa oraz tryb ścigania
23 – kradzież rozbójnicza – art. 281 k.k. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
24 – wymuszenie rozbójnicze – art. 282 k.k. – ustawowe znamiona
25 – wymuszenie rozbójnicze – art. 282 k.k. – typ przestępstwa oraz tryb ścigania
26 – wymuszenie rozbójnicze – art. 282 k.k. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
27 – przywłaszczenie – art. 284 k.k. – ustawowe znamiona
28 – przywłaszczenie – art. 284 k.k. – typ przestępstwa oraz tryb ścigania
29 – przywłaszczenie – art. 284 k.k. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
30 – przywłaszczenie – art. 284 k.k. – objaśnienia wyrażeń ustawowych
31 – oszustwo – art. 286 k.k. – ustawowe znamiona
32 – oszustwo – art. 286 k.k. – typ przestępstwa oraz tryb ścigania
33 – oszustwo – art. 286 k.k. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
34 – oszustwo – art. 286 k.k. – objaśnienia wyrażeń ustawowych
35 – uszkodzenie rzeczy – art. 288 k.k. – ustawowe znamiona
36 – uszkodzenie rzeczy – art. 288 k.k. – typ przestępstwa oraz tryb ścigania
37 – uszkodzenie rzeczy – art. 288 k.k. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
38 – uszkodzenie rzeczy – art. 288 k.k. – objaśnienia wyrażeń ustawowych
39 – krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 k.k. – ustawowe znamiona
40 – krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 k.k. – typ przestępstwa oraz tryb ścigania
41 – krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 k.k. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
42 – krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 k.k. – objaśnienia wyrażeń ustawowych
43 – paserstwo umyślne – art. 291 – ustawowe znamiona
44 – paserstwo umyślne – art. 291 – typ przestępstwa oraz tryb ścigania
45 – paserstwo umyślne – art. 291 – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
46 – paserstwo umyślne – art. 291 – objaśnienia wyrażeń ustawowych

47 – paserstwo nieumyślne – 292 k.k. – ustawowe znamiona
48 – paserstwo nieumyślne – 292 k.k. – typ przestępstwa oraz tryb ścigania
49 – paserstwo nieumyślne – 292 k.k. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych

Ustawowe znamiona wybranych wykroczeń przeciwko osobie

TABLICA NR:

50 – skłanianie do żebrania – art. 104 k.w. – ustawowe znamiona
51 – skłanianie do żebrania – art. 104 k.w. – typ wykroczenia oraz tryb ścigania
52 – skłanianie do żebrania – art. 104 k.w. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
53 – skłanianie do żebrania – art. 104 k.w. – objaśnienia wyrażeń ustawowych
54 – dopuszczenie do przebywania w niebezpieczeństwie – art. 106 k.w. – ustawowe znamiona
55 – dopuszczenie do przebywania w niebezpieczeństwie – art. 106 k.w. – typ wykroczenia oraz tryb ścigania
56 – dopuszczenie do przebywania w niebezpieczeństwie – art. 106 k.w. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
57 – szczucie psem człowieka – art. 108k.w. – ustawowe znamiona
58 – szczucie psem człowieka – art. 108 k.w. – typ wykroczenia oraz tryb ścigania
59 – szczucie psem człowieka – art. 108 k.w. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
60 – szczucie psem człowieka – art. 108 k.w. – objaśnienia wyrażeń ustawowych

Ustawowe znamiona wybranych wykroczeń przeciwko mieniu

TABLICA NR:

61 – kradzież i przywłaszczenie – art. 119 k.w. – ustawowe znamiona
62 – kradzież i przywłaszczenie – art. 119 k.w. – typ wykroczenia oraz tryb ścigania
63 – kradzież i przywłaszczenie – art. 119 k.w. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
64 – kradzież i przywłaszczenie – art. 119 k.w. – objaśnienia wyrażeń ustawowych
65 – szalbierstwo – art. 121k.w. – ustawowe znamiona
66 – szalbierstwo – art. 121 k.w. – typ wykroczenia oraz tryb ścigania

67 – szalbierstwo – art. 121 k.w. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
68 – szalbierstwo – art. 121 k.w. – objaśnienia wyrażeń ustawowych
69 – paserstwo – art. 122 k.w. – ustawowe znamiona
70 – paserstwo – art. 122 k.w. – typ wykroczenia oraz tryb ścigania
71 – paserstwo – art. 122 k.w. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
72 – paserstwo – art. 122 k.w. – objaśnienia wyrażeń ustawowych
73 – kradzież ogrodowa – art. 123k.w. – ustawowe znamiona
74 – kradzież ogrodowa – art. 123 k.w. – typ wykroczenia oraz tryb ścigania
75 – kradzież ogrodowa – art. 123 k.w. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
76 – kradzież ogrodowa – art. 123 k.w. – objaśnienia wyrażeń ustawowych
77 – uszkodzenie rzeczy – art. 124 k.w. – ustawowe znamiona
78 – uszkodzenie rzeczy – art. 124 k.w. – typ wykroczenia oraz tryb ścigania
79 – uszkodzenie rzeczy – art. 124 k.w. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
80 – uszkodzenie rzeczy – art. 124 k.w. – objaśnienia wyrażeń ustawowych
81 – kradzież rzeczy o wartości niemajątkowej – art. 126 k.w. – ustawowe znamiona
82 – kradzież rzeczy o wartości niemajątkowej – art. 126 k.w. – typ wykroczenia oraz tryb ścigania
83 – kradzież rzeczy o wartości niemajątkowej – art. 126 k.w. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych
84 – nielegalne posiadanie wytrychów – art. 129 k.w. – ustawowe znamiona
85 – nielegalne posiadanie wytrychów – art. 129 k.w. – typ wykroczenia oraz tryb ścigania
86 – nielegalne posiadanie wytrychów – art. 129 k.w. – odpowiedzialność karna form zjawiskowych i stadialnych

Literatura

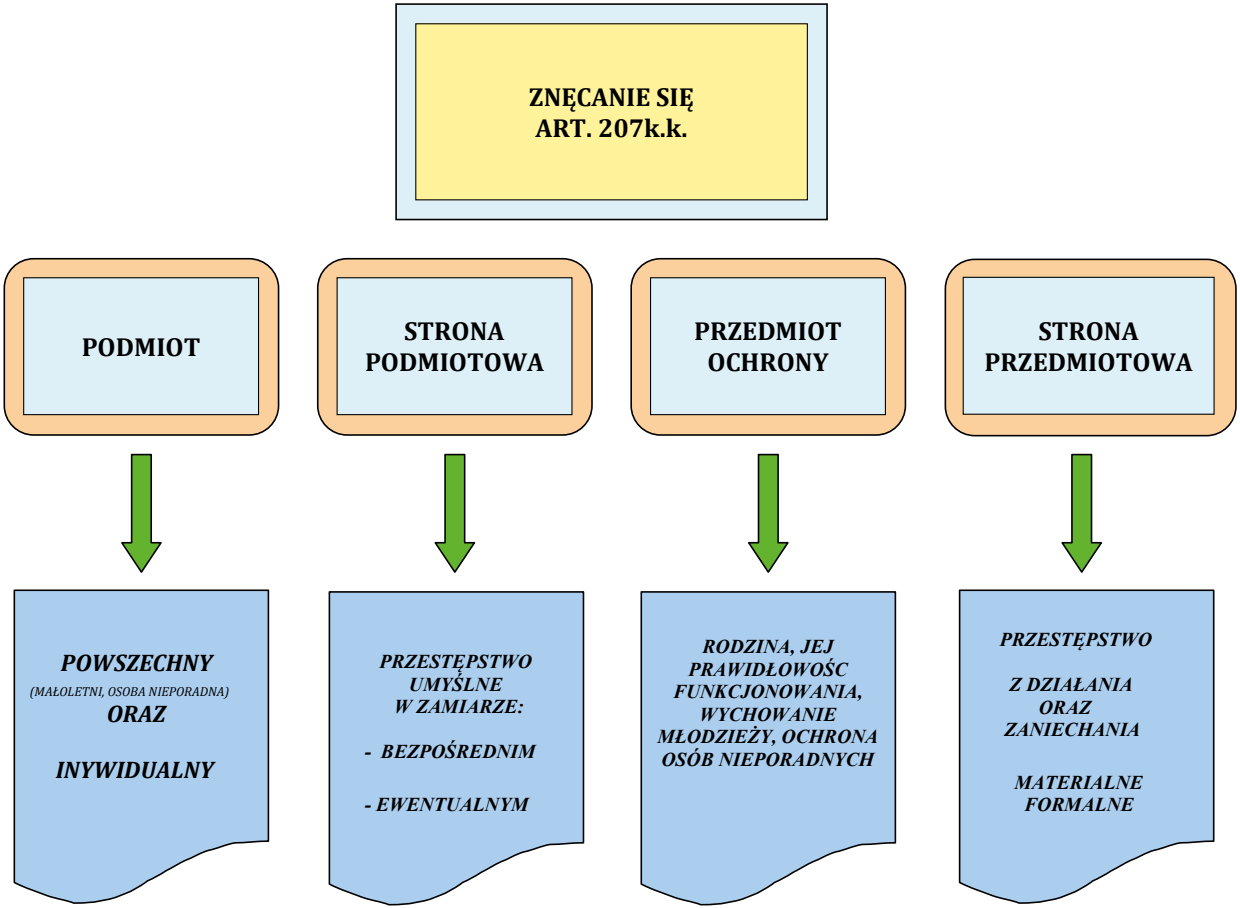
Wstęp

Przedmiotem niniejszego opracowania jest omówienie w formie tabelarycznej wybranych przestępstw i wykroczeń zawartych w Ustawie Kodeks Karny[1] oraz Ustawie Kodeks Wykroczeń[2], w celu określenia ustawowych znamion, typu, trybu ścigania, odpowiedzialności karnej form stadialnych i zjawiskowych.

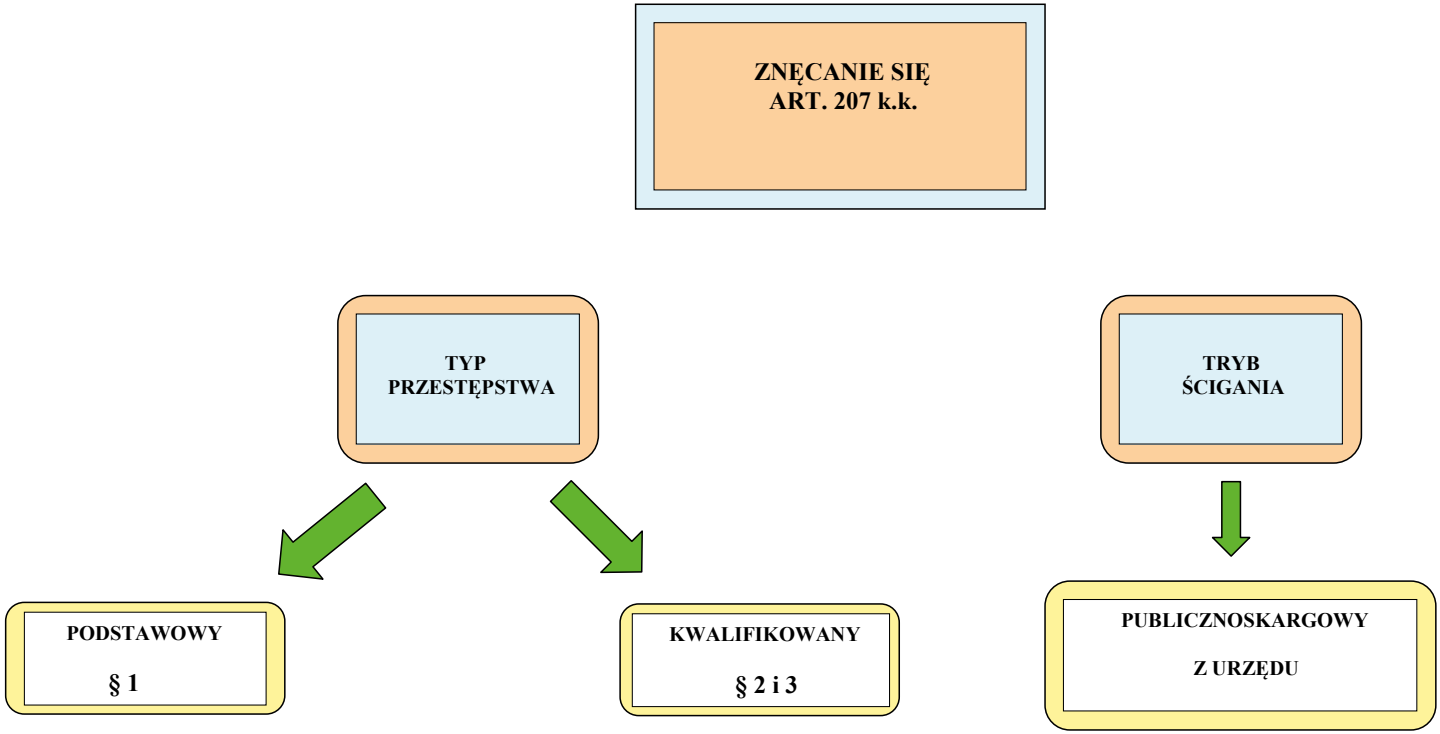
Skrypt ma na celu przedstawienie w formie przystępnej zawartych w nim treści. Skierowany jest w szczególności do policjantów szkolenia zawodowego podstawowego, a także do uczestników szkoleń specjalistycznych, jako pomoc w kwalifikacji wybranych przestępstw i wykroczeń.

[1] Ustawa z dnia 5 lipca 2016 r. Kodeks karny, (Dz. U. z 2016 r., poz. 1137 t.j.).

[2] Ustawa z dnia 3 lipca 2015 r. Kodeks wykroczeń, (Dz. U. z 2015 r., poz. 1094 t.j.).

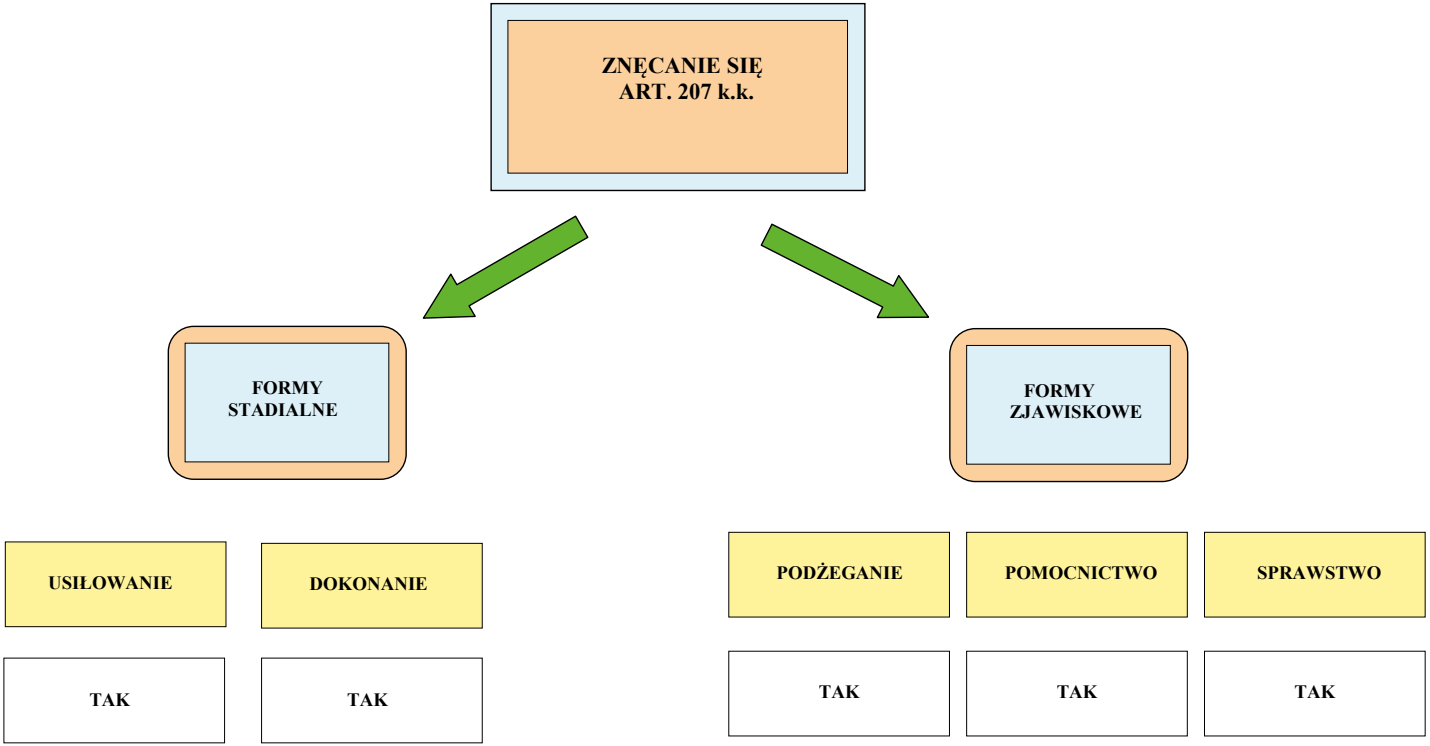

ZNĘCANIE SIĘ
ART. 207k.k.
PODMIOT
STRONA PODMIOTOWA
PRZEDMIOT OCHRONY
STRONA PRZEDMIOTOWA
POWSZECHNY
(MAŁOLETNI, OSOBA NIEPORADNA)
ORAZ
INYWIDUALNY
PRZESTĘPSTWO UMYŚLNE W ZAMIARZE:
- BEZPOŚREDNIM
- EWENTUALNYM
RODZINA, JEJ PRAWIDŁOWOŚC FUNKCJONOWANIA, WYCHOWANIE MŁODZIEŻY, OCHRONA OSÓB NIEPORADNYCH
PRZESTĘPSTWO
Z DZIAŁANIA ORAZ ZANIECHANIA
MATERIALNE FORMALNE

TABLICA NR 1

ZNĘCANIE SIĘ
ART. 207 k.k.
TYP
PRZESTĘPSTWA
TRYB
ŚCIGANIA
PODSTAWOWY
§ 1
KWALIFIKOWANY
§ 2 i 3
PUBLICZNOSKARGOWY
Z URZĘDU

TABLICA NR 2

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

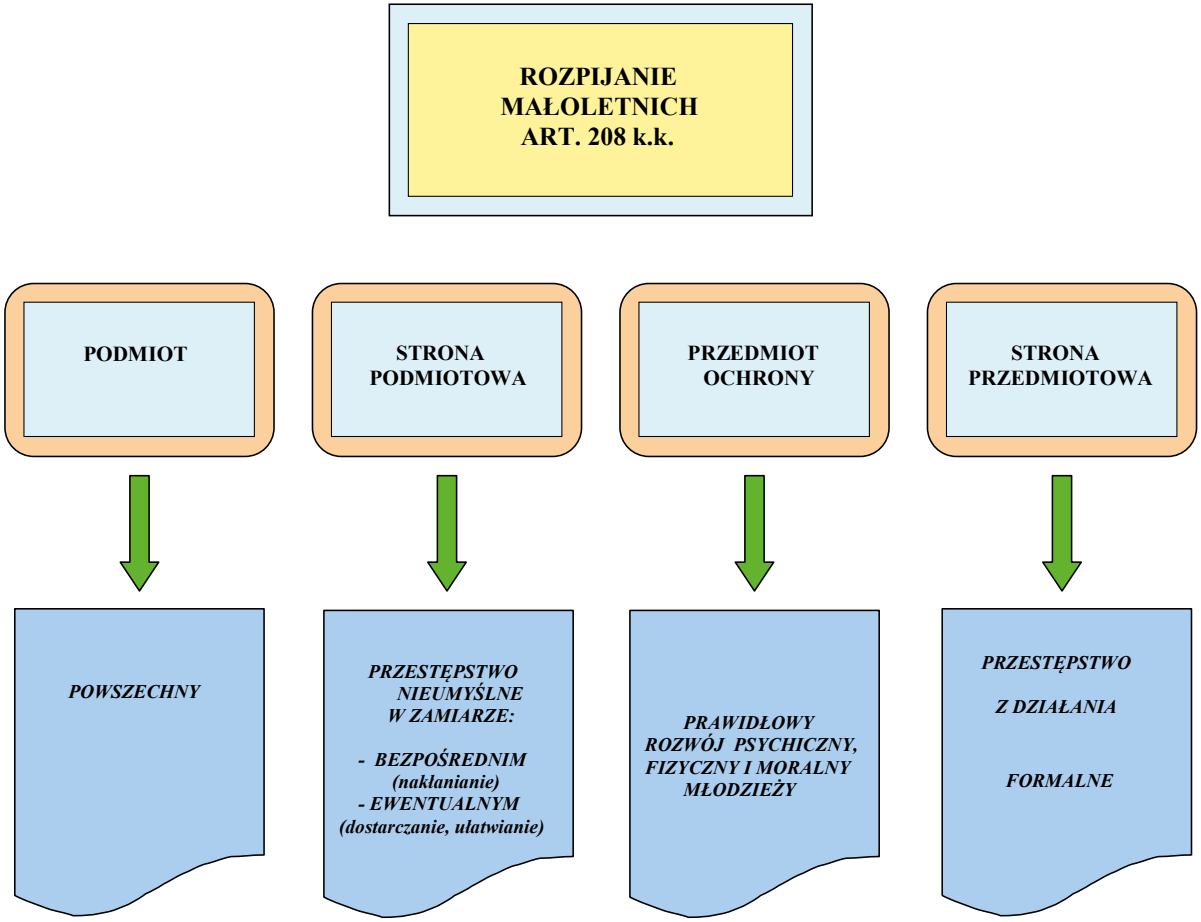
TABLICA NR 3

ZNĘCANIE może obejmować różne sposoby zachowania się sprawcy polegające na umyślnym zadawaniu bólu fizycznego lub dolegliwości cierpień psychicznych, powtarzających się albo jednorazowych, lecz intensywnych i rozciągniętych w czasie (wyr. SN z 8.2.1982 r., II KR 5/82, OSNPG 1982, Nr 8, poz. 114).

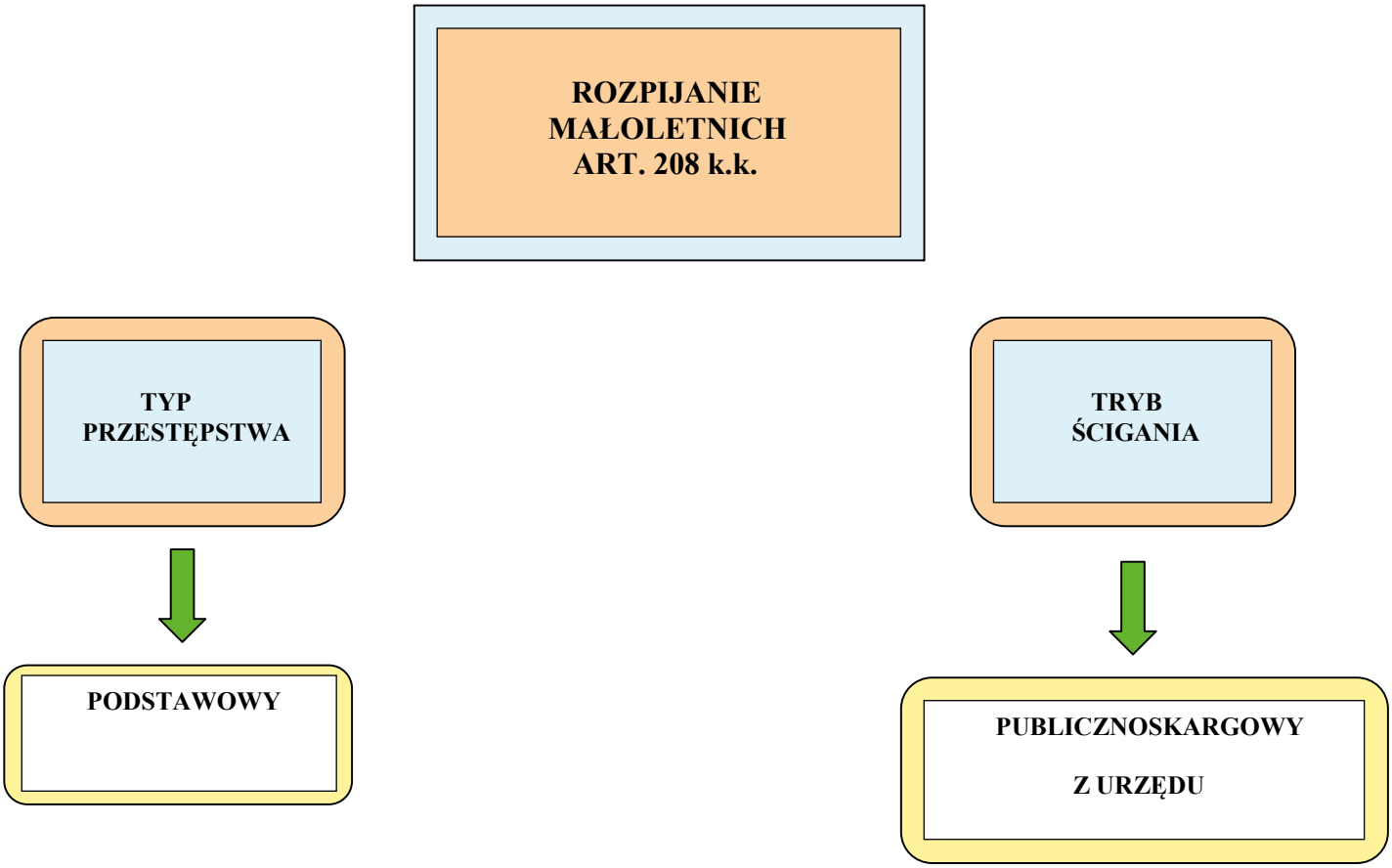
ZNĘCANIE może przejawiać się w dwóch postaciach – fizycznego lub psychicznego. Zachowania te mogą występować samoistnie lub na siebie zachodzić. Do poniesienia odpowiedzialności karnej wystarczy bowiem, aby sprawca wyczerpał swoim zachowaniem jedną z tych form przemocy. Ustawowe rozdzielenie znęcania fizycznego od psychicznego jest w pełni uzasadnione, w praktyce bowiem z zasady każde cierpienie fizyczne jest również cierpieniem psychicznym, jednak nie każde cierpienie psychiczne niesie ze sobą dolegliwość fizyczną (H. Kołakowska-Przełomiec, *Przemoc w rodzinie*, s. 141–142).

OSOBĄ NIEPORADNĄ jest natomiast taka osoba, która z powodu swojego młodego lub podeszłego wieku,właściwości fizycznych (kalectwo, obłożna choroba) lub psychicznych (upośledzenie umysłowe, niedorozwój) nie ma możliwości samodzielnie ani decydować o swoim losie, ani zmieniać swojego położenia (uchw. SN z 9.6.1976 r., VI KZP 13/75, OSNKW 1976, Nr 7-8, poz. 86).

TABLICA NR 4

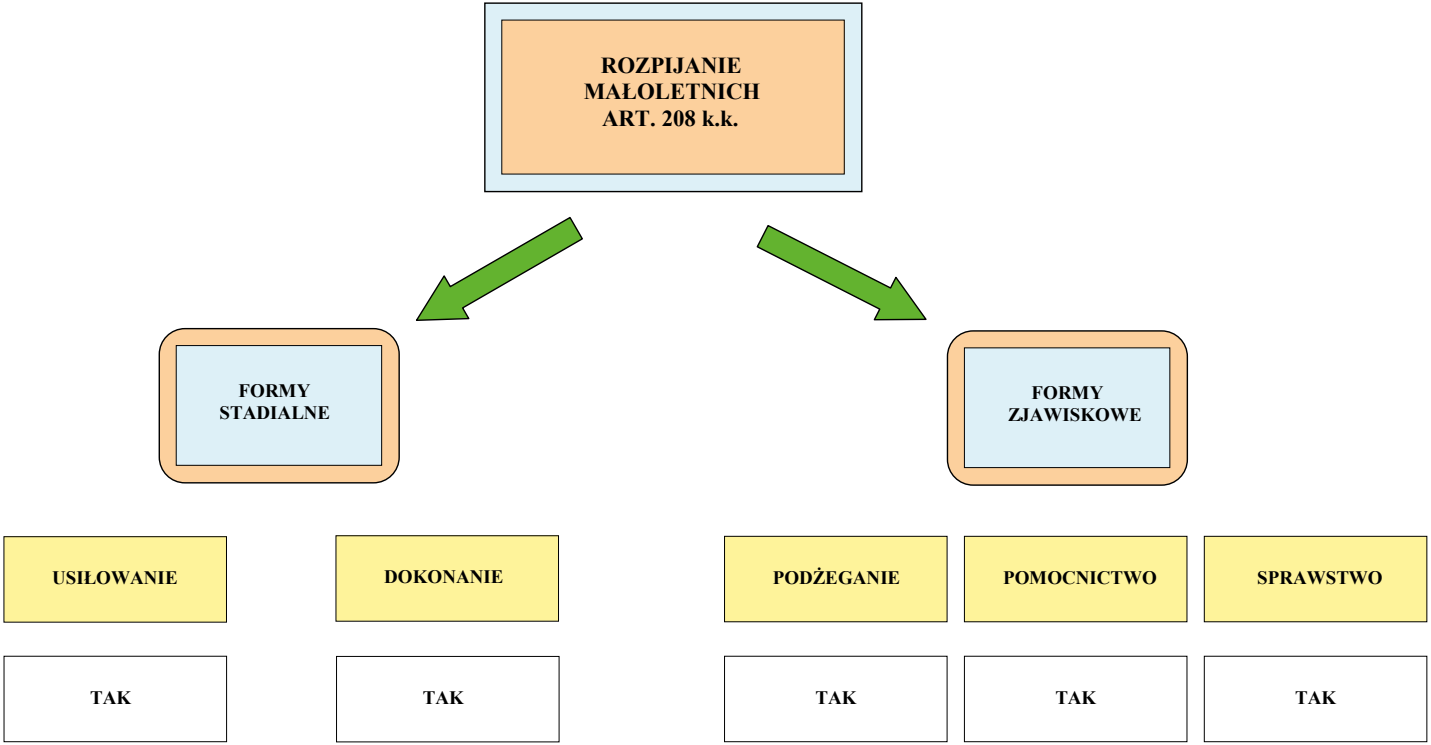

ROZPIJANIE
MAŁOLETNICH
ART. 208 k.k.
PODMIOT
STRONA
PODMIOTOWA
PRZEDMIOT
OCHRONY
STRONA
PRZEDMIOTOWA
POWSZECHNY
PRZESTĘPSTWO
NIEUMYŚLNE
W ZAMIARZE:
- BEZPOŚREDNIM
(nakłanianie)
- EWENTUALNYM
(dostarczanie, ułatwianie)
PRAWIDŁOWY
ROZWÓJ PSYCHICZNY,
FIZYCZNY I MORALNY
MŁODZIEŻY
PRZESTĘPSTWO
Z DZIAŁANIA
FORMALNE

TABLICA NR 5

ROZPIJANIE
MAŁOLETNICH
ART. 208 k.k.
TYP
PRZESTĘPSTWA
TRYB
ŚCIGANIA
PODSTAWOWY
PUBLICZNOSKARGOWY
Z URZĘDU

TABLICA NR 6

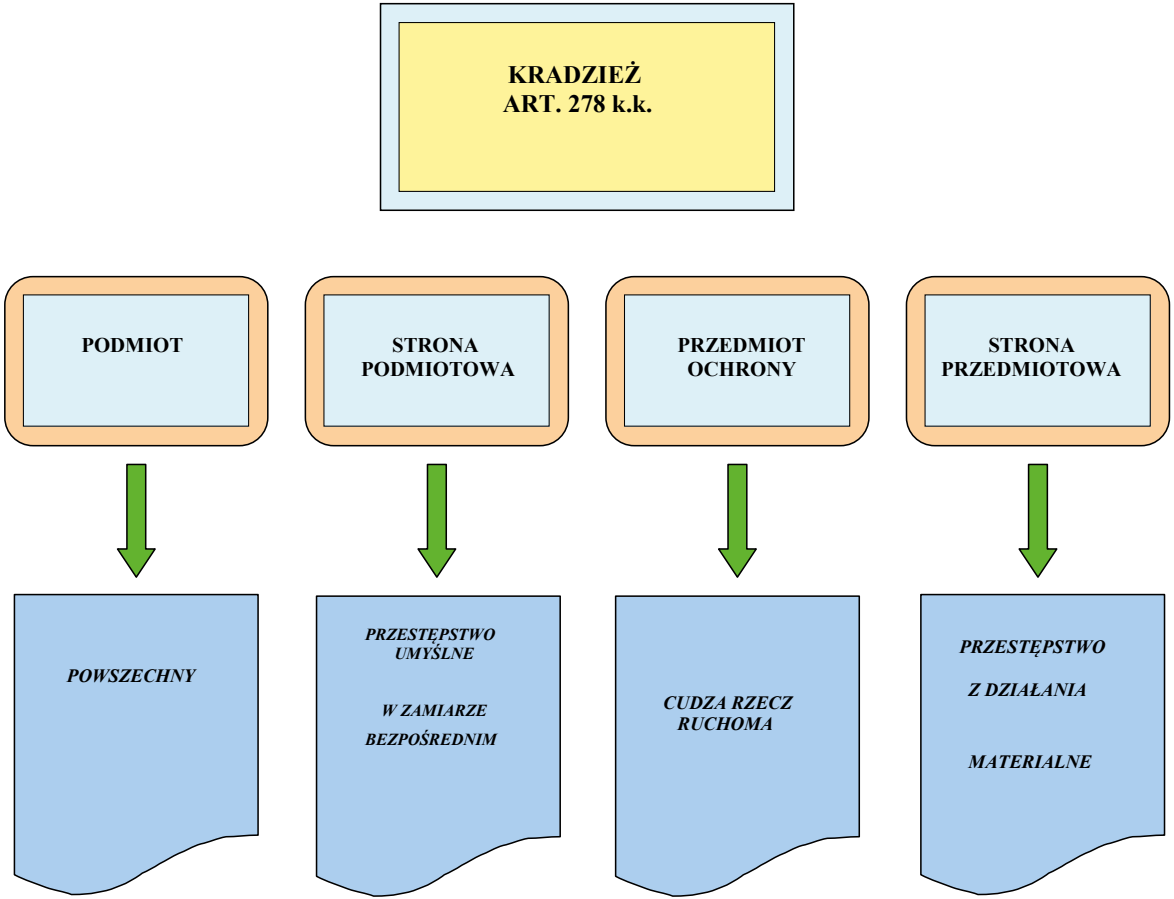
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

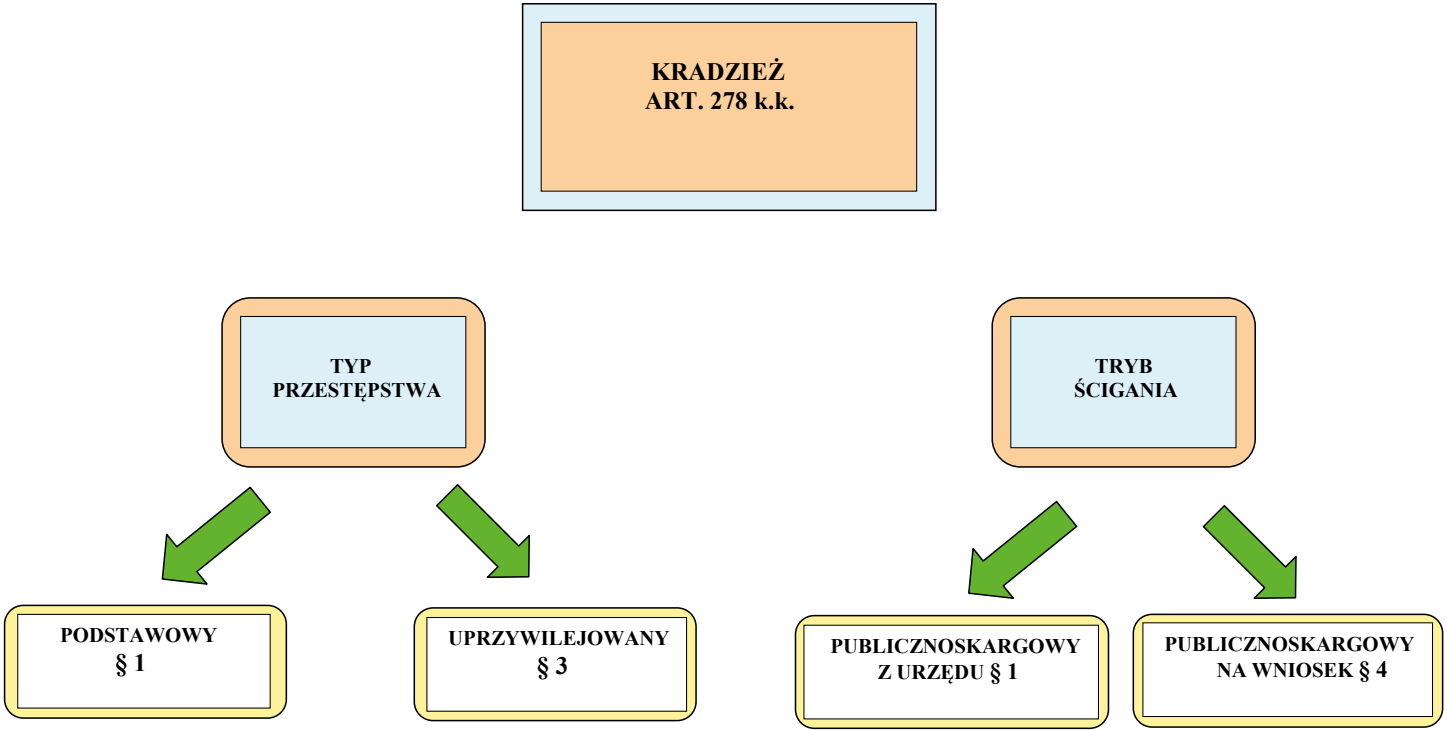
TABLICA NR 7

„Normatywna konstrukcja przepisu art. 208 k.k. (...) pozwala na stwierdzenie, że również jednorazowe działanie sprawcy może – w niektórych sytuacjach – doprowadzić do skutku w postaci rozpijania małoletniego, rozumianego jako niebezpieczeństwo przyzwyczajenia się do alkoholu lub umocnienia się w tego rodzaju skłonności, choć wydaje się oczywiste, że realizacja znamion tego przestępstwa będzie najczęściej wymagała działania wielokrotnego" (wyr. SN z 14.3.2007 r., IV KK 472/06, OSNwSK 2007, nr 1, poz. 621).

TABLICA NR 8

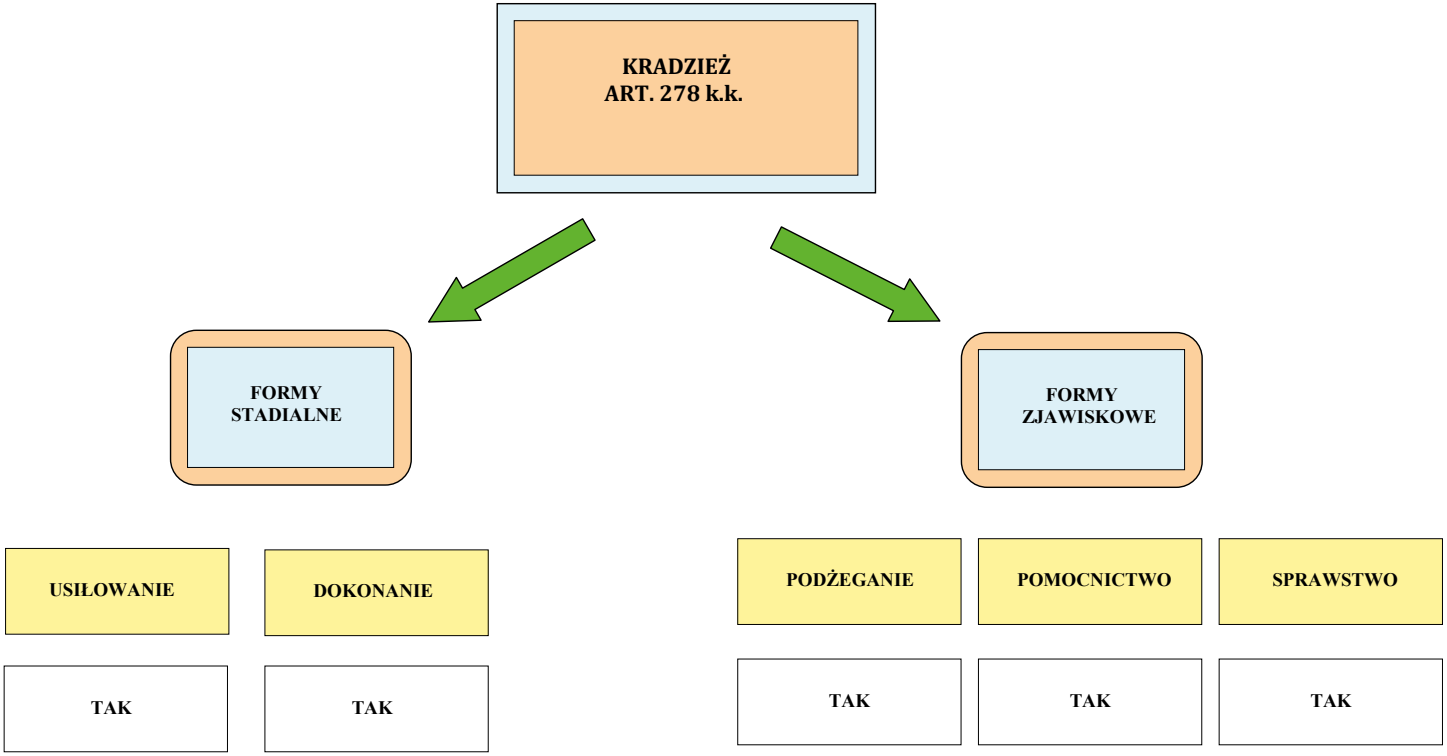

KRADZIEŻ
ART. 278 k.k.
PODMIOT
STRONA PODMIOTOWA
PRZEDMIOT OCHRONY
STRONA PRZEDMIOTOWA
POWSZECHNY
PRZESTĘPSTWO UMYŚLNE
W ZAMIARZE BEZPOŚREDNIM
CUDZA RZECZ RUCHOMA
PRZESTĘPSTWO
Z DZIAŁANIA
MATERIALNE

TABLICA NR 9

TABLICA NR 10

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

TABLICA NR 11

ZABÓR – wyjęcie rzeczy spod władztwa osoby nią władającej (właściciela, posiadacza, dzierżyciela) i objęcie we własne władanie. (A. Marek, *Kodeks Karny. Komentarz*, Warszawa 2004, str. 506).

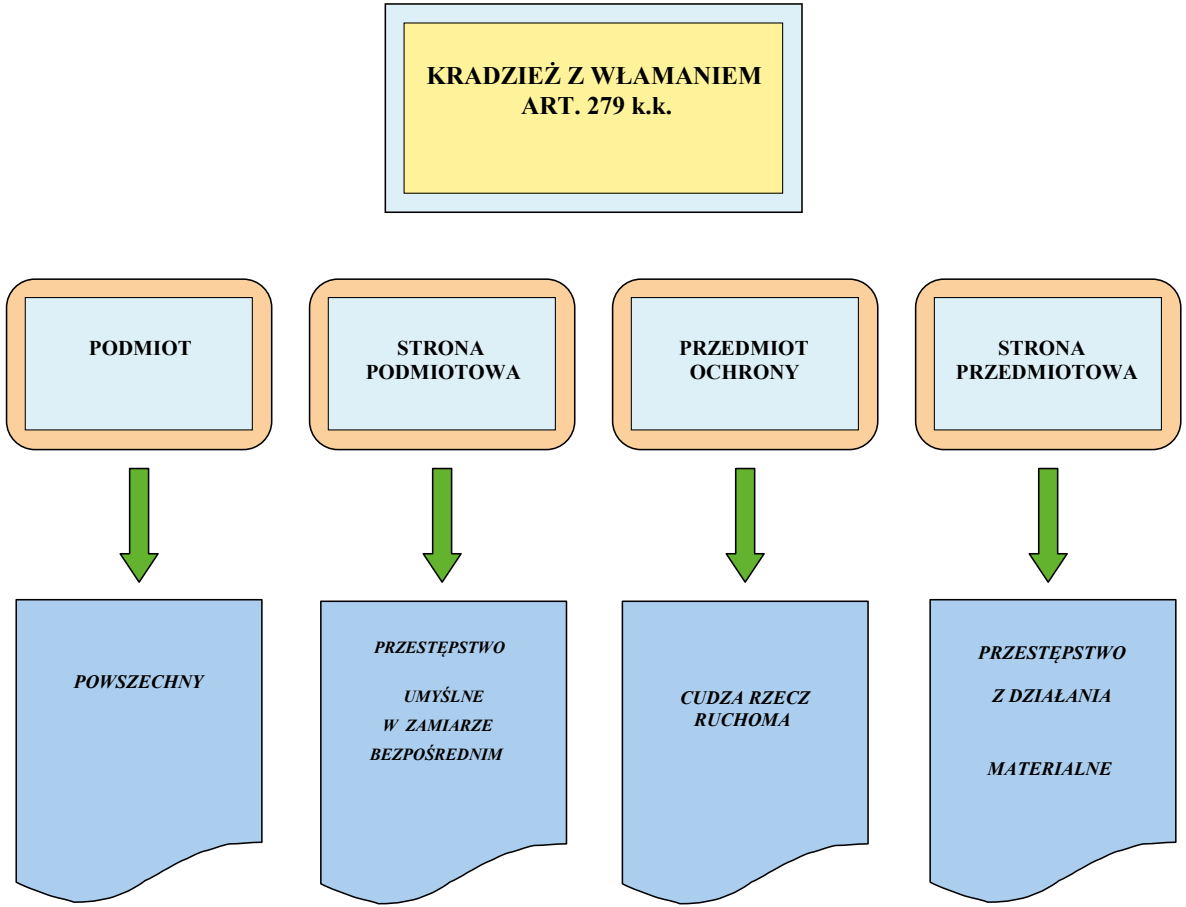
Konstrukcja bezprawnego uzyskania cudzego programu komputerowego (art. 278 § 2 k.k.) jest odmienna od zwykłej kradzieży. Działanie sprawcy bowiem nie musi pozbawiać posiadacza programu władztwa nad komputerowym jego nośnikiem, lecz może polegać na bezprawnym uzyskaniu samego programu, jego kopiowaniu itp. W wypadku zaboru nośnika, np. kradzieży dyskietki, CD, twardego dysku lub całego komputera, uzasadniona jest kumulatywna kwalifikacja z art. 278 § 1 i 2 k.k., mamy bowiem w tym wypadku do czynienia zarówno z zaborem rzeczy, jak i bezprawnym uzyskaniem zapisanego na niej programu. Przedmiotem ochrony w tym przypadku jest program komputerowy, przepis ten ma chronić autora programu komputerowego przed nielegalnym używaniem, użytkowaniem, korzystaniem z takiego programu (wyrok SA z dnia 11.07.2013 r. , II AKa 61/13).

KRYTERIUM KWALIFIKACJI KRADZIEŻY JAKO PRZESTĘPSTWA LUB WYKROCZENIA – ustawodawca przyjął, że kwotą graniczną między wykroczeniem a przestępstwem będzie każdorazowo równowartość % minimalnego wynagrodzenia – przy czym chodzi o wynagrodzenie z daty orzekania w przedmiocie odpowiedzialności za czyn (wyrok SN z dnia 8.01.2017 r. III KK 486/16; aktualnie ta kwota wynosi ¼ minimalnego wynagrodzenia).

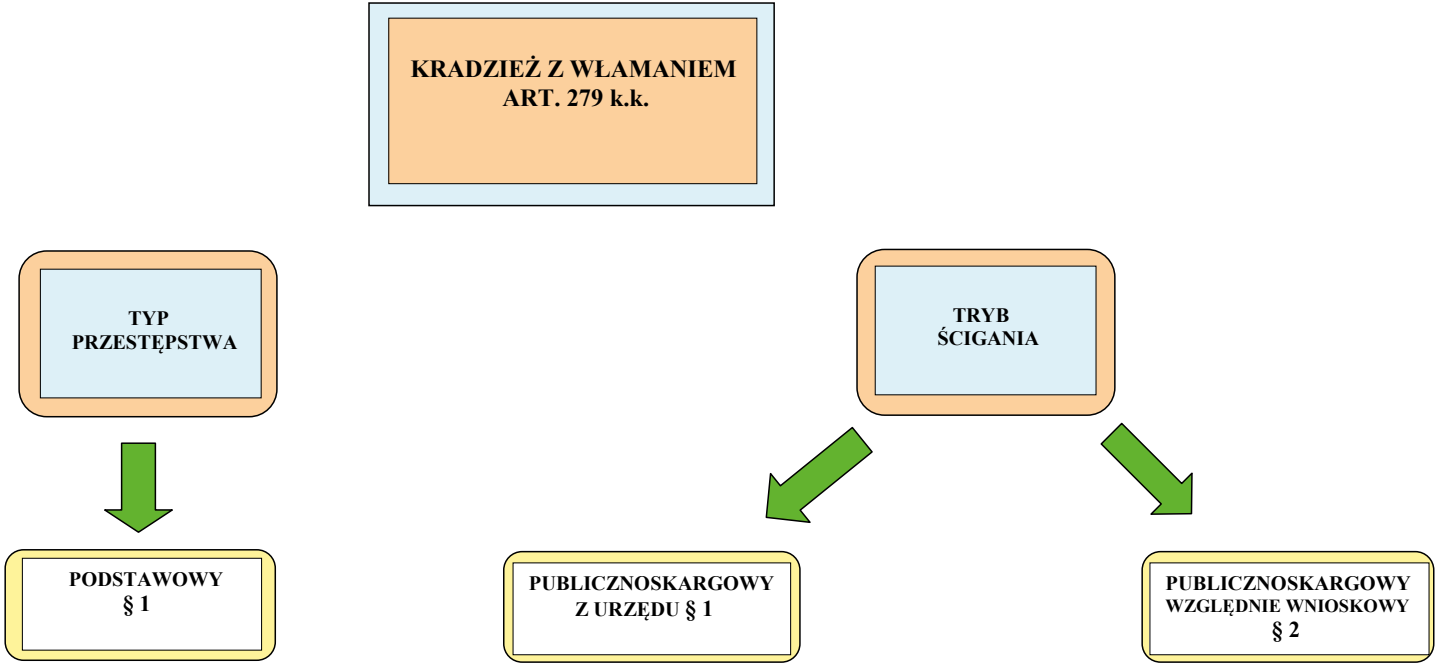
RZECZ RUCHOMA – ma na gruncie prawa karnego szersze znaczenie niż w prawie cywilnym. W myśl bowiem prawa cywilnego rzecz ruchoma może być częścią składową innej rzeczy i na czas połączenia z tą rzeczą traci ona swój samodzielny charakter (np. silnik w samochodzie). Część składowa innej rzeczy może być jednak przedmiotem kradzieży, o ile zostanie przez sprawcę od tej rzeczy odłączona i stanie się po odłączeniu przedmiotem zaboru jako samodzielna, odrębna rzecz (M. Siwek, Glosa do wyr. SA z 9.12.2002 r., II AKa 306/02, WPP 2003, Nr 3, s. 153-154).

WARTOŚC NIEMAJĄTKOWA – rzeczy mające wartość niemajątkową (dyplom, pamiątkowe fotografie) nie podlegają ochronie na podstawie przepisów rozdziału XXX k.k. (ich kradzież stanowi wykroczenie – art. 126 k.w.), (A. Marek, *Kodeks Karny. Komentarz*, Warszawa 2004, str. 506).

TABLICA NR 12

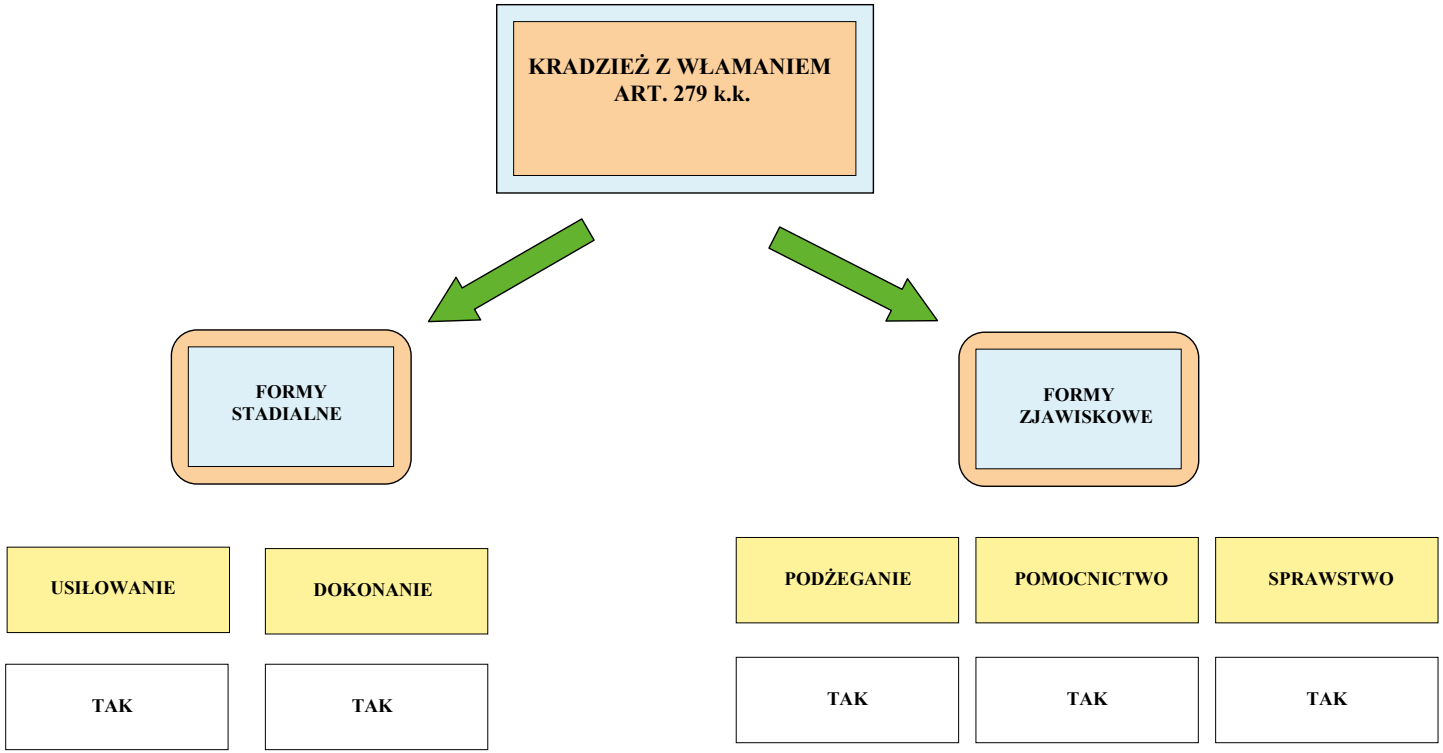

TABLICA NR 13

TABLICA NR 14

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

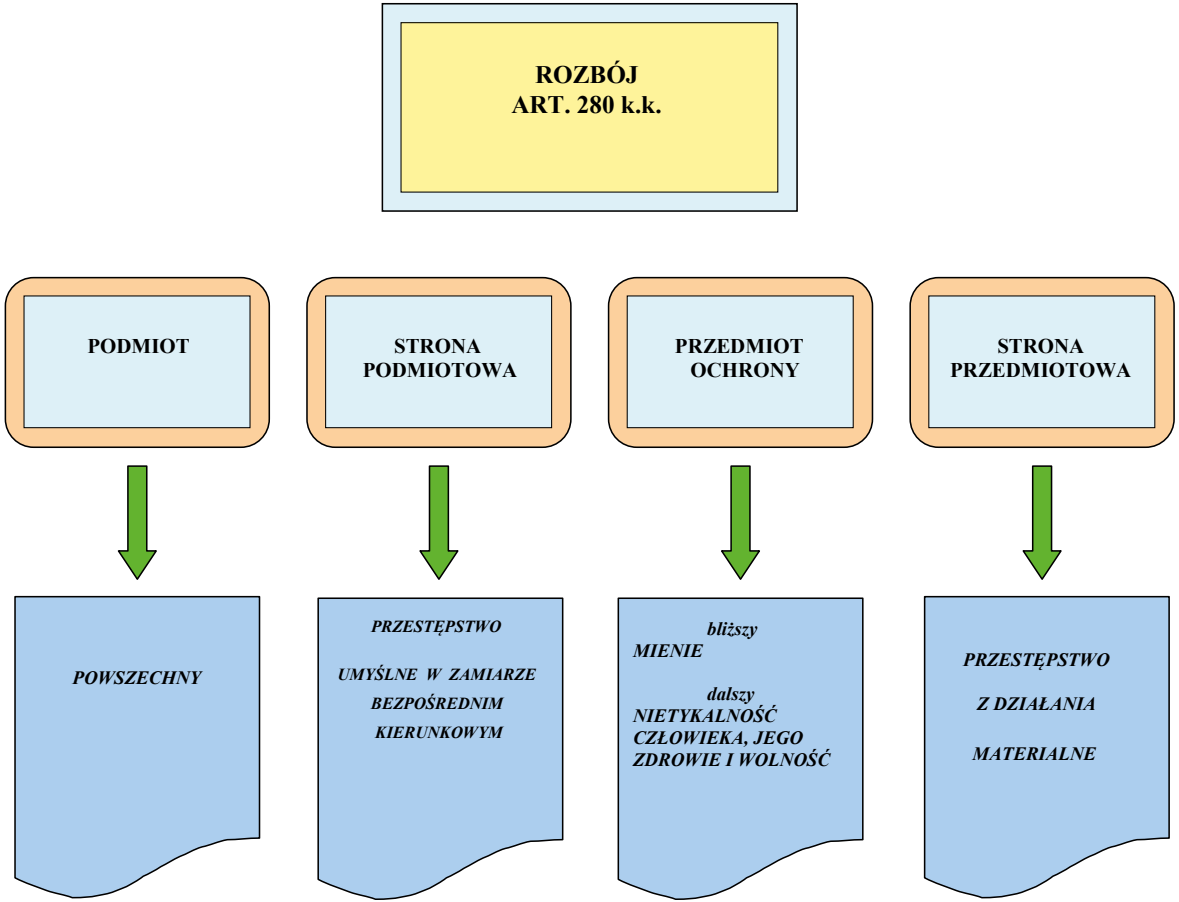

TABLICA NR 15

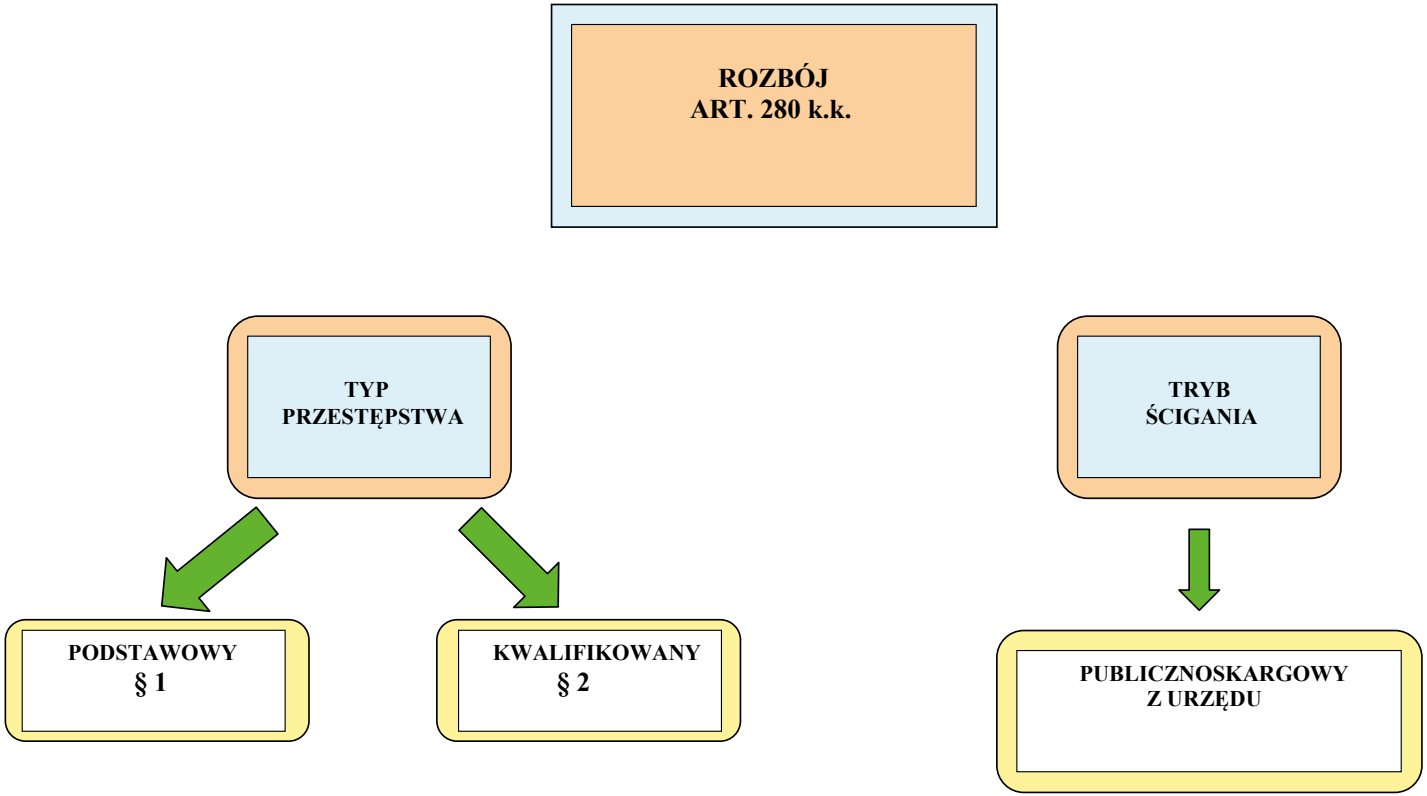
KRADZIEŻ Z WŁAMANIEM – sprawca zabiera mienie w celu przywłaszczenia w następstwie usunięcia przeszkody materialnej będącej częścią konstrukcji pomieszczenia zamkniętego lub specjalnego zabezpieczenia chroniącego dostęp do mienia. (wyr. SN z 3.02.1999 r. V KKN 566/9, Orz. Prok. I Pr. 1999, nr 7-8).

Uzyskanie dostępu do pomieszczenia może łączyć się z uszkodzeniem jego konstrukcji lub zabezpieczenia, ale nie jest to warunek konieczny. Wystarczy, że pomieszczenie zostało zamknięte i zabezpieczone, a sprawca dostał się do jego wnętrza, pokonując tę barierę w jakikolwiek sposób (uchw. SN z 18.2.1972 r., VI KZP 74/71, OSNKW 1972, nr 5, poz. 78).

TABLICA NR 16

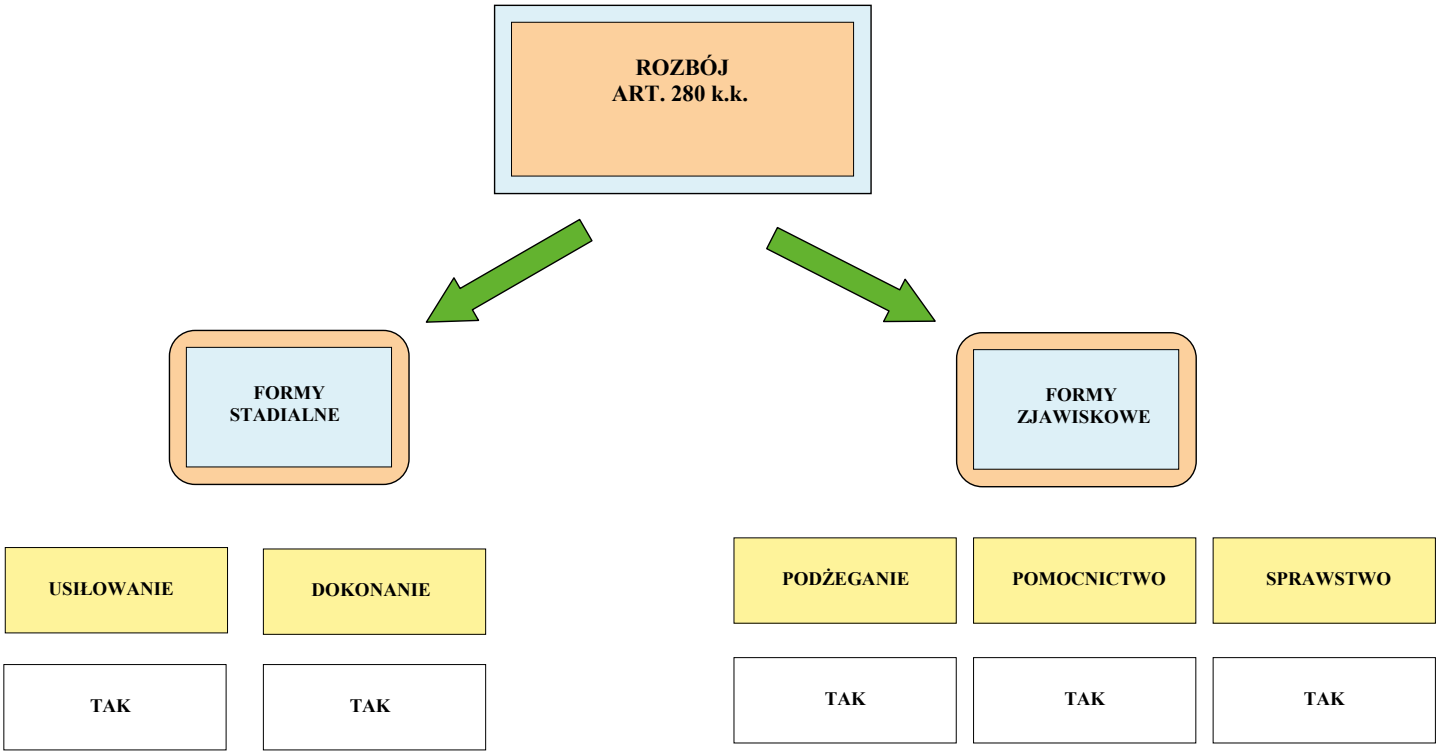

TABLICA NR 17

TABLICA NR 18

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

TABLICA NR 19

PRZEMOC WOBEC OSOBY – zastosowanie bezpośredniej przemocy fizycznej skierowanej na ciało człowieka w celu uniemożliwienia lub pokonania oporu, aby następnie dokonać kradzieży (np. bicie, kopanie, duszenie, obezwładnienie i związanie itp.). Musi ona stanowić co najmniej naruszenie nietykalności cielesnej.

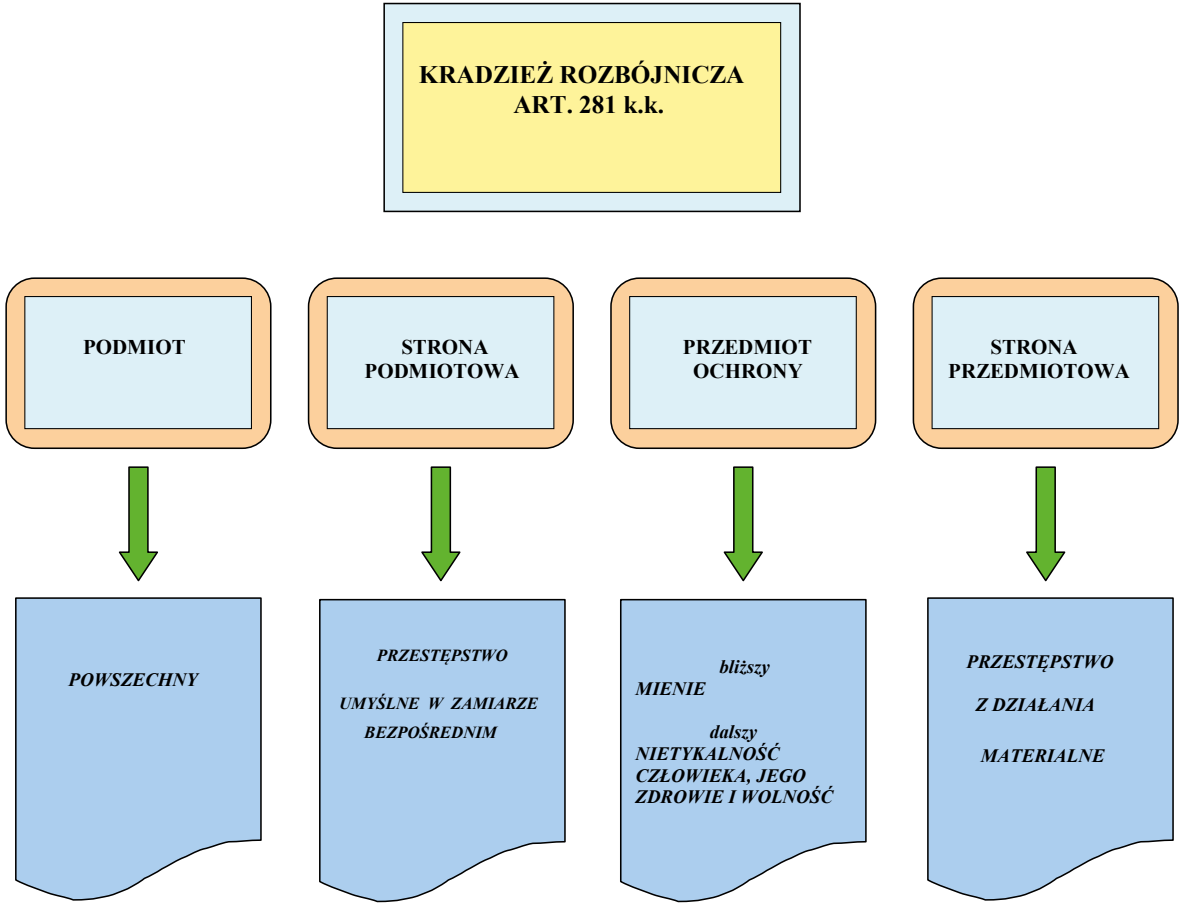
GROŹBA UŻYCIA PRZEMOCY WOBEC OSOBY – forma groźby nie jest ustawowo określona, nie musi więc być przez sprawcę wypowiedziana. Wystarczy, że jednoznacznie wynika z jego zachowania. Może ona polegać na grożeniu pobiciem, spowodowaniem uszkodzenia ciała lub zastosowaniem innej formy przemocy fizycznej, przy czym groźba ta nie musi być skierowana do osoby, której sprawca rzecz chce zagarnąć, ale np. może dotyczyć obecnej przy zdarzeniu osoby najbliższej.

SPOWODOWANIE BEZBRONNOŚCI – może polegać np. na zamknięciu ofiary w pomieszczeniu, związaniu, odebraniu osobie upośledzonej fizycznie wózka inwalidzkiego.

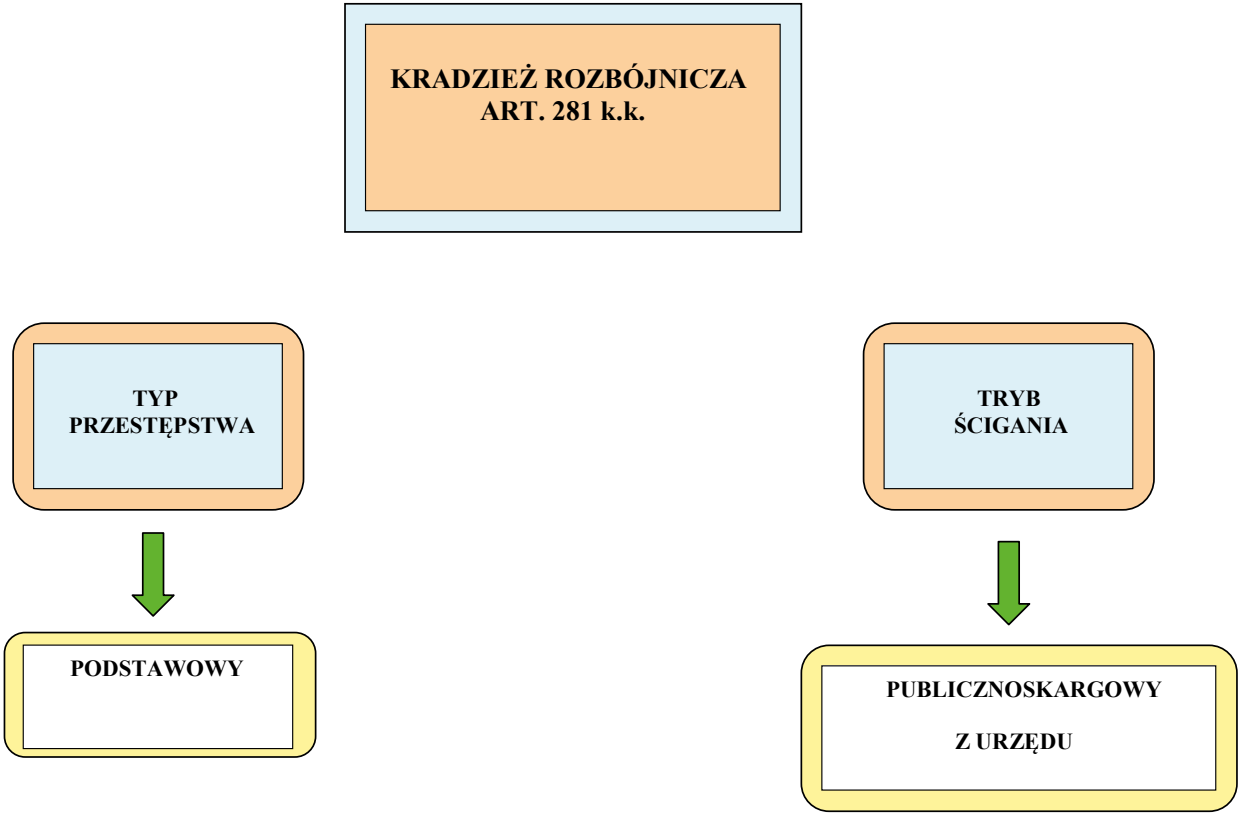
(A. Marek, *Kodeks Karny. Komentarz*, Warszawa 2004, str. 513-514).

INNY PODOBNIE NIEBEZPIECZNY PRZEDMIOT – może nim być tylko ta rzecz, która z uwagi na swoje cechy i właściwości stwarza zagrożenie dla zdrowia i życia, zbliżone do tego zagrożenia, które stwarza broń palna lub nóż (wyr. SA w Krakowie z 20.4.1995 r., II AKr 56/95, Prok. i Pr. 1996, Nr 1, poz. 16). Za niebezpieczne przedmioty w orzecznictwie uznano m.in: żelazną kulę z łańcuchem (wyr. SA w Krakowie z 21.6.1995 r., II AKr 136/95, Prok. i Pr. 1996, Nr 2–3, poz. 18), kij baseballowy (wyr. SA w Krakowie z 16.1.1997 r., II AKa 292/96, Prok. i Pr. 1997, Nr 9, poz. 22), ciężką drewnianą nogę od krzesła zakończoną stalowym wkrętem (wyr. SA w Katowicach z 5.6.2007 r., II AKa 173/07, Prok. i Pr. 2008, Nr 2, poz. 25), żyletkę (wyr. SA w Lublinie z 18.12.2007 r., II AKa 114/07, KZS 2008, Nr 5, poz. 93), nunczako (wyr. SA w Katowicach z 8.8.2007 r., II AKz 500/07, KZS 2008, Nr 2, poz. 71).

TABLICA NR 20

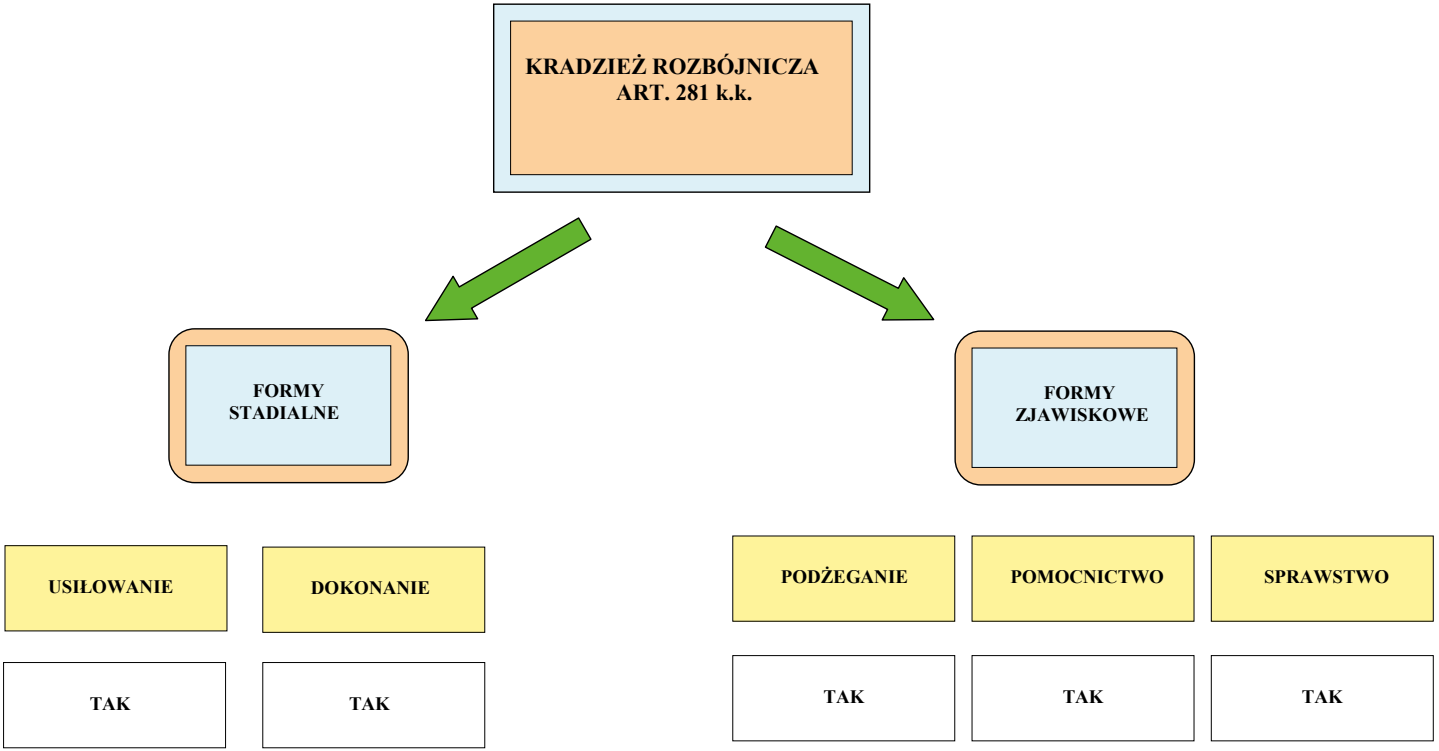

TABLICA NR 21

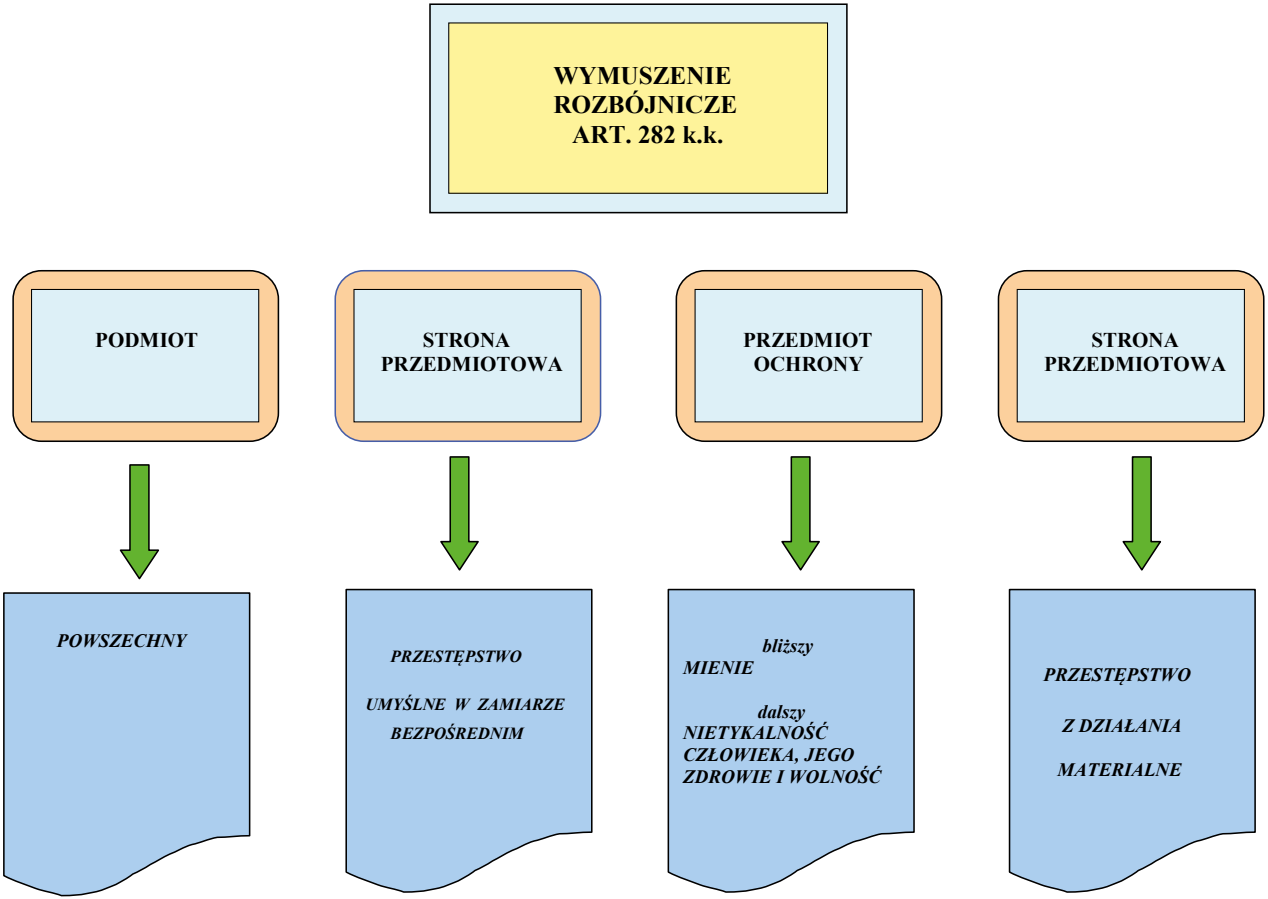

TABLICA NR 22

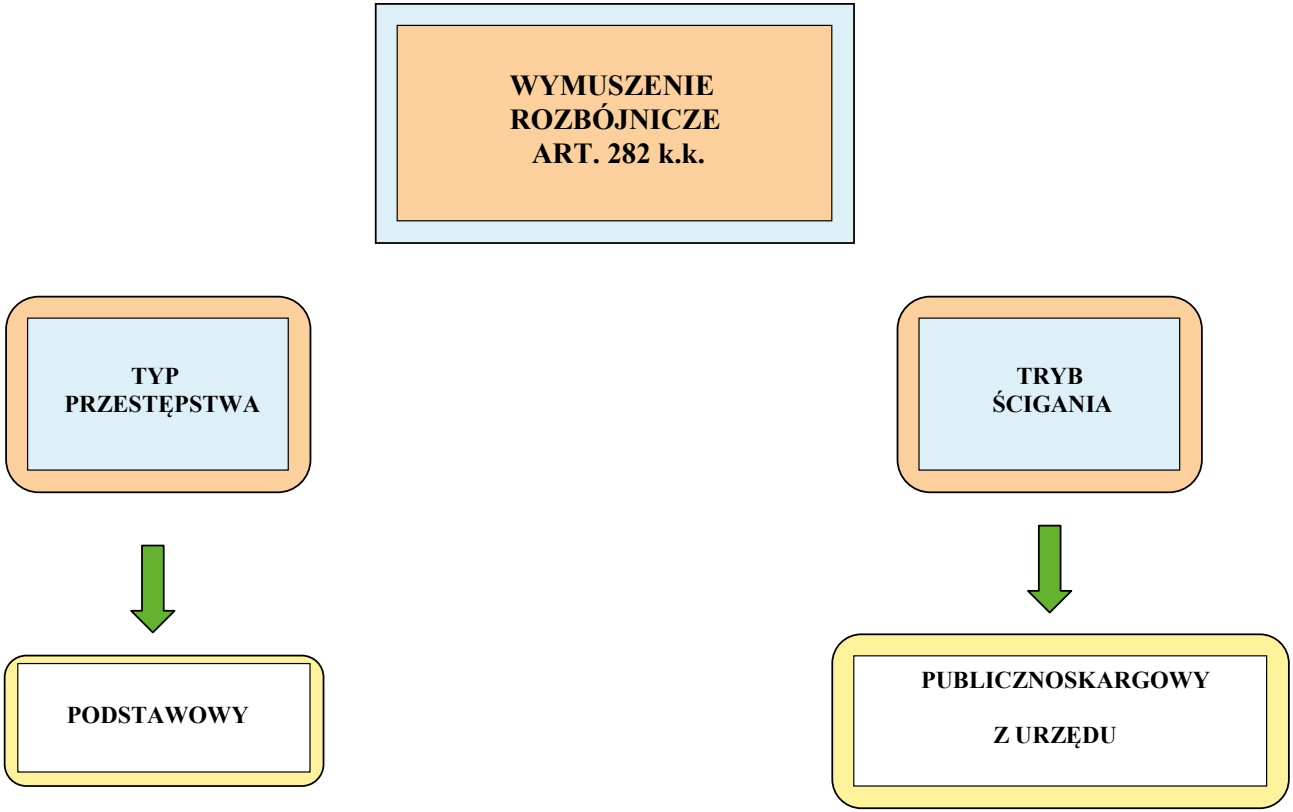
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

TABLICA NR 23

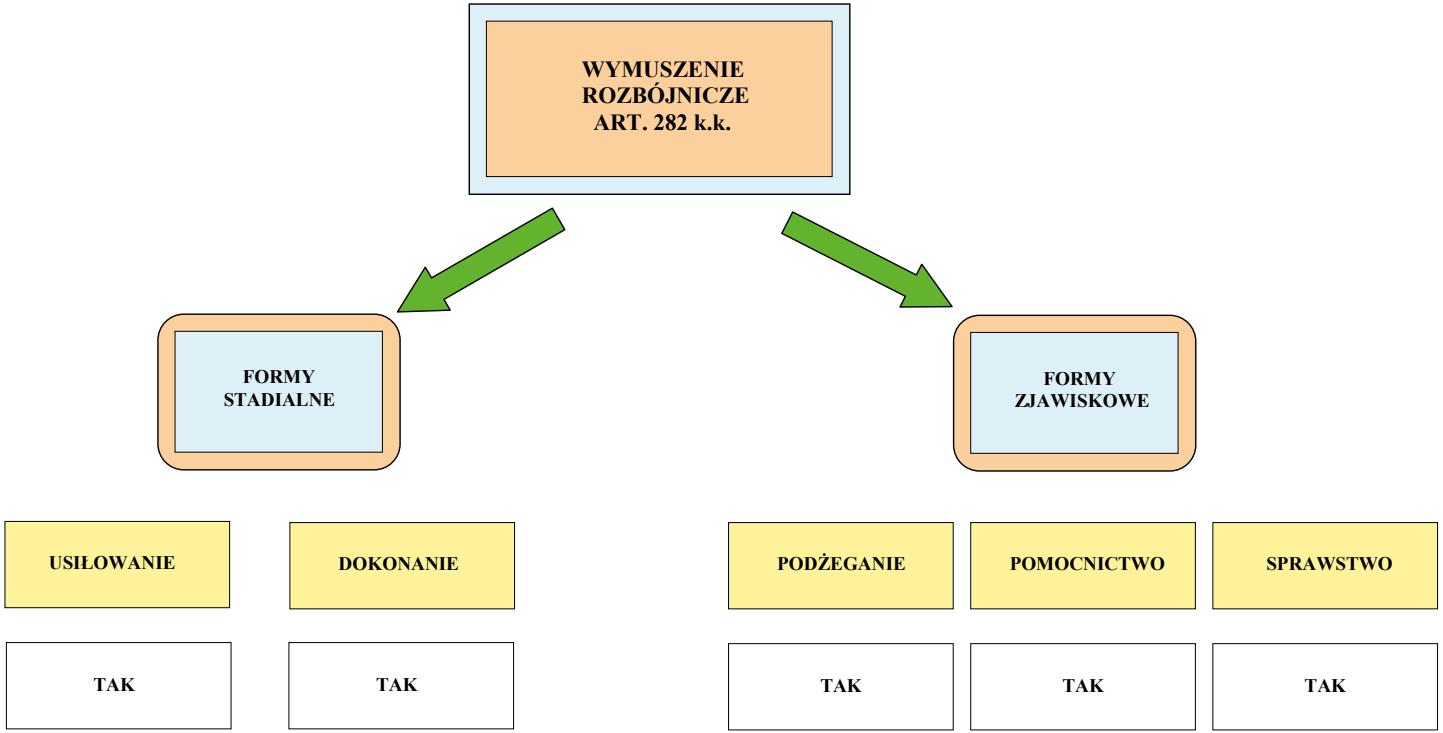

TABLICA NR 24

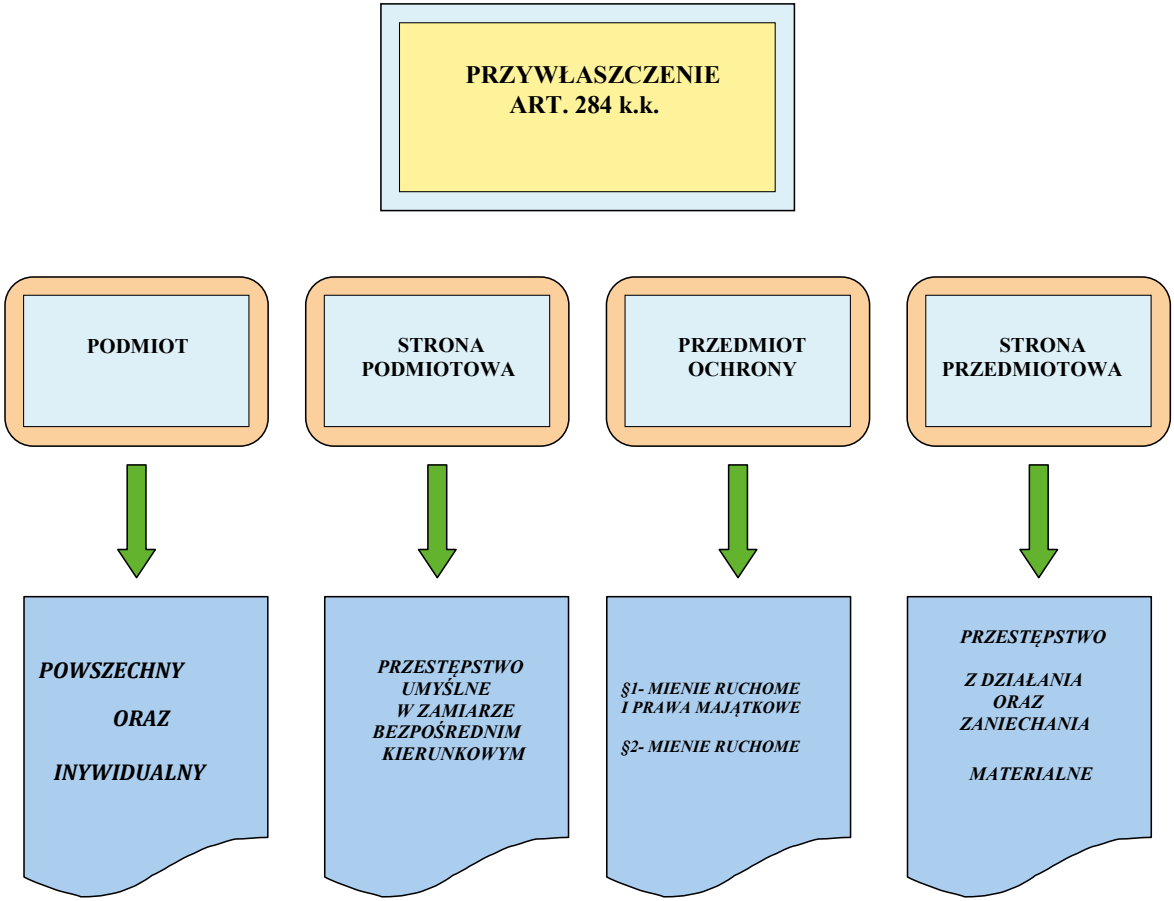

TABLICA NR 25

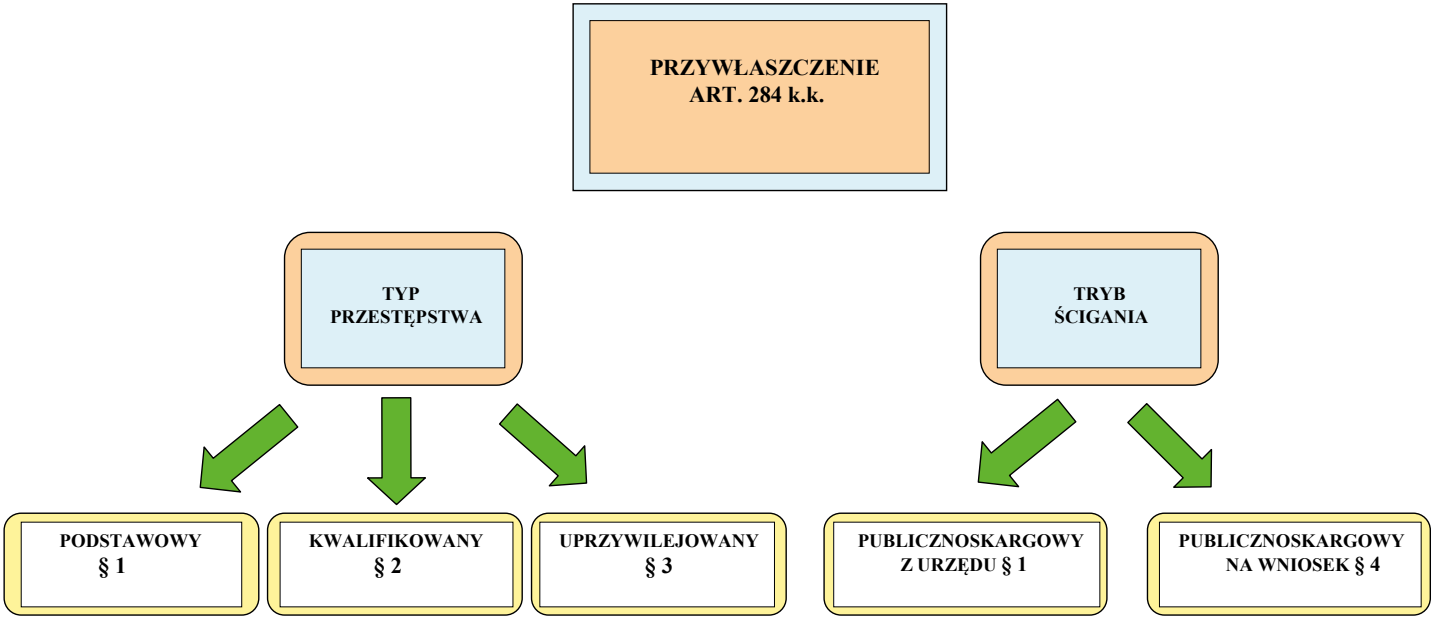
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

TABLICA NR 26

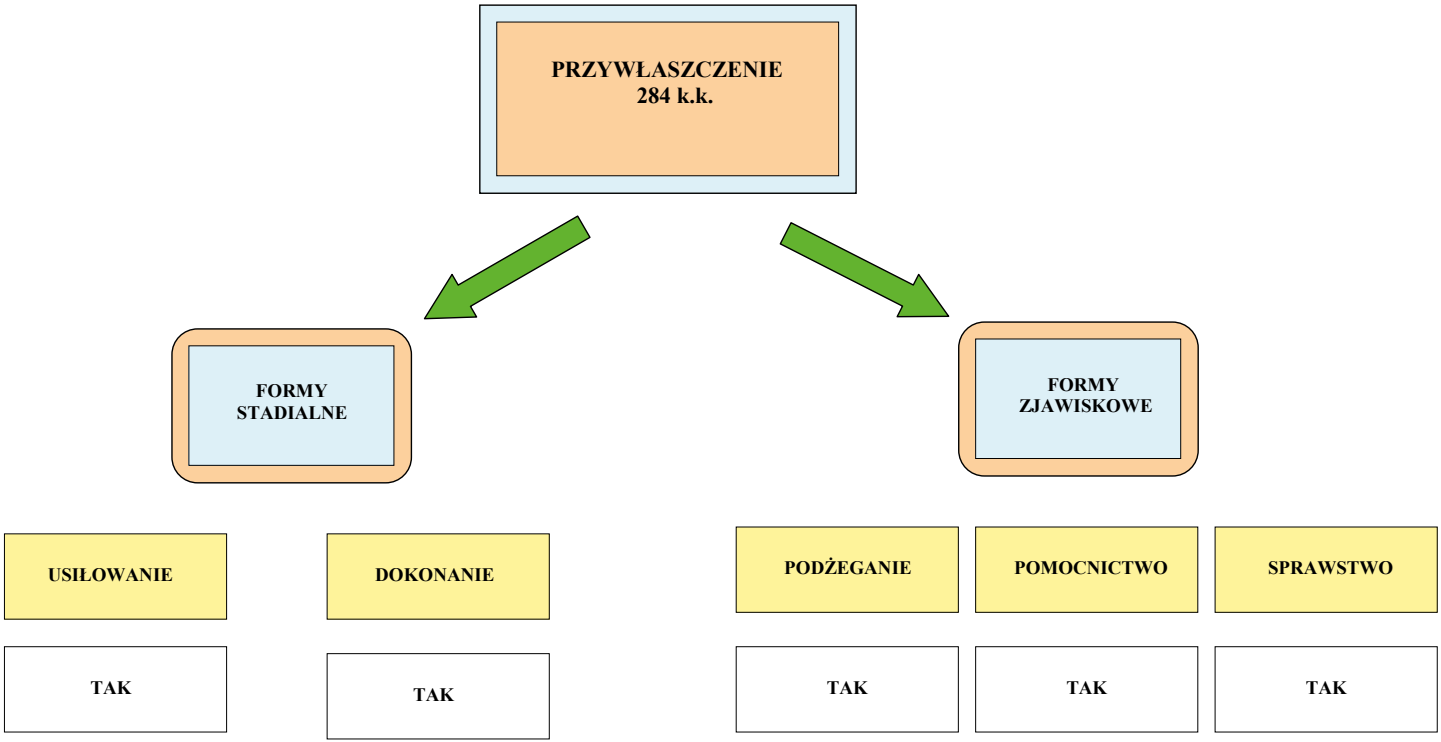

TABLICA NR 27

TABLICA NR 28

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

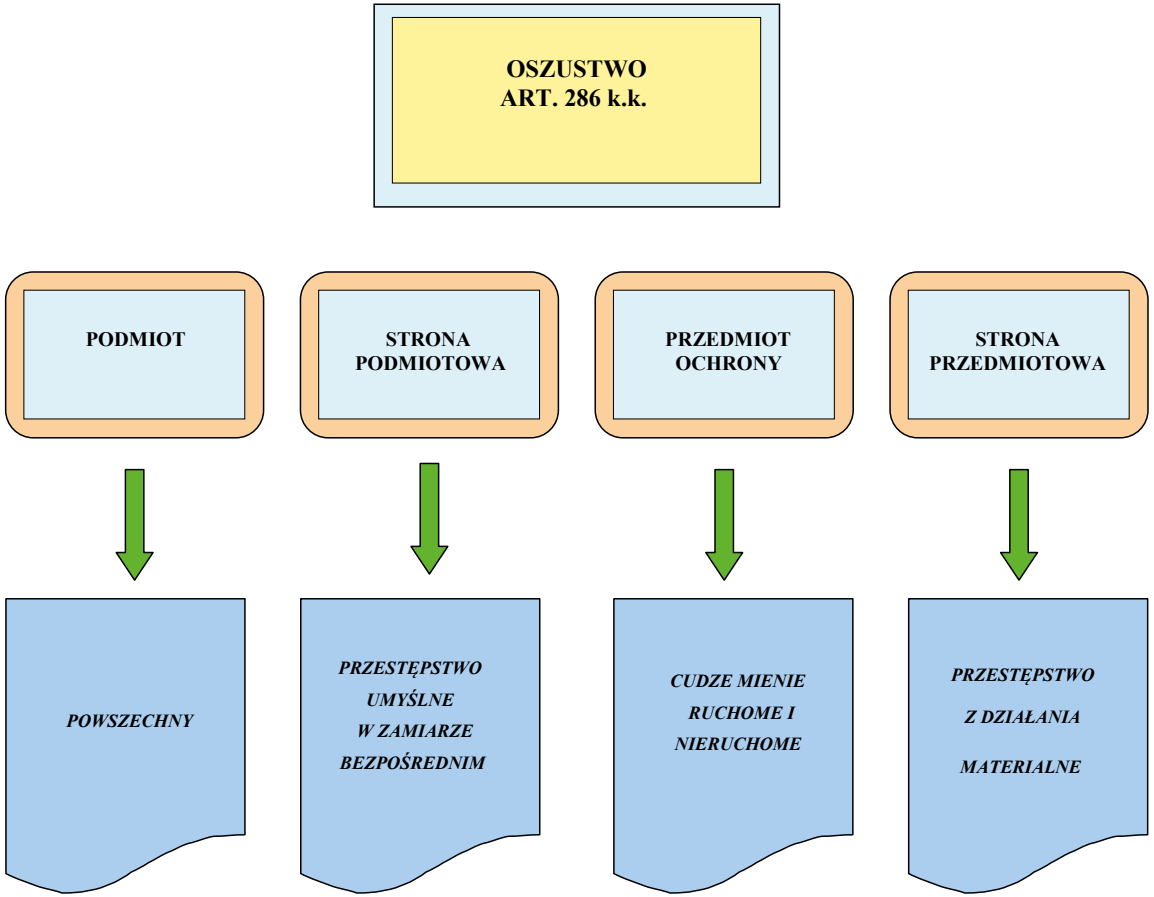
TABLICA NR 29

PRZYWŁASZCZENIE – wejście w posiadanie rzeczy (mienia, prawa majątkowego) w sposób legalny (np. rzeczy wypożyczonej, oddanej sprawcy w celu wykonania określonych zleceń, wejście w posiadanie w wyniku omyłkowego doręczenia mu rzeczy)

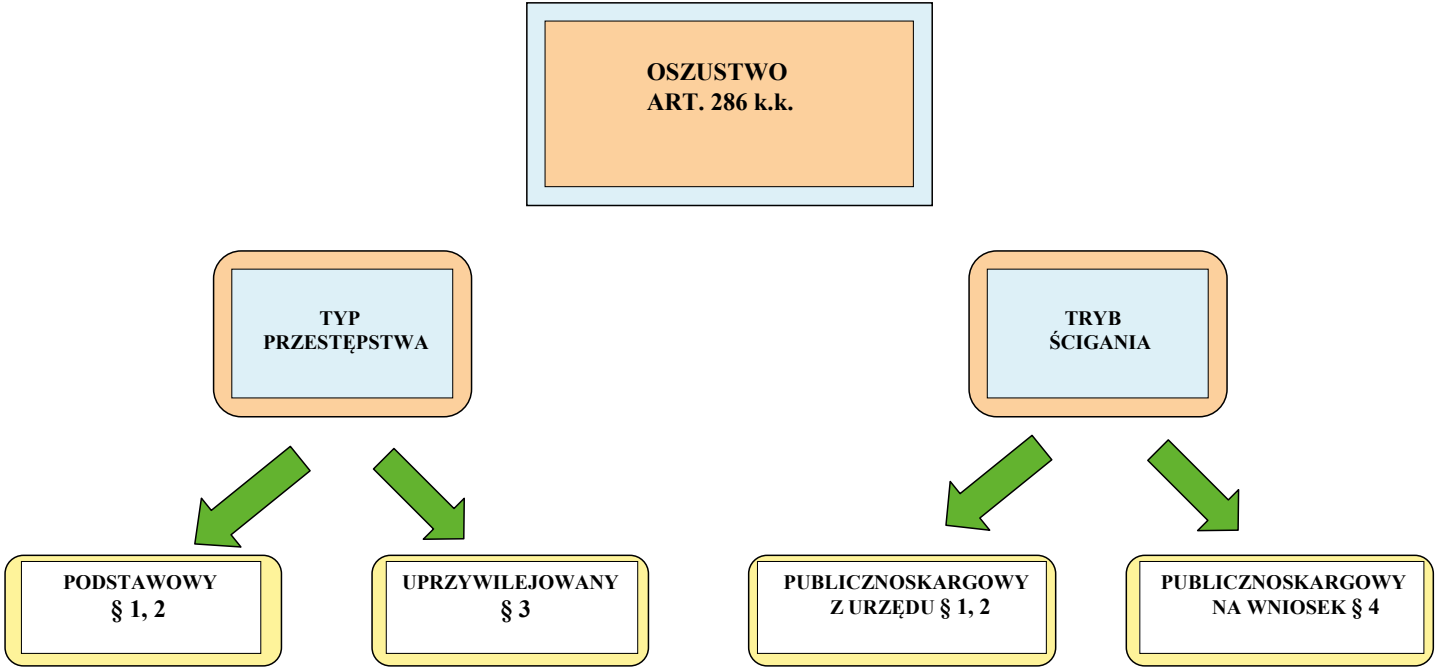
SPRZENIEWIERZENIE – przywłaszczenie rzeczy powierzonej sprawcy (np. oddanej na przechowanie, w zastaw, użyczonej, oddanej w komis). Powierzenie jej jest w swej istocie przekazaniem rzeczy z zastrzeżeniem jej zwrotu, toteż przywłaszczenie takiej rzeczy zasługuje na surowszą ocenę, jako nadużycie zaufania (wyr. SA w Poznaniu z 21.04.1992 r., II Akr 129.92, OSA 1993, nr 5).

(A. Marek, *Kodeks Karny. Komentarz*, Warszawa 2007).

TABLICA NR 30

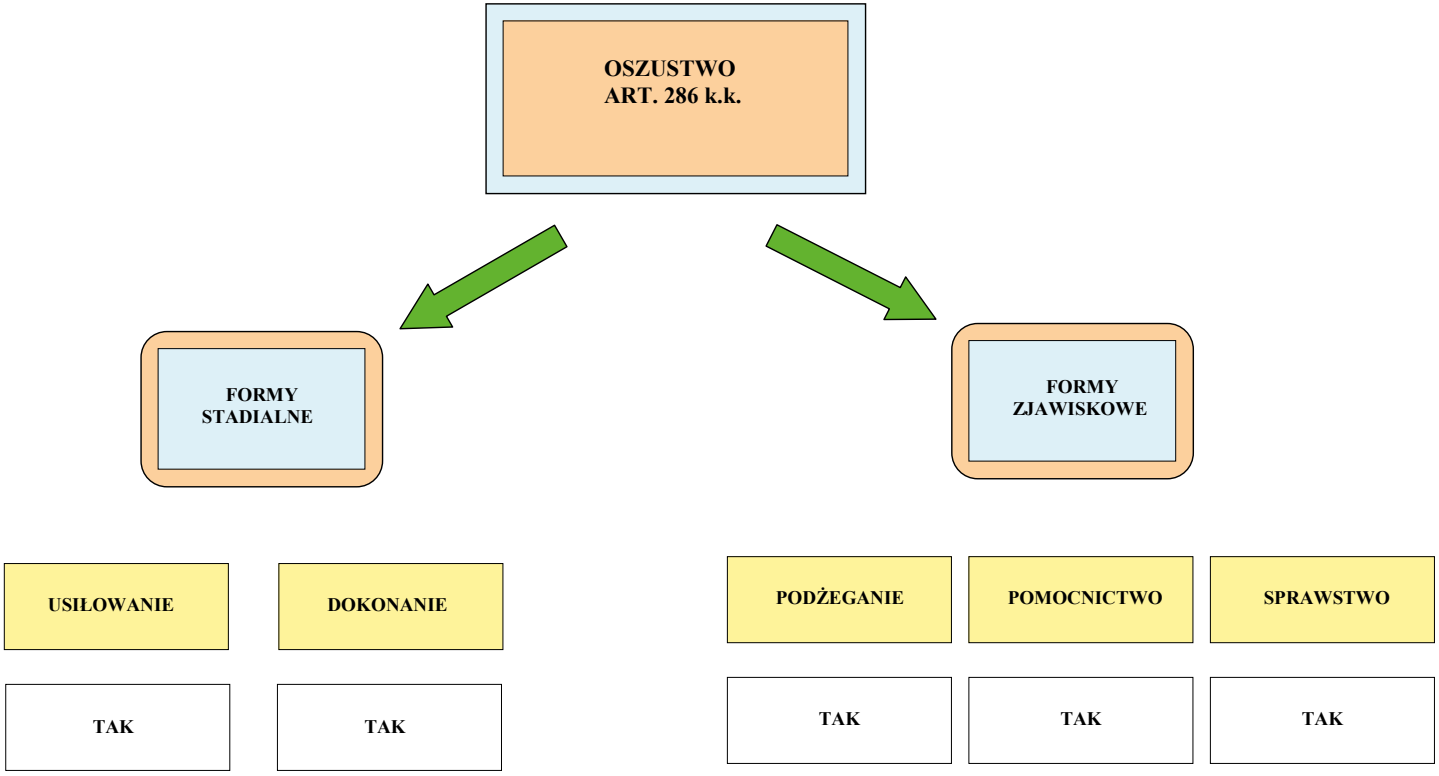

TABLICA NR 31

TABLICA NR 32

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

TABLICA NR 33

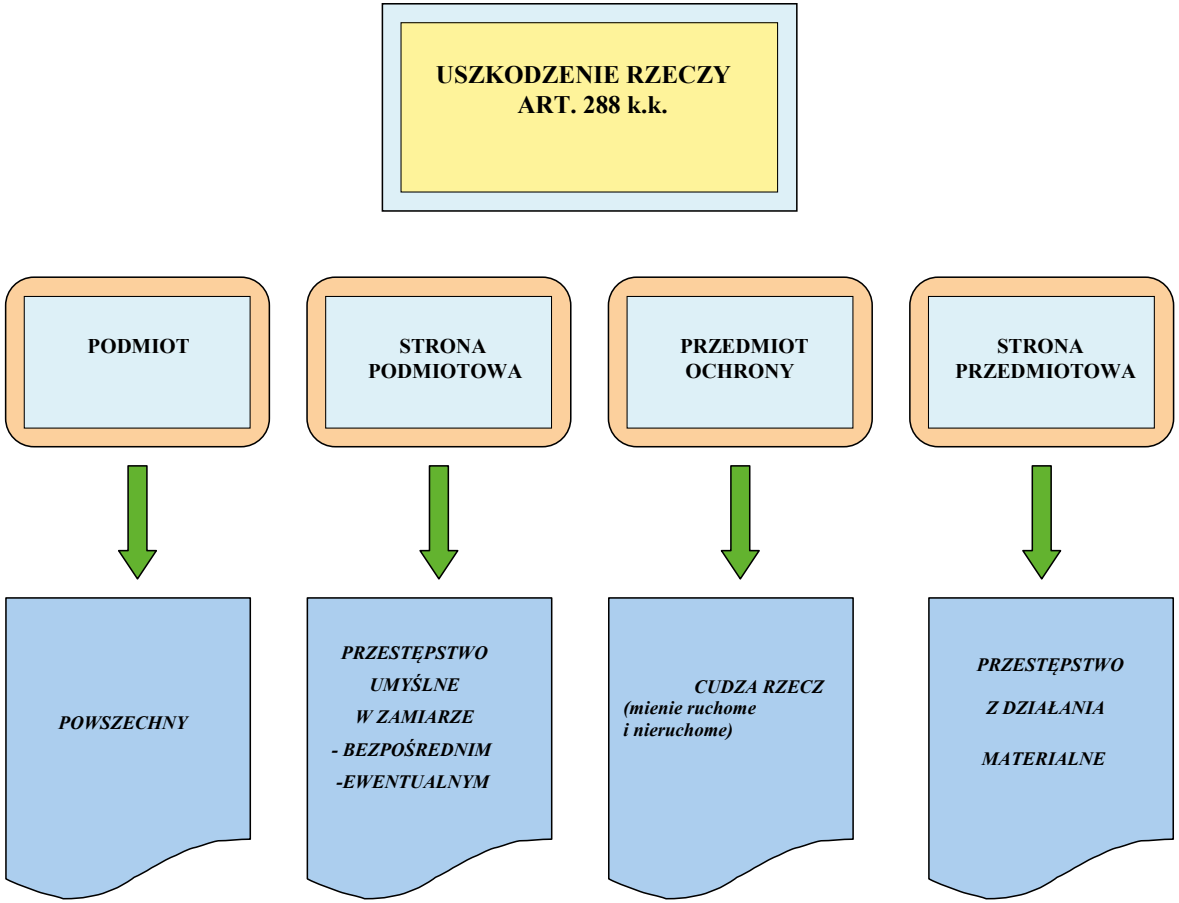
WPROWADZENIE W BŁĄD – sprawca własnymi podstępnymi zabiegami doprowadza pokrzywdzonego do mylnego wyobrażenia o określonym stanie rzeczy (np. co do wartości przedmiotu, nabywanego towaru itp.).

WYZYSKANIE BŁĘDU – celowe skorzystanie z mylnego wyobrażenia o wartości rzeczy, skutkach transakcji itp., w jakim znajduje się pokrzywdzony.

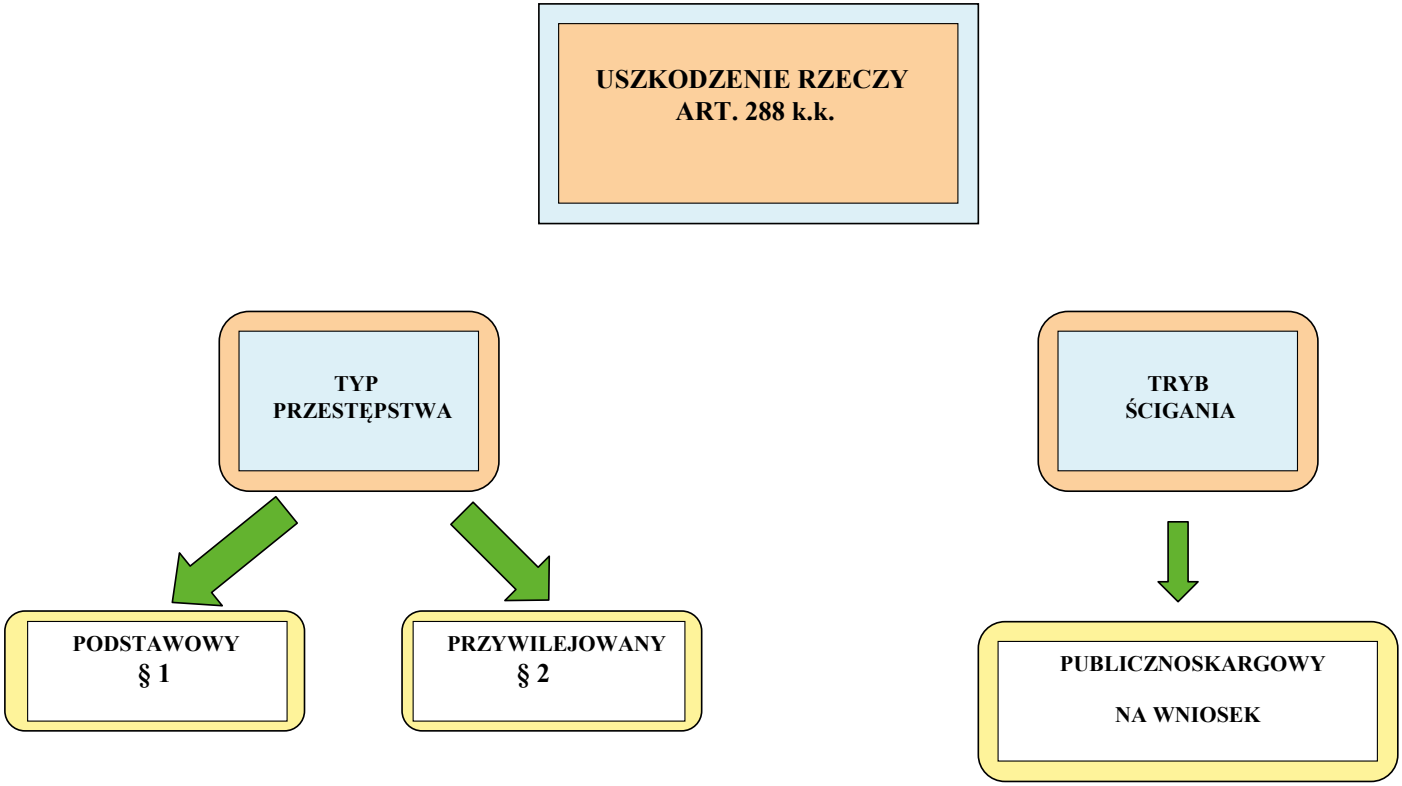
NIEZDOLNOŚĆ DO NALEŻYTEGO POJMOWANIA PRZEDSIĘBRANEGO DZIAŁANIA – może mieć charakter stały (np. osoba chora psychicznie, małe dziecko) albo przemijający (np. zaburzenia wynikające z przemijającej choroby czy innego zakłócenia czynności psychicznych). Ponieważ ustawa nie ogranicza przesłanek, może ona także wynikać z ciemnoty, zabobonu, naiwności.

(A. Marek, *Kodeks Karny. Komentarz*, Warszawa 2007).

TABLICA NR 34

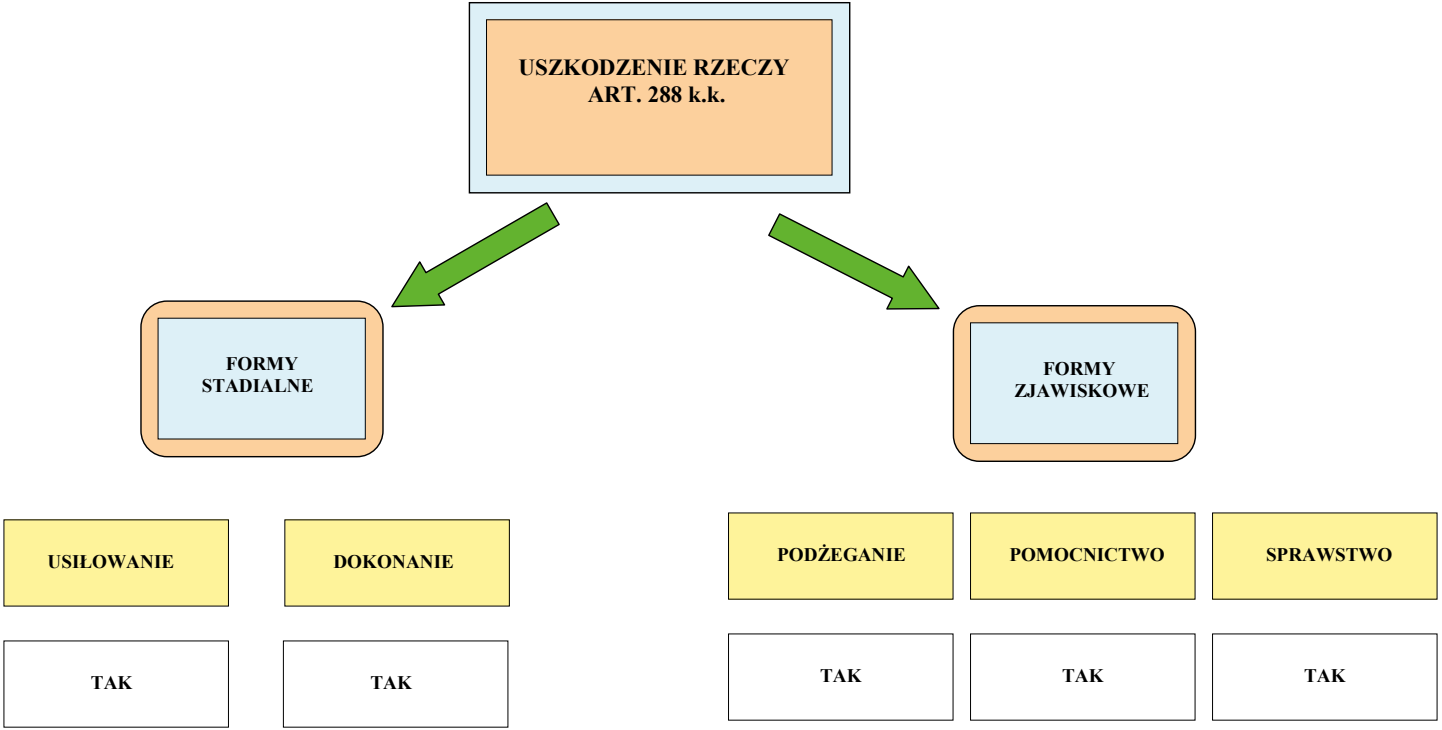

TABLICA NR 35

TABLICA NR 36

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

TABLICA NR 37

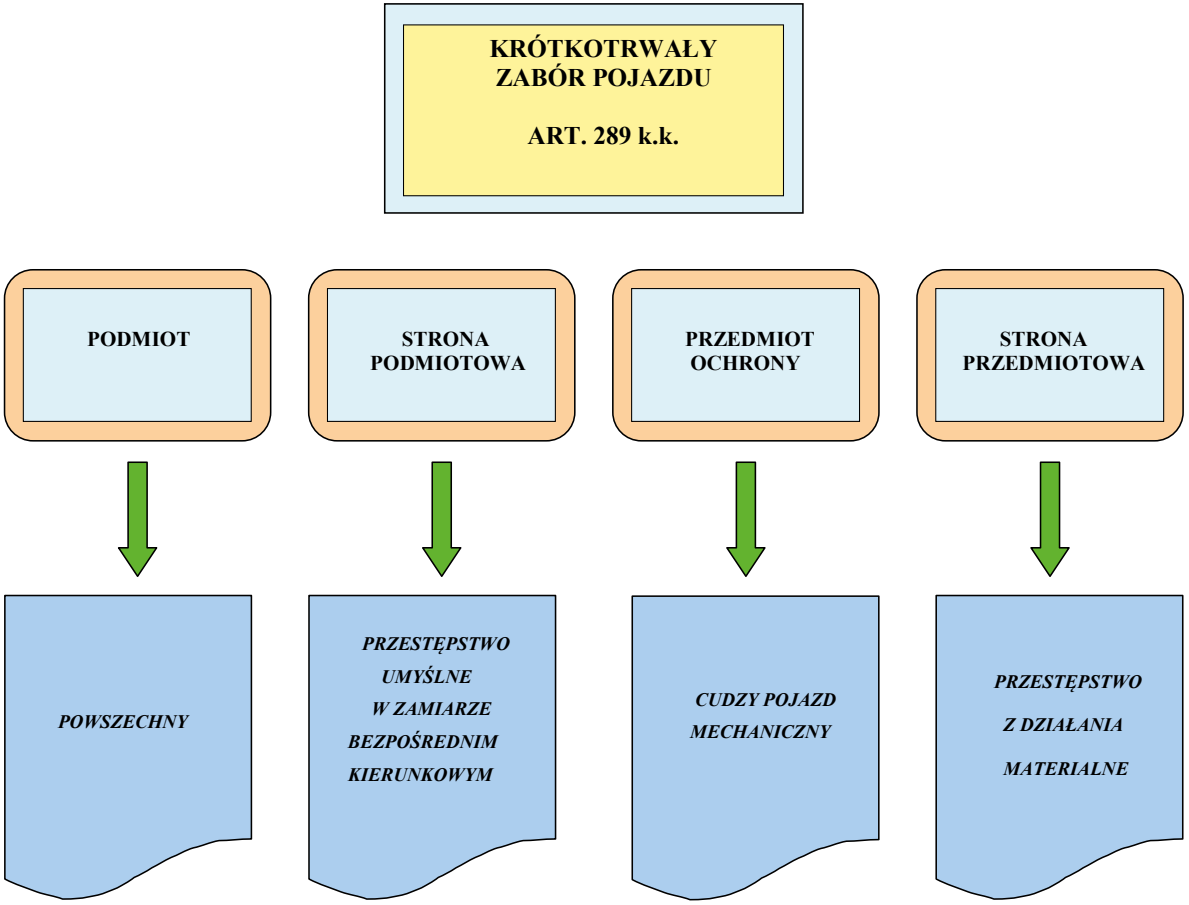
ZNISZCZENIE RZECZY – unicestwienie lub naruszenie substancji materialnej rzeczy, iż nie nadaje się ona do użytku zgodnie z przeznaczeniem.

USZKODZENIE RZECZY – naruszenie lub uszczuplenie substancji materialnej lub takie oddziaływanie na rzecz, które powoduje istotne ograniczenie jej właściwości użytkowych.

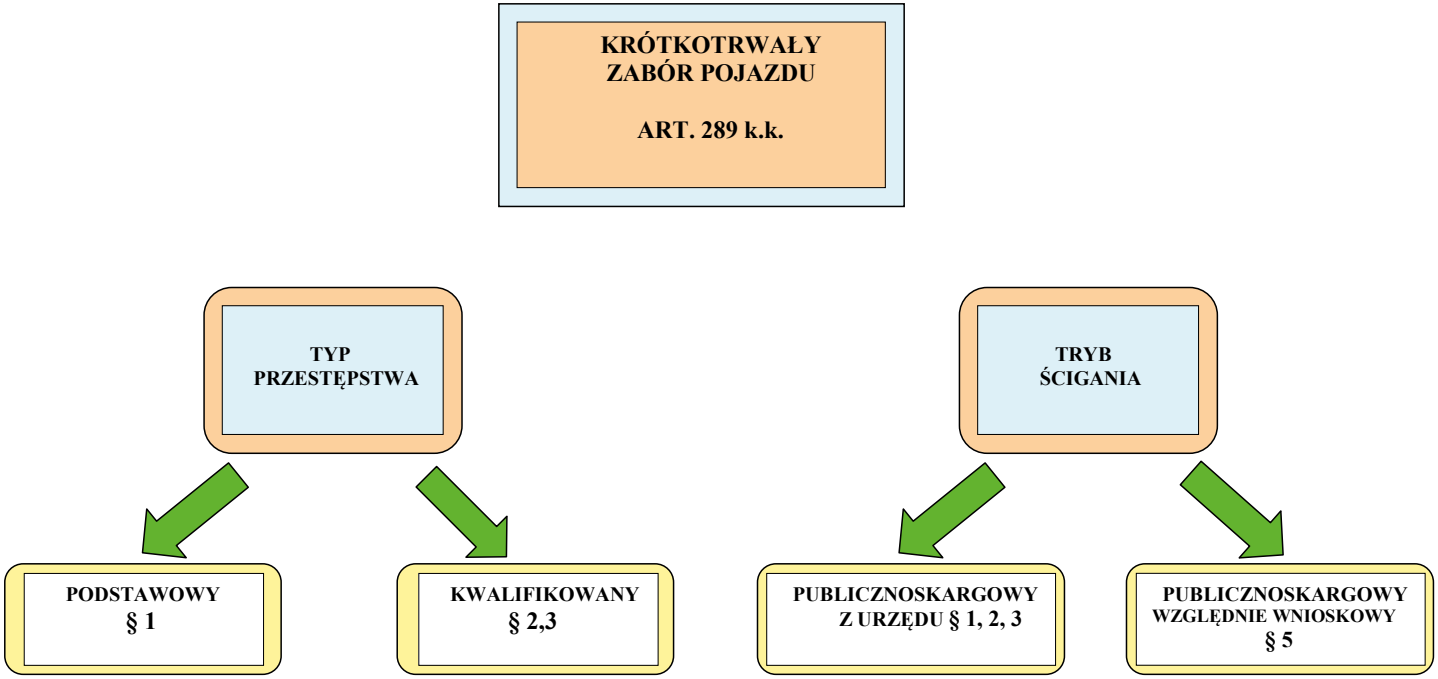
CZYNIENIE NIEZDATNEJ DO UŻYTKU – pozbawienie rzeczy właściwości użytkowych, jednakże bez istotnego naruszenia jej substancji (np. zatkanie przewodu doprowadzającego gaz, odcięcie zasilania czy wprowadzenie takich zmian, które uniemożliwiają pracę urządzenia).

(A. Marek, *Kodeks Karny. Komentarz*, Warszawa 2007).

TABLICA NR 38

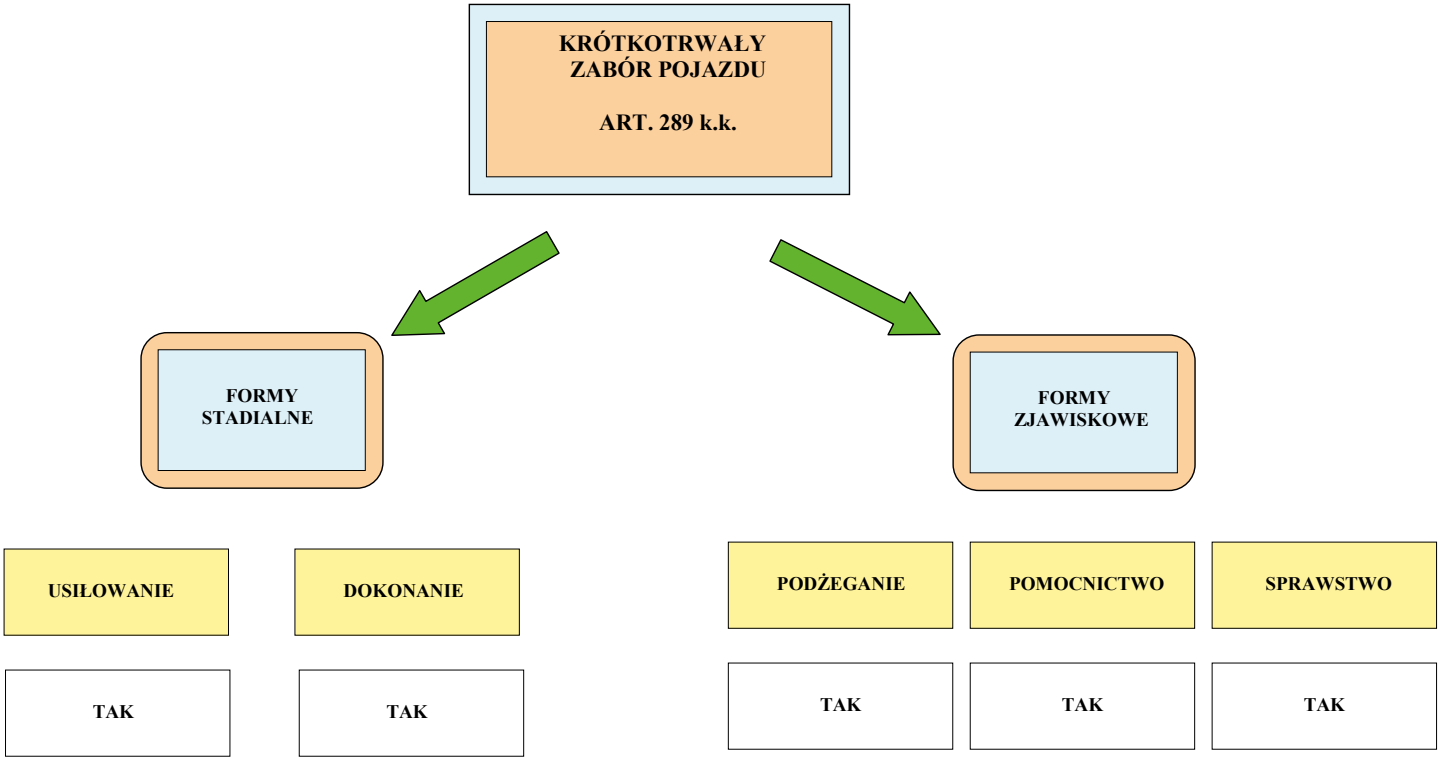

TABLICA NR 39

TABLICA NR 40

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

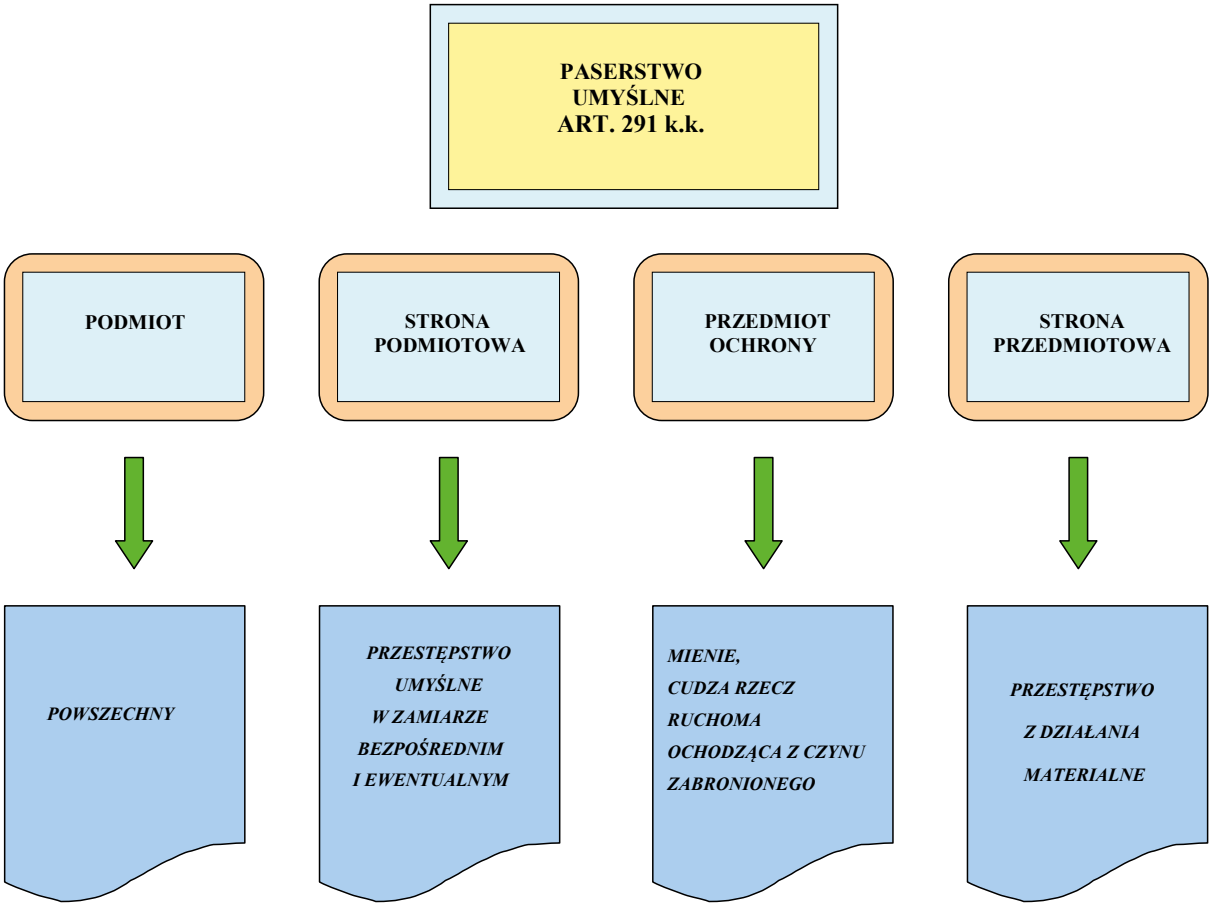
TABLICA NR 41

POJAZD MECHANICZNY – to każdy pojazd napędzany silnikiem lub zasilany z trakcji elektrycznej. Także motorower (skuter) jest pojazdem mechanicznym w rozumieniu przepisów Kodeksu karnego i Kodeksu wykroczeń, a więc może być on także przedmiotem zaboru w celu jego krótkotrwałego użycia (tak też *M. Kulik*, w: SPK, t. 9, s. 370). Nie jest nim zaś rower wyposażony w pomocniczy silnik (zob. np. uchw. SN(7) z 12.5.1993 r., I KPZ 9/93, OSNKW 1993, Nr 5–6, poz. 27).

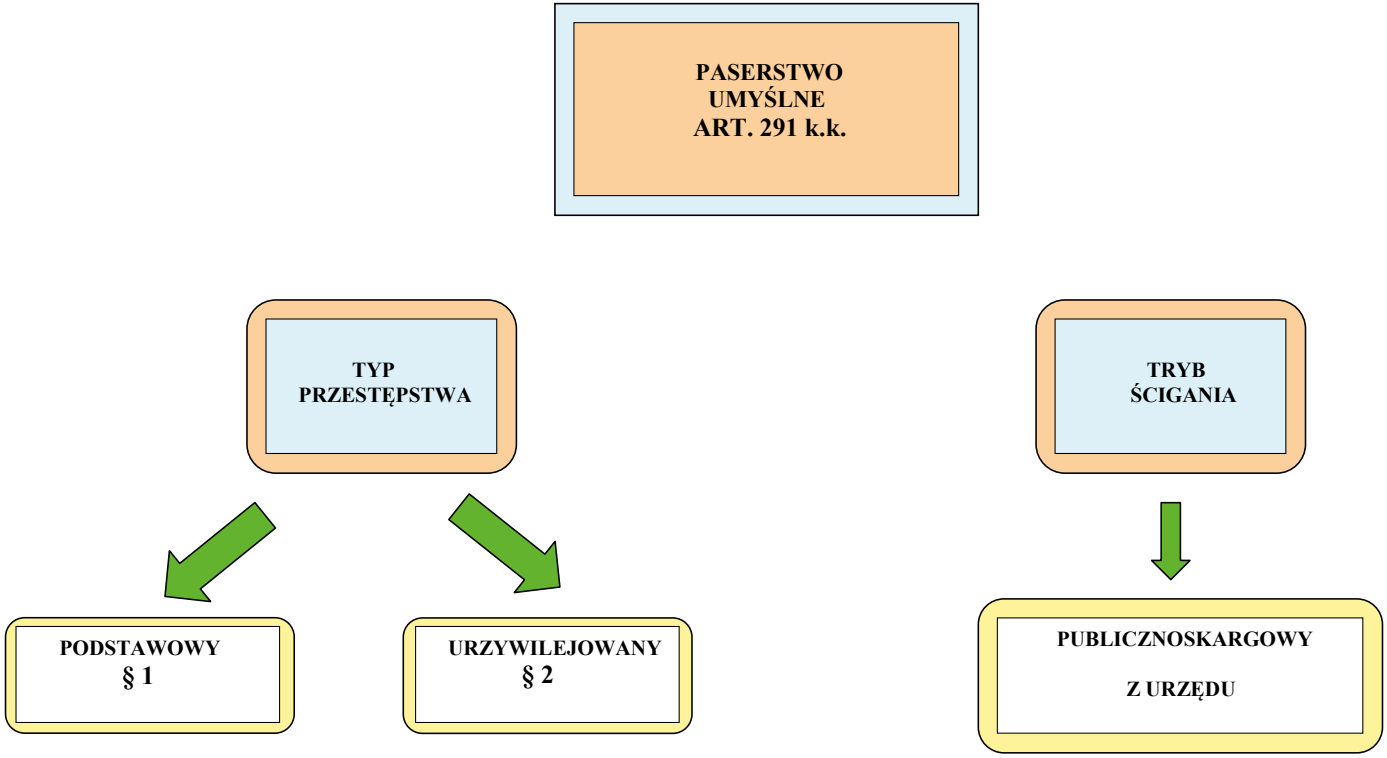
UŻYCIE POJAZDU – używanie pojazdu przez okres kilku godzin, maksymalnie kilku dni (A. Marek, *Kodeks karny*, 2010, s. 615; B. Michalski, w: Wąsek, *Kodeks karny*, t. 2, 2006, s. 1067; tak też SA w Łodzi w wyr. z 21.12.2000 r., II Aka 202/00, Prok. i Pr. – wkł. 2002, Nr 1, poz. 23).

POKONANIE ZABEZPIECZEŃ – chodzi nie tylko o zabezpieczenia, które uniemożliwiają dostanie się do wnętrza pojazdu (np. garaż, zamek pojazdu). W grę wchodzą tu także każde inne środki mechaniczne lub elektroniczne, których celem jest co najmniej utrudnienie zaboru pojazdu przez sprawcę np. blokada skrzyni biegów lub immobiliser (tak słusznie *M. Kulik*, w: SPK, t. 9, s. 374–375; *L. Wilk*, w: *Królikowski, Zawłocki*, Kodeks karny, t. 2, 2013, s. 664). Wątpliwości może budzić tu uszkodzenie urządzeń lokalizujących pojazd (GPS). Jest to jednak także urządzenie chroniące pojazd przed jego bezprawnym użyciem (choć już nie przed jego uruchomieniem), tak więc wydaje się, iż mieści się ono w tej kategorii.

TABLICA NR 42

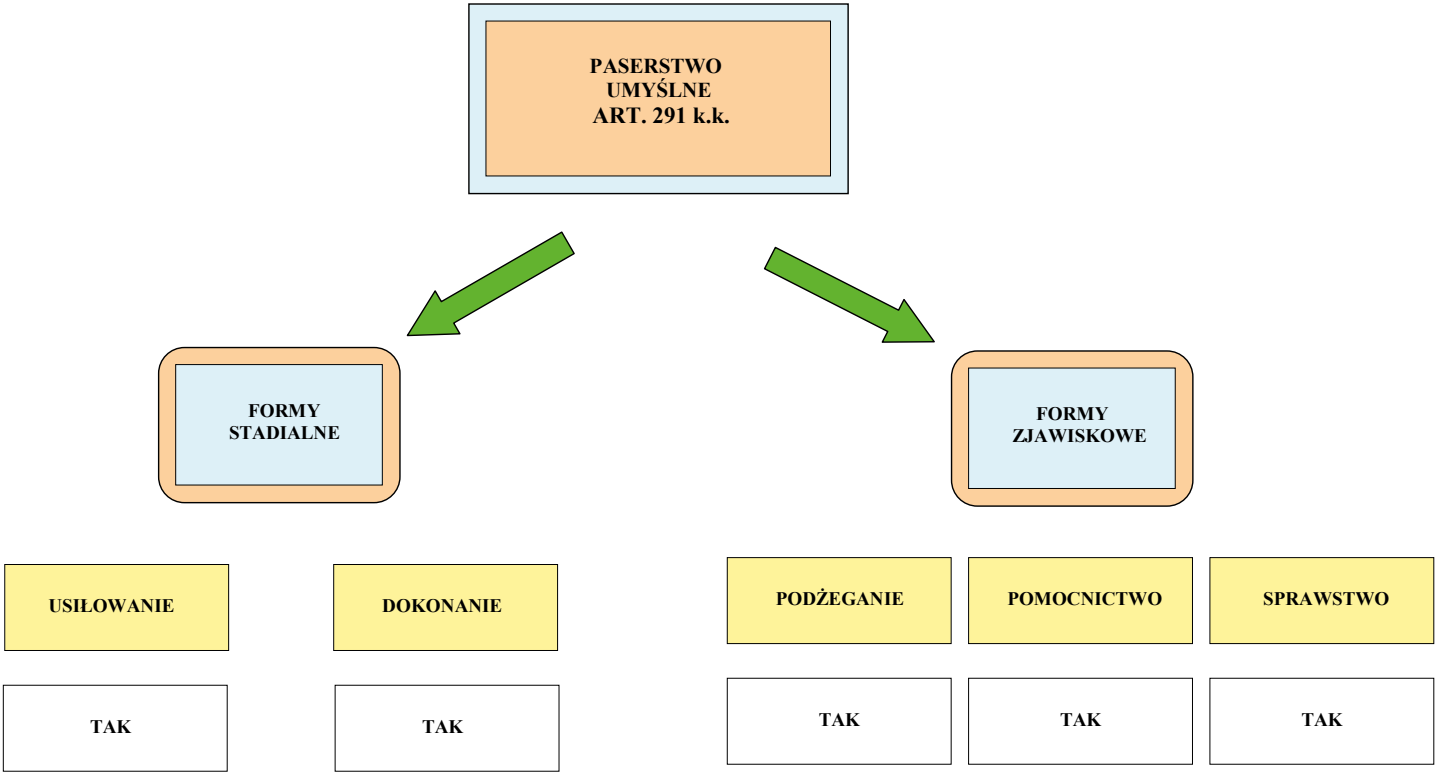

TABLICA NR 43

TABLICA NR 44

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

TABLICA NR 45

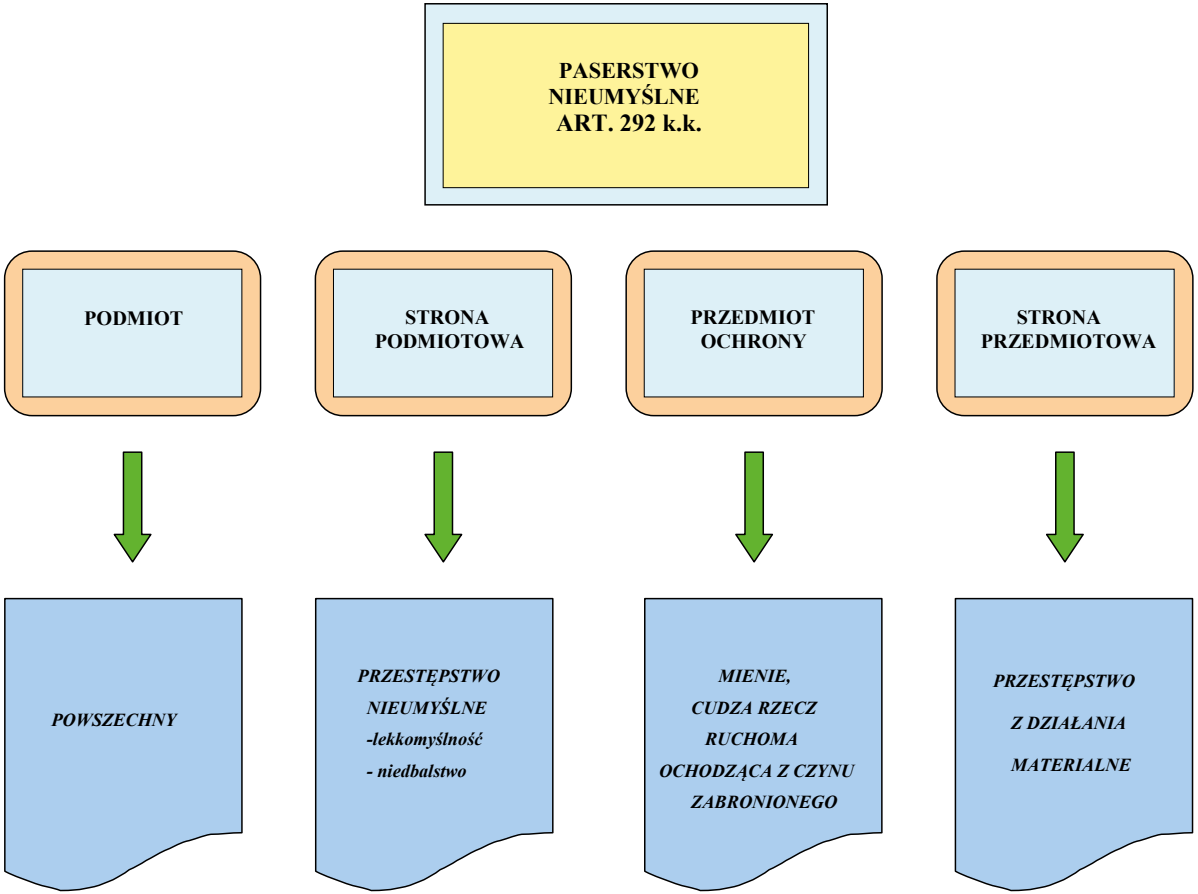
NABYCIE RZECZY – oznacza uzyskanie władztwa nad rzeczą pochodzącą z czynu zabronionego za zgodą osoby tą rzeczą władającą, przy czym z reguły wchodzą tu w rachubę takie czynności jak sprzedaż, zamiana lub darowizna (tak trafnie SN w wyr. z 12.11.1986 r., II KR 315/86, OSNKW 1987, Nr 7–8, poz. 67 – zob. jednak art. 169 § 1 KC oraz art. 169 § 2 KC).

PRZYJĘCIE RZECZY – objęcie rzeczy we władanie w imieniu i interesie innego podmiotu niż paser. Potencjalny krąg czynności jest tu więc szeroki; w grę wchodzi tu przewóz, przechowywanie czy też inne dzierżenie rzeczy, np. w celu ich przetworzenia.

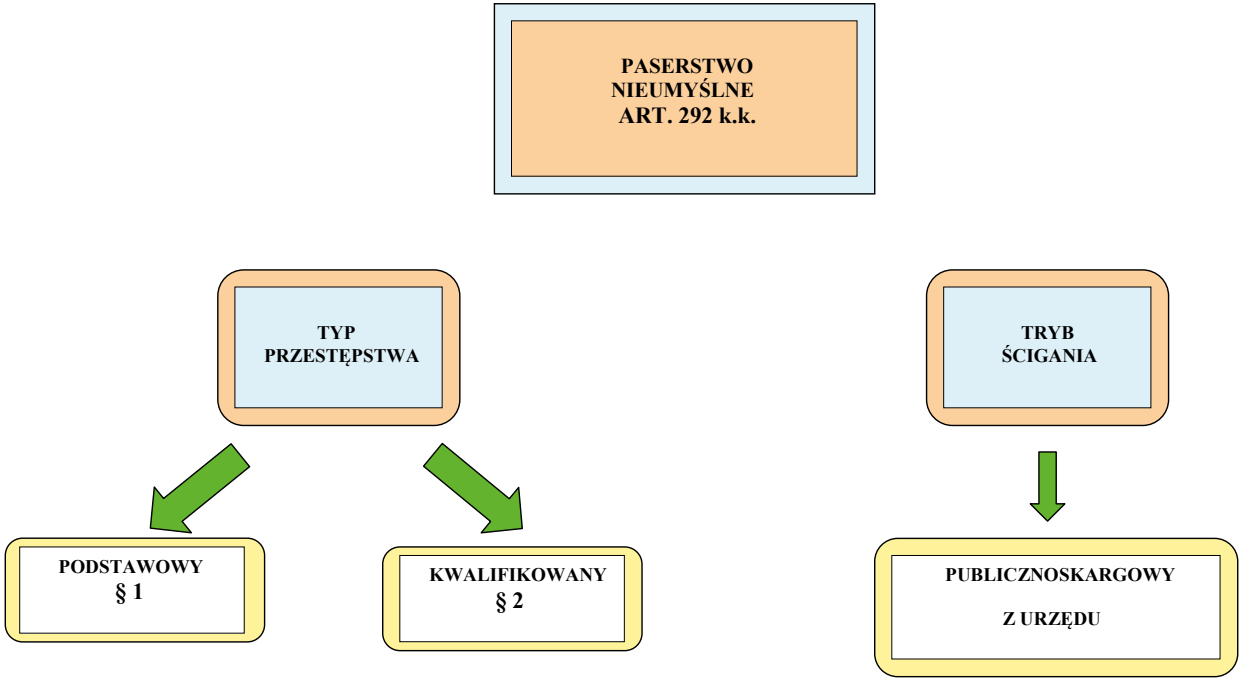
POMOC W ZBYCIU LUB POMOC W UKRYCIU – wszelkie działania, które mogą ułatwić innej osobie zbycie lub ukrycie rzeczy. Te czynności wykonawcze polegać mogą na udzieleniu informacji o potencjalnym nabywcy, pośredniczeniu w zbyciu, wskazaniu miejsca, w którym można przechować (ukryć) rzeczy czy też np. polegać one mogą na dostarczeniu i zamontowaniu skrytki.

Legalis/el. 2017 [dostęp:10.04.2017r.].

TABLICA NR 46

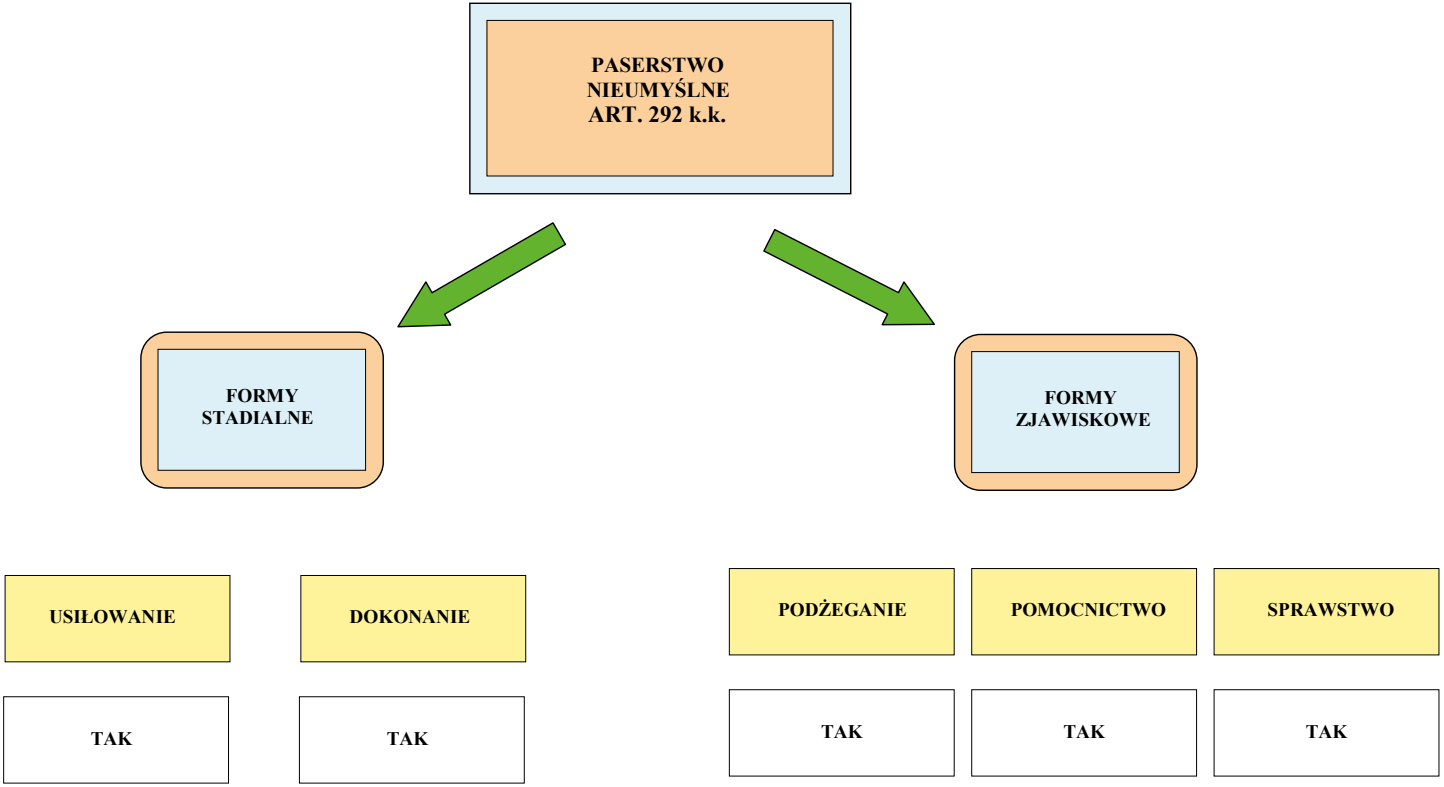

TABLICA NR 47

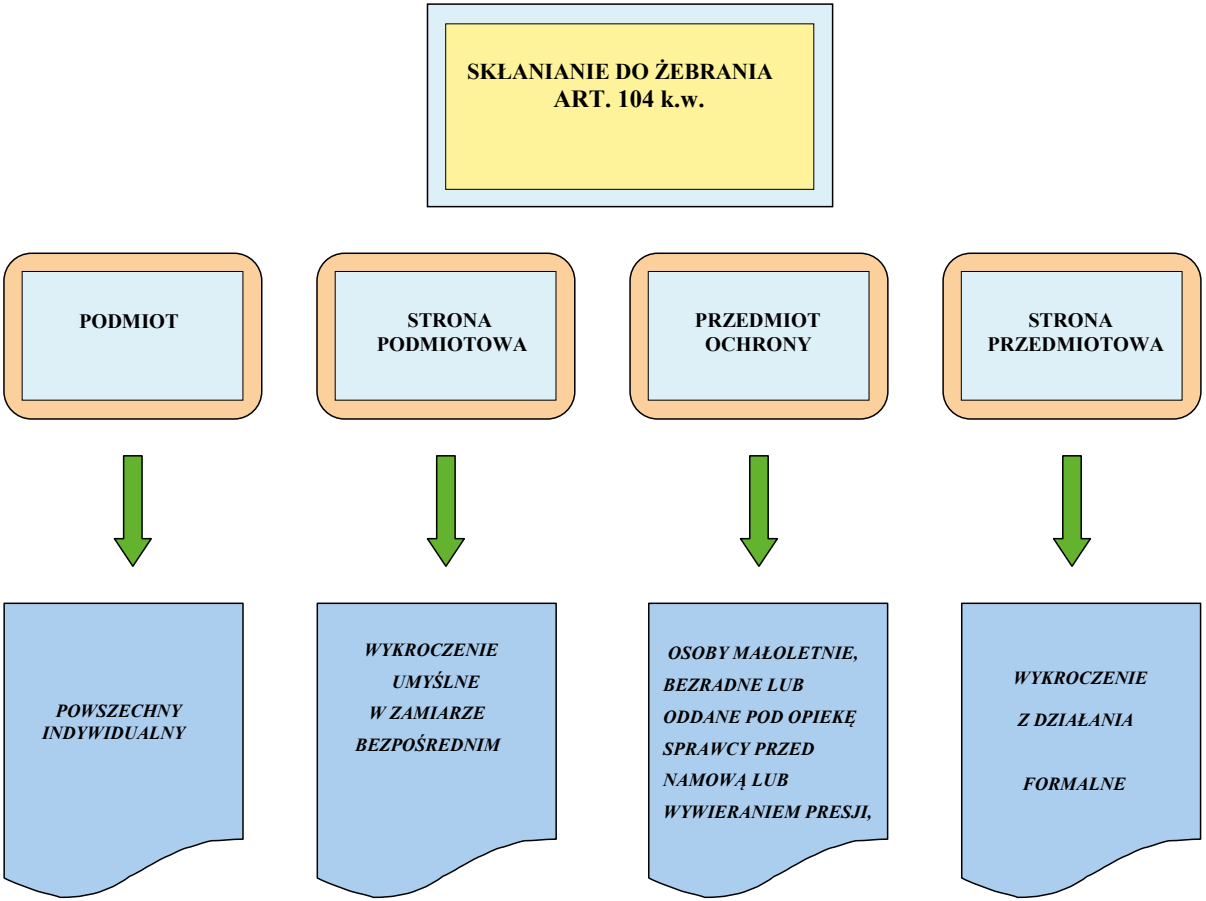

TABLICA NR 48

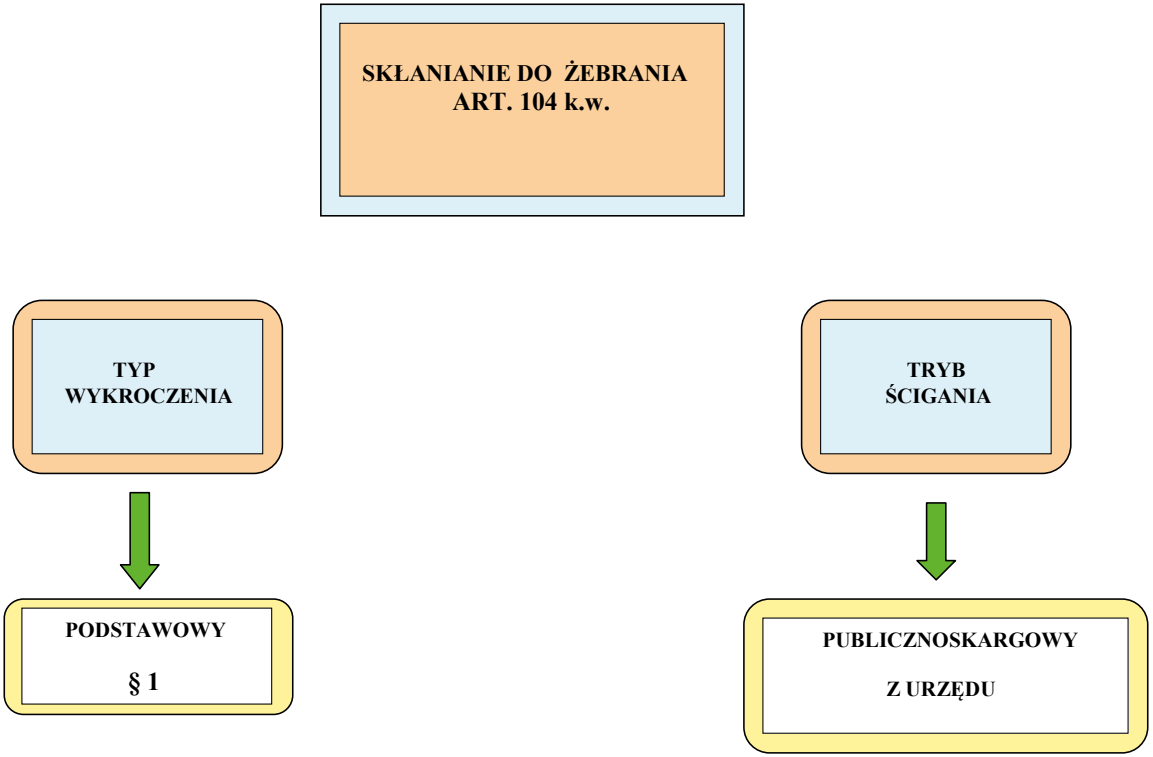
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

TABLICA NR 49

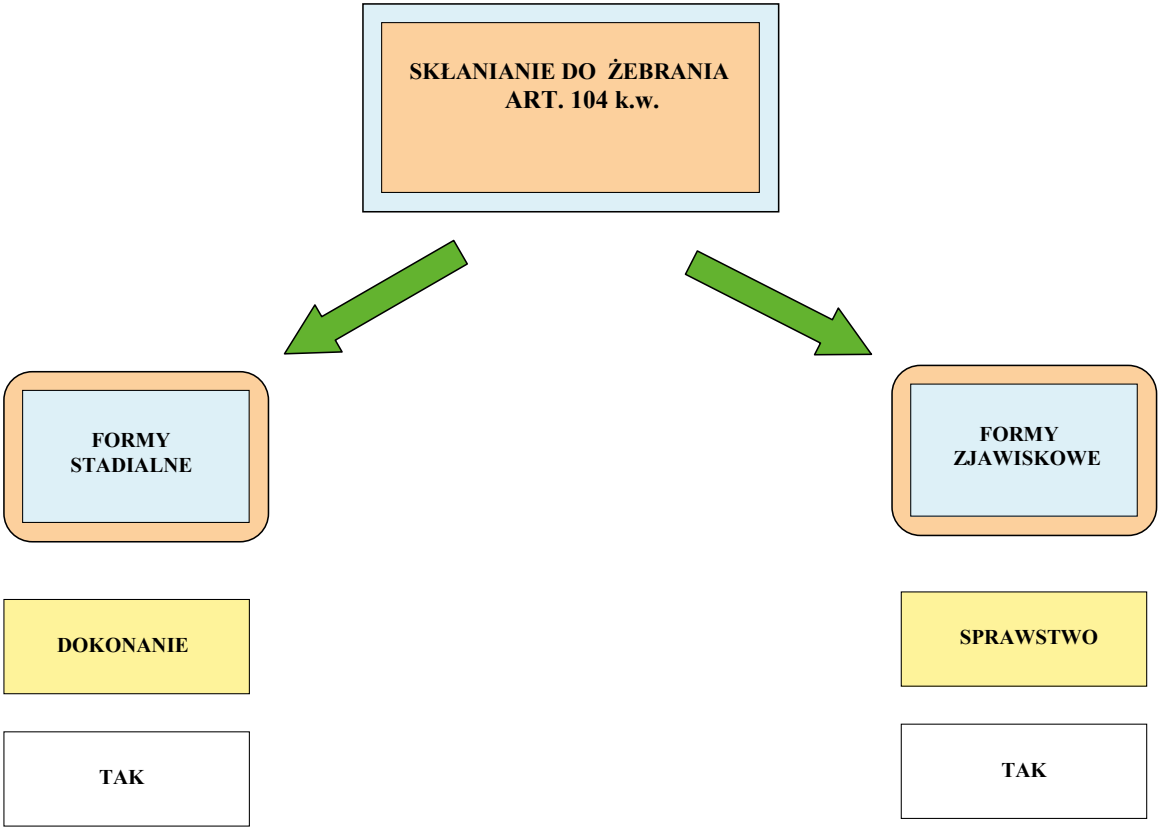

TABLICA NR 50

TABLICA NR 51

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

TABLICA NR 52

SKŁANIANIE – wpływanie na czyjąś decyzję, na czyjś wybór; namawiać, przekonywać, nakłaniać, zachęcać, zmuszać; wywierać na kogoś nacisk, zmuszając go lub zachęcając do czegoś (M. Szymczak (red.), *Słownik języka polskiego*, t. 3, Warszawa 1981, s. 231; B. Dunaj (red.),

ŻEBRANIE – podjęcie się pewnego procederu, polegającego na względnie stałym czy też powtarzalnym wypraszaniu jałmużny, datków pieniężnych lub rzeczowych (por. D. Egierska, w: J. Bafia, D. Egierska, I. Śmietanka, *Kodeks wykroczeń*, 1980, s. 149; V. Konarska-Wrzosek, *Ochrona dziecka*, s. 79; R. Krajewski, *Żebractwo*, s. 6). Znamion art. 104 k.w. nie wypełnia więc skłanianie do podjęcia się jednorazowego wypraszania jałmużny.

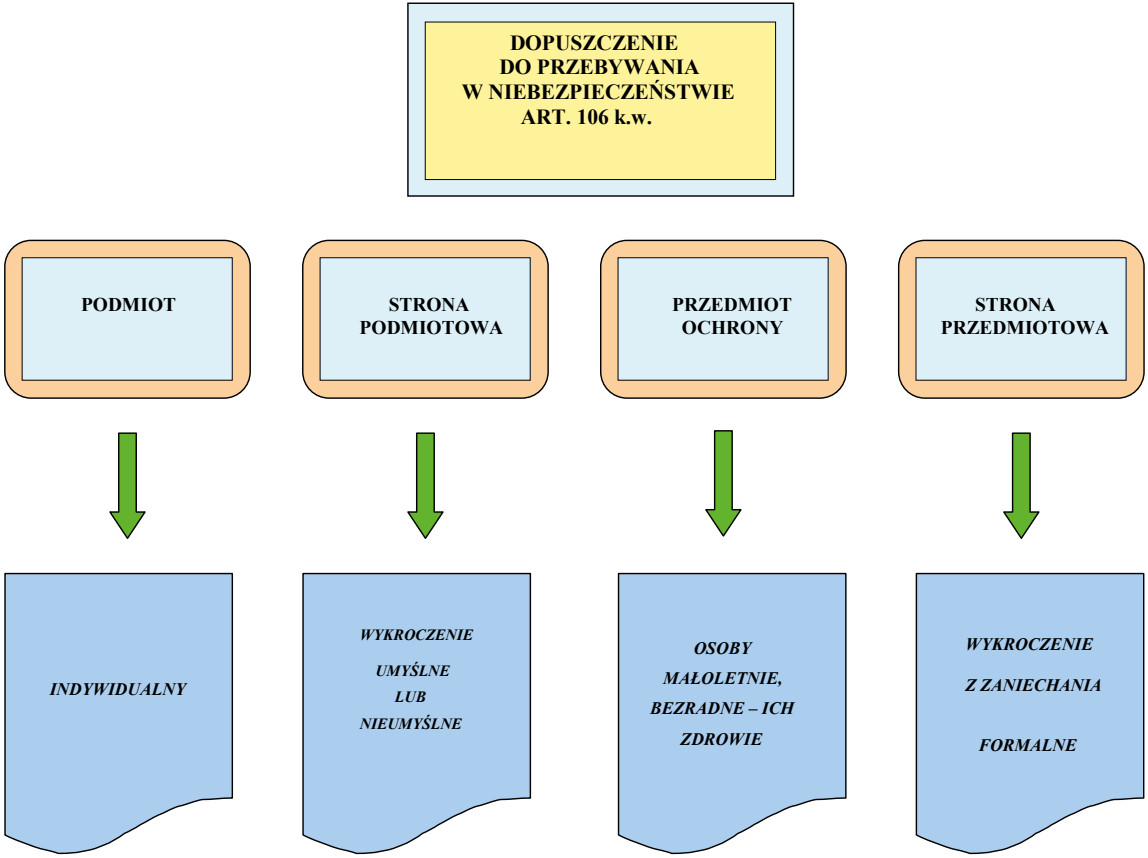
OSOBA BEZRADNA – osoba, która – *lege non distinguente* – z jakiegokolwiek powodu, mogącego mieć charakter psychiczny lub fizyczny, wewnętrzny lub zewnętrzny, trwały lub przejściowy, nie może czy też nie umie sobie poradzić w sytuacji wywierania na nią wpływu. Najczęściej w grę będą tu wchodzić osoby dotknięte różnego rodzaju zaburzeniami funkcjonowania procesów psychicznych (np. choroba psychiczna, upośledzenie umysłowe, skrajne przemęczenie, stany wywołane nadużyciem alkoholu lub innych środków odurzających).

OSOBA POZOSTAJĄCA W STOSUNKU ZALEŻNOŚCI OD SPRAWCY – osoba, której los, sprawy, prawa lub obowiązki czy też interesy są uzależnione, w sposób trwały albo doraźny, od sprawcy. Uzależnienie to może mieć charakter prawny (np. sprawca jest pracodawcą skłanianego, sprawca jest dowódcą, a skłaniany podwładnym mu żołnierzem) bądź też faktyczny (np. sprawca jest sąsiadem niepełnosprawnego skłanianego, któremu robi i dostarcza zakupy).

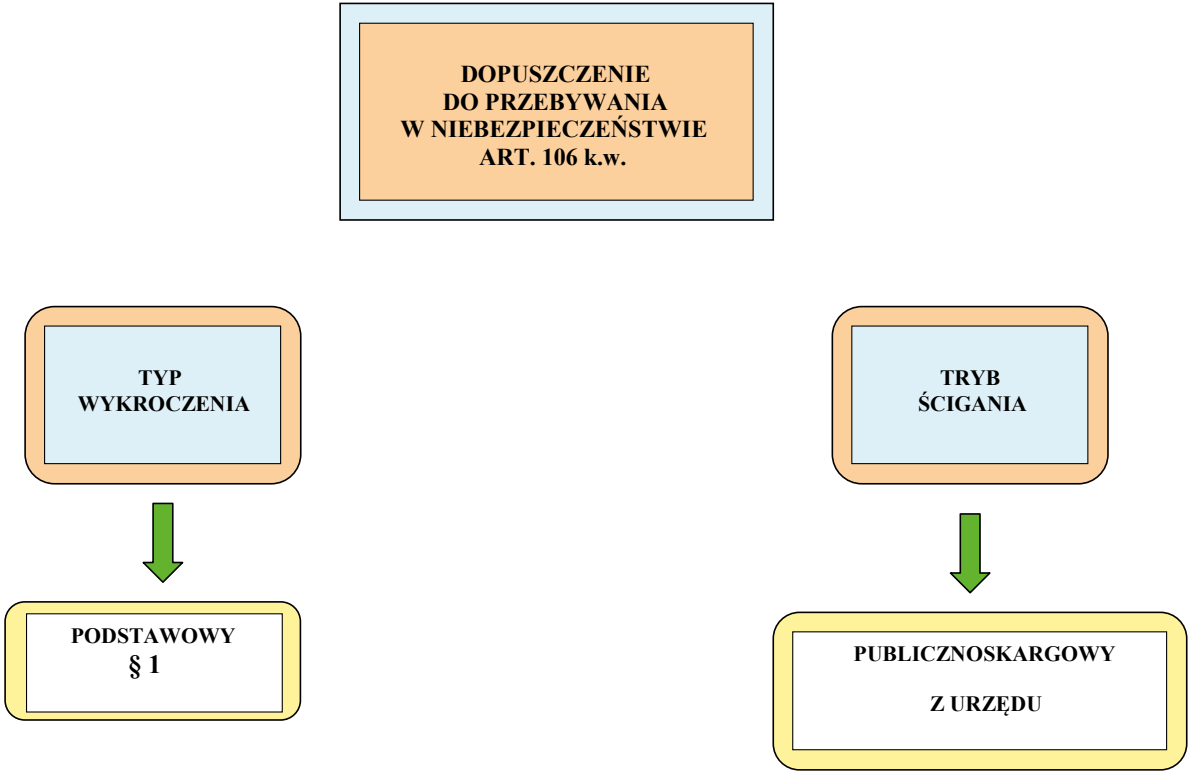
OSOBA ODDANA POD OPIEKĘ SPRAWCY – to osoba, wobec której sprawca sprawuje opiekę. Przede wszystkim chodzi tutaj o opiekę prawną, a więc sprawowaną na podstawie tytułu prawnego.

(J. Ignatowicz, M. Nazar, *Prawo rodzinne*, s. 348).

TABLICA NR 53

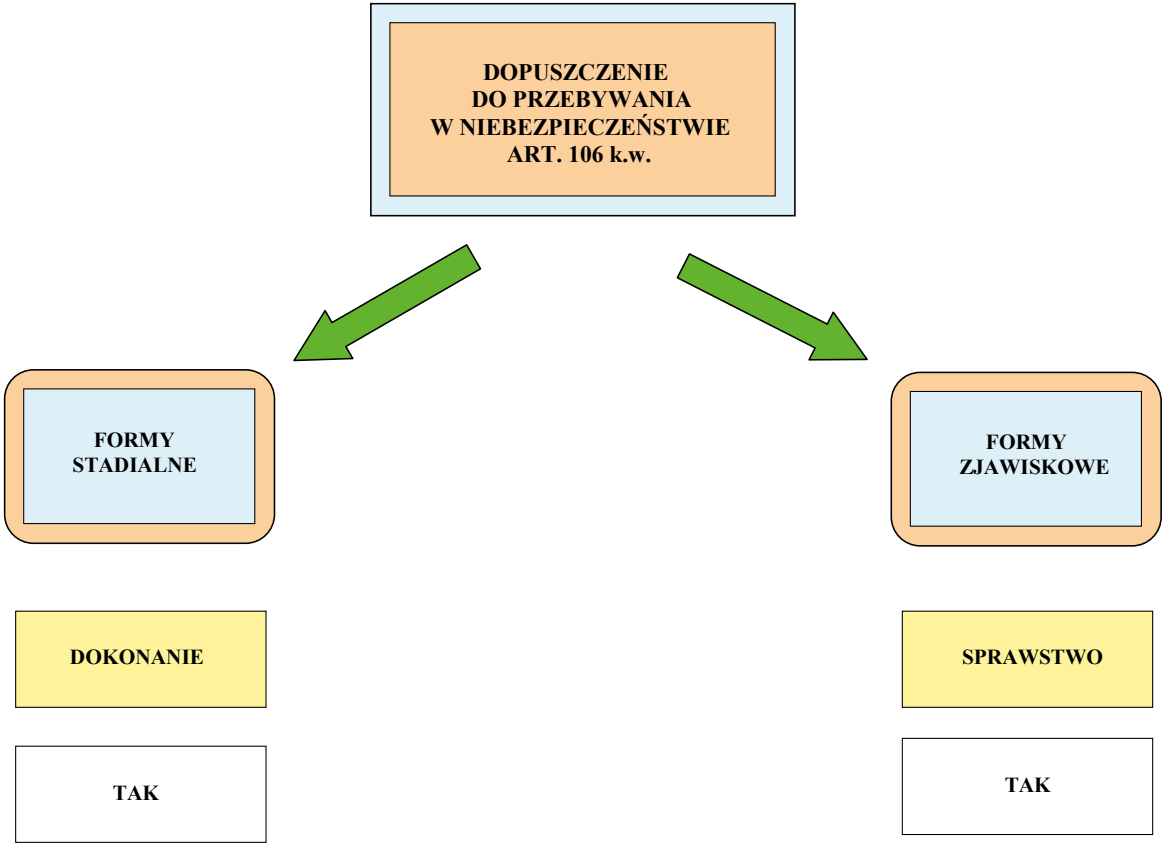

TABLICA NR 54

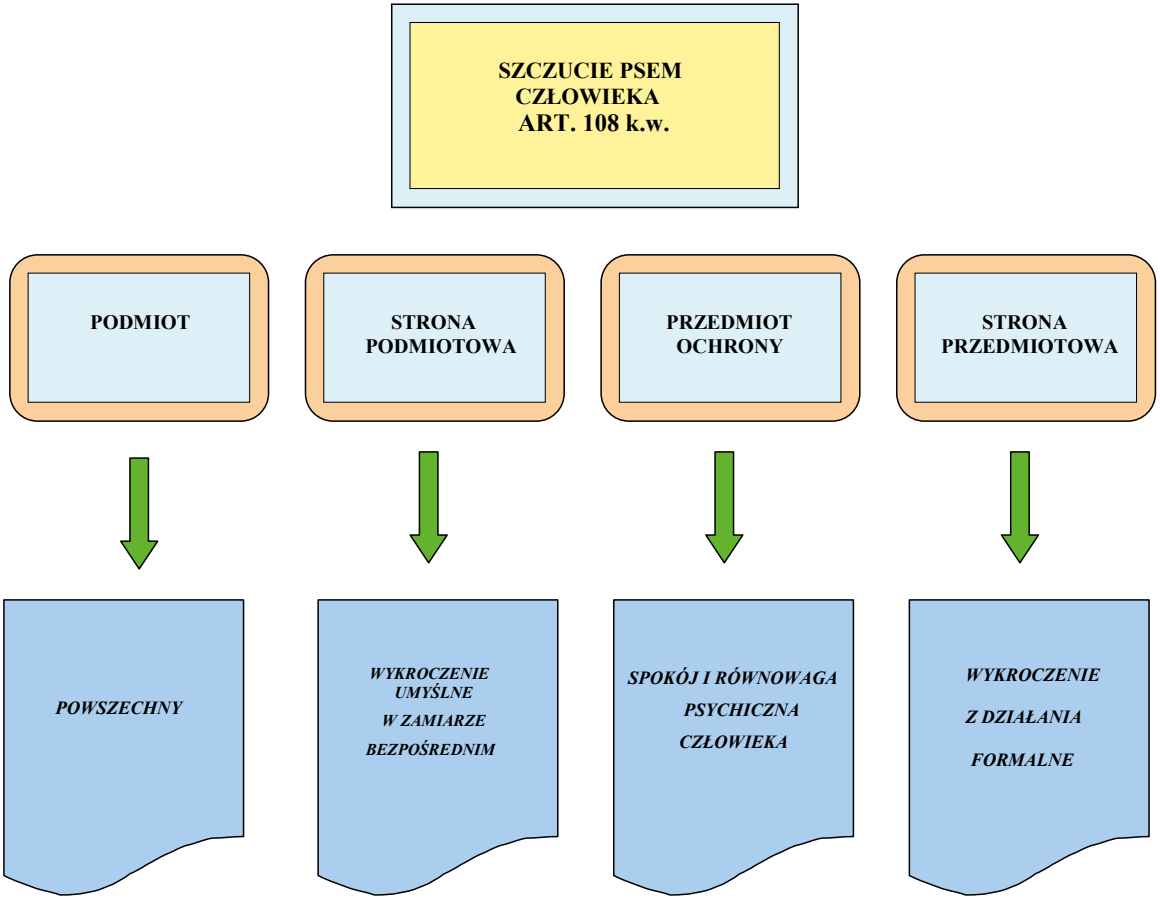

TABLICA NR 55

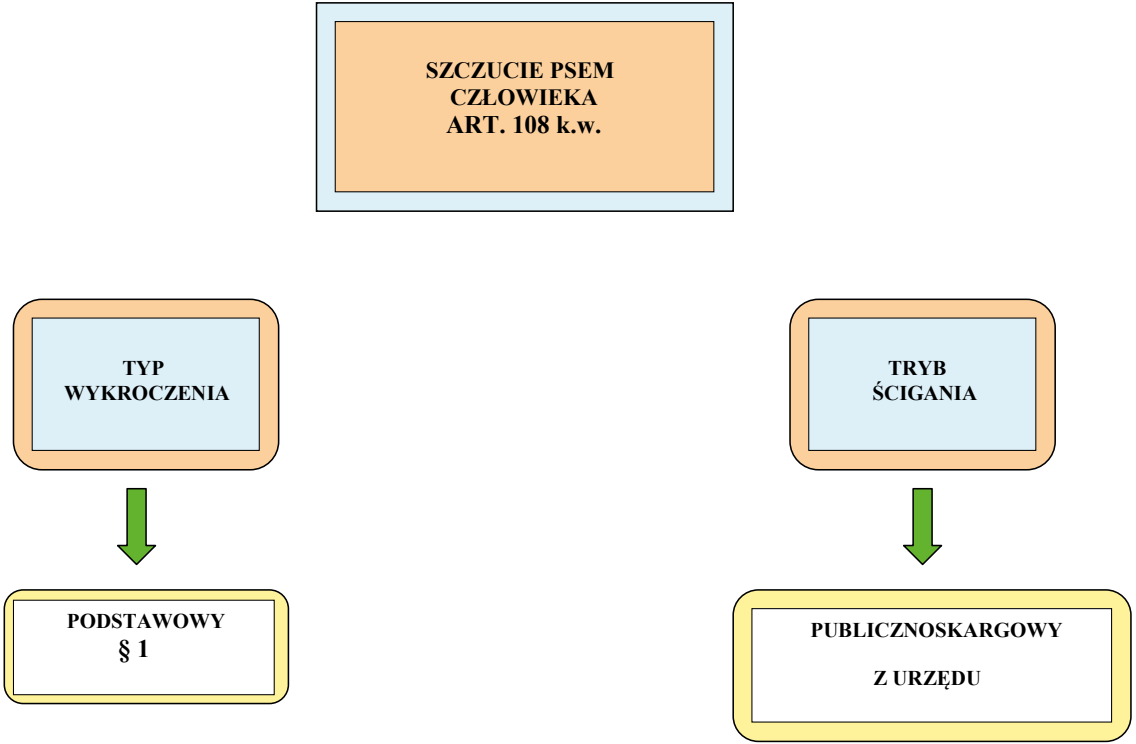
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

TABLICA NR 56

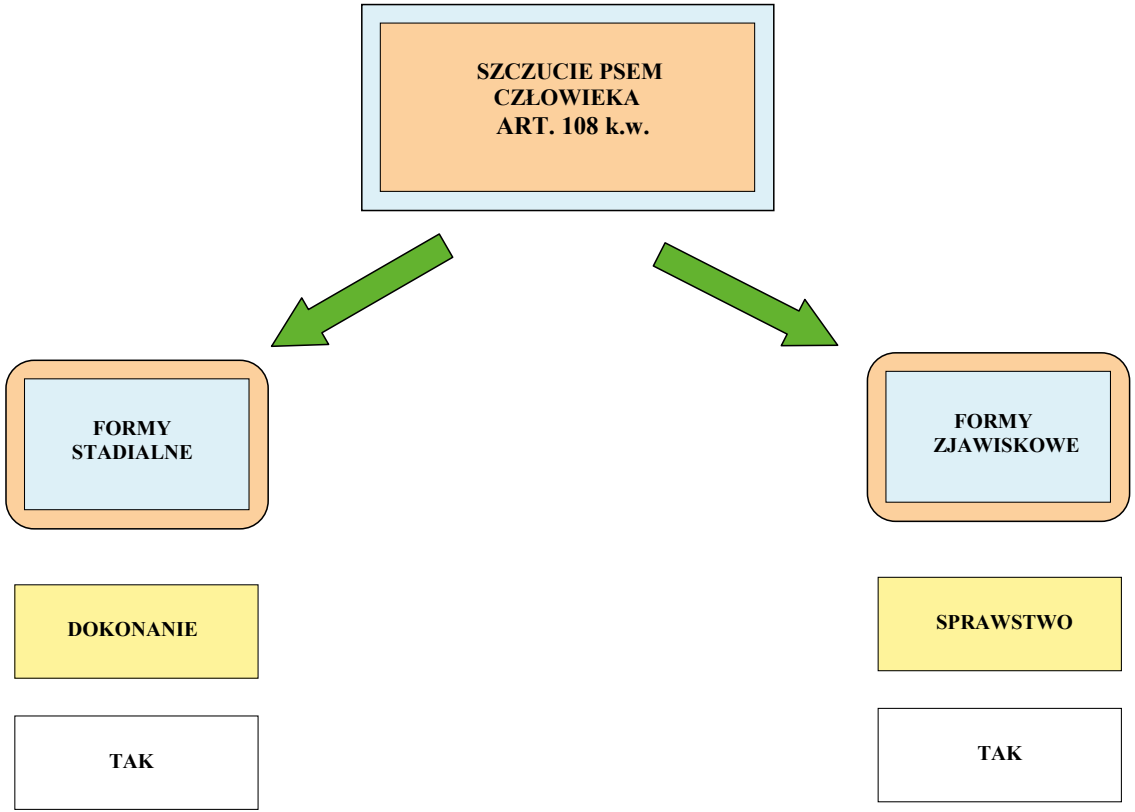

TABLICA NR 57

TABLICA NR 58

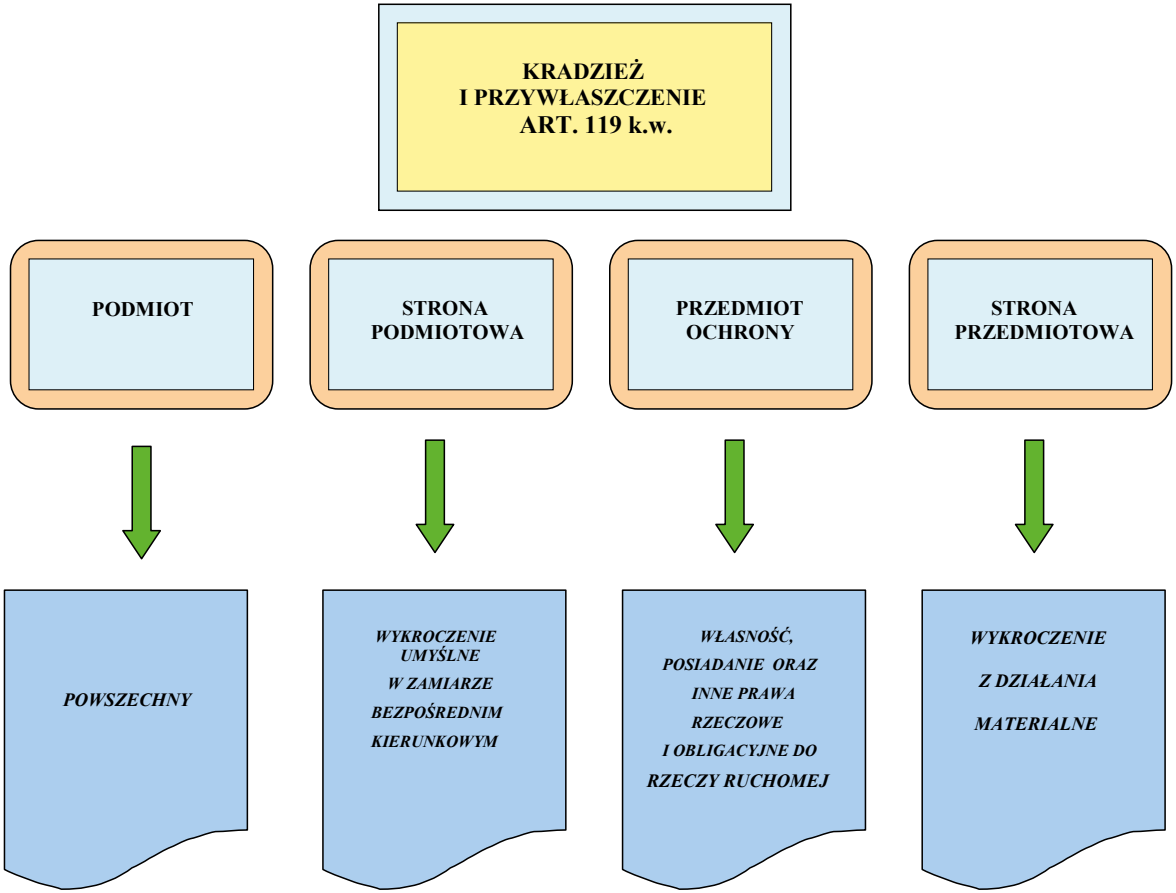
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

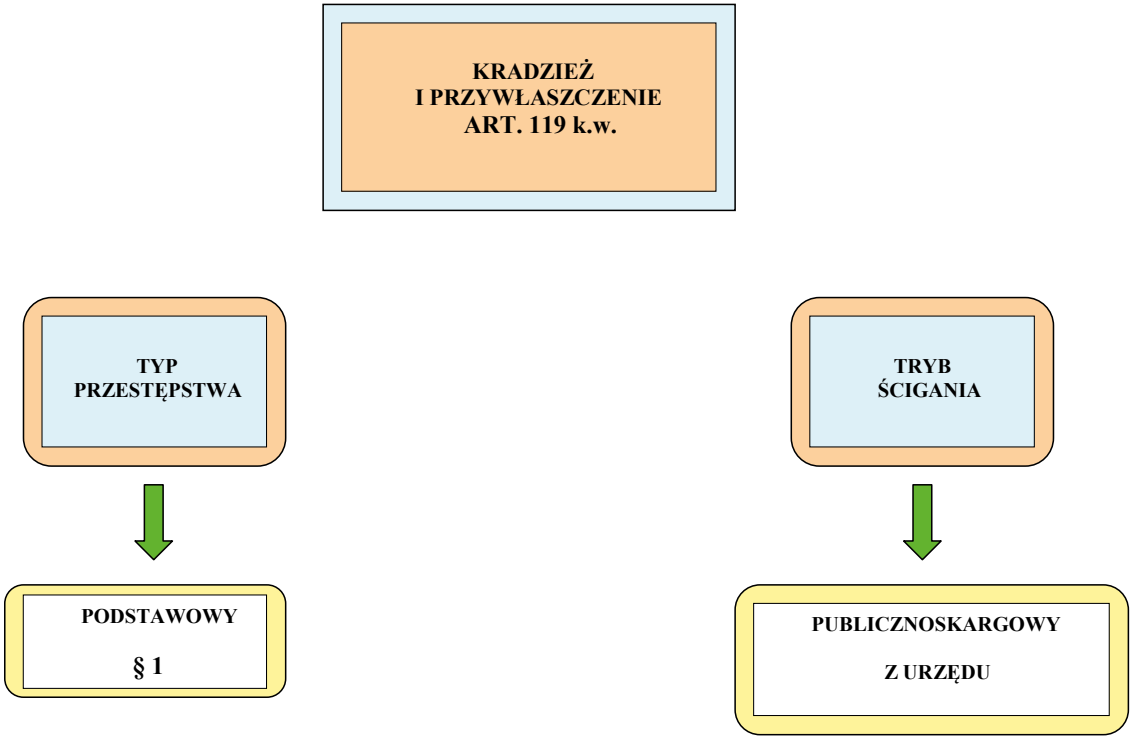
TABLICA NR 59

SZCZUCIE PSEM – pojęcie to nie ma specyficznego znaczenia, które wynikałoby z języka prawnego lub języka prawniczego, dlatego też, kierując się wskazaniami języka powszechnego należy przyjąć, że chodzi tu o prowokowanie czy też podjudzanie psa do gonienia i atakowania człowieka bądź też tylko do zaatakowania człowieka (M. Szymczak (red.), *Słownik języka polskiego*, t. 3, Warszawa 1981, s. 402).

TABLICA NR 60

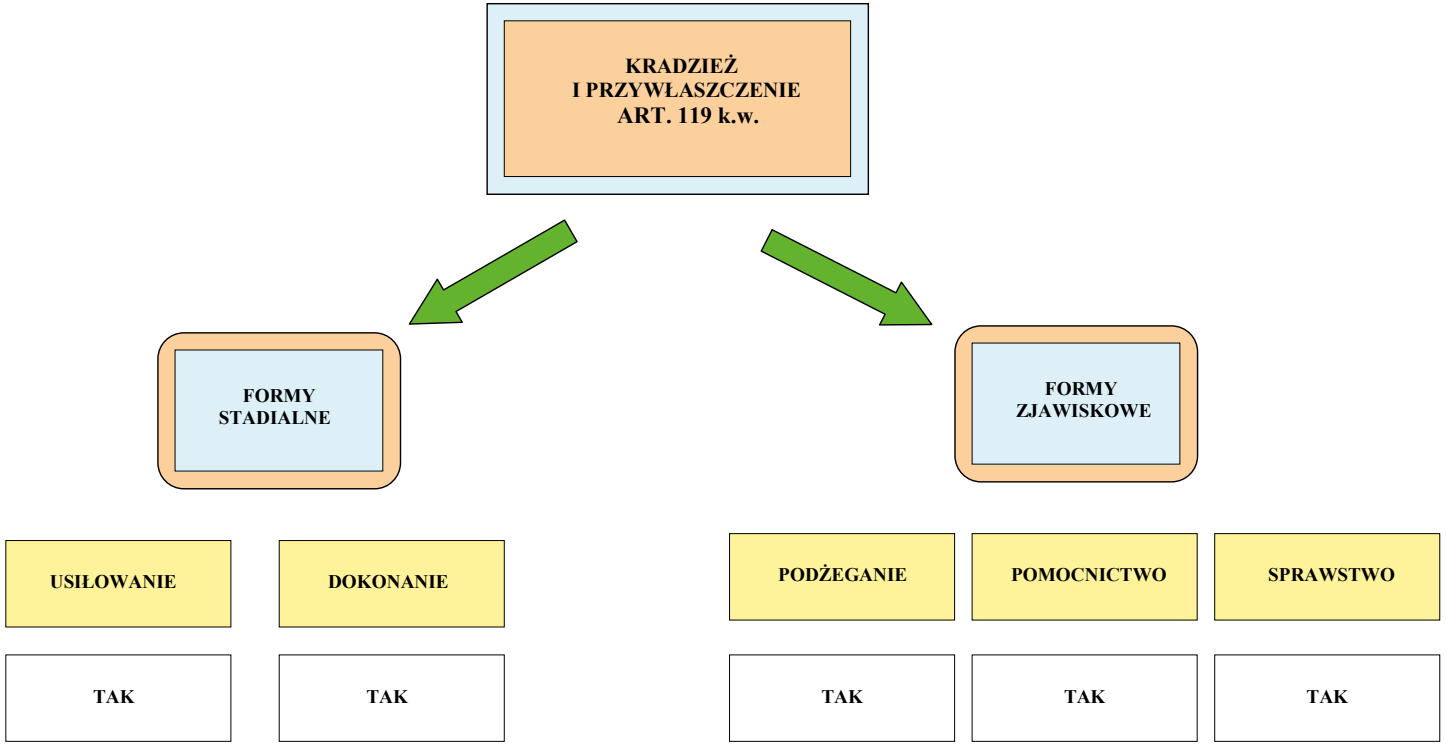

TABLICA NR 61

TABLICA NR 62

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

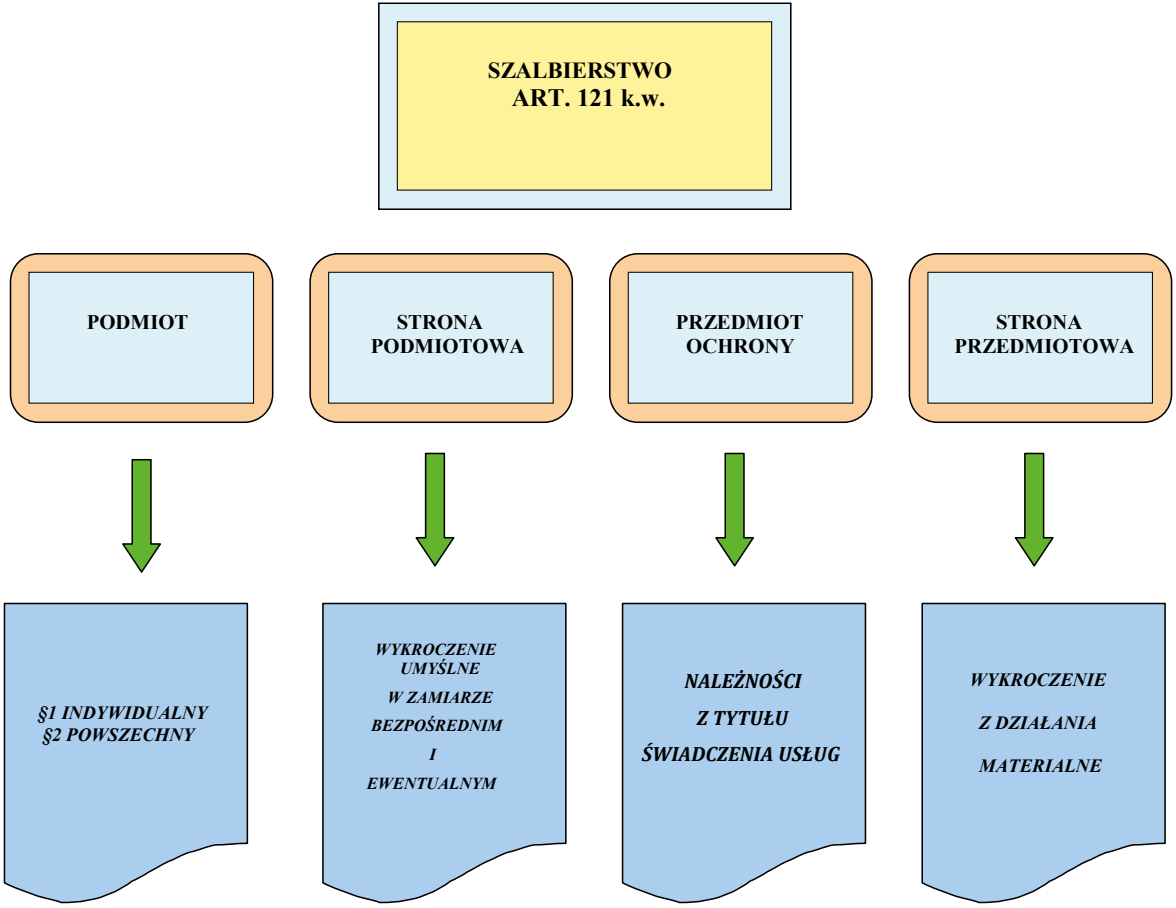
TABLICA NR 63

RZECZ RUCHOMA – ma na gruncie prawa karnego szersze znaczenie niż w prawie cywilnym. W myśl bowiem prawa cywilnego rzecz ruchoma może być częścią składową innej rzeczy i na czas połączenia z tą rzeczą traci ona swój samodzielny charakter (np. silnik w samochodzie). Część składowa innej rzeczy może być jednak przedmiotem kradzieży, o ile zostanie przez sprawcę od tej rzeczy odłączona i stanie się po odłączeniu przedmiotem zaboru jako samodzielna, odrębna rzecz (M. Siwek, Glosa do wyr. SA z 9.12.2002 r., II AKa 306/02, WPP 2003, Nr 3, s. 153–154). Ustawodawca w art. 115 § 9 k.k. zdefiniował na potrzeby KK pojęcie rzeczy ruchomej, zaliczając do tej grupy także pieniądze, inne środki płatnicze oraz dokumenty **uprawniające** do otrzymania sumy pieniężnej albo zawierający obowiązek wypłaty kapitału, odsetek, udziału w zyskach albo stwierdzenie uczestnictwa w spółce.

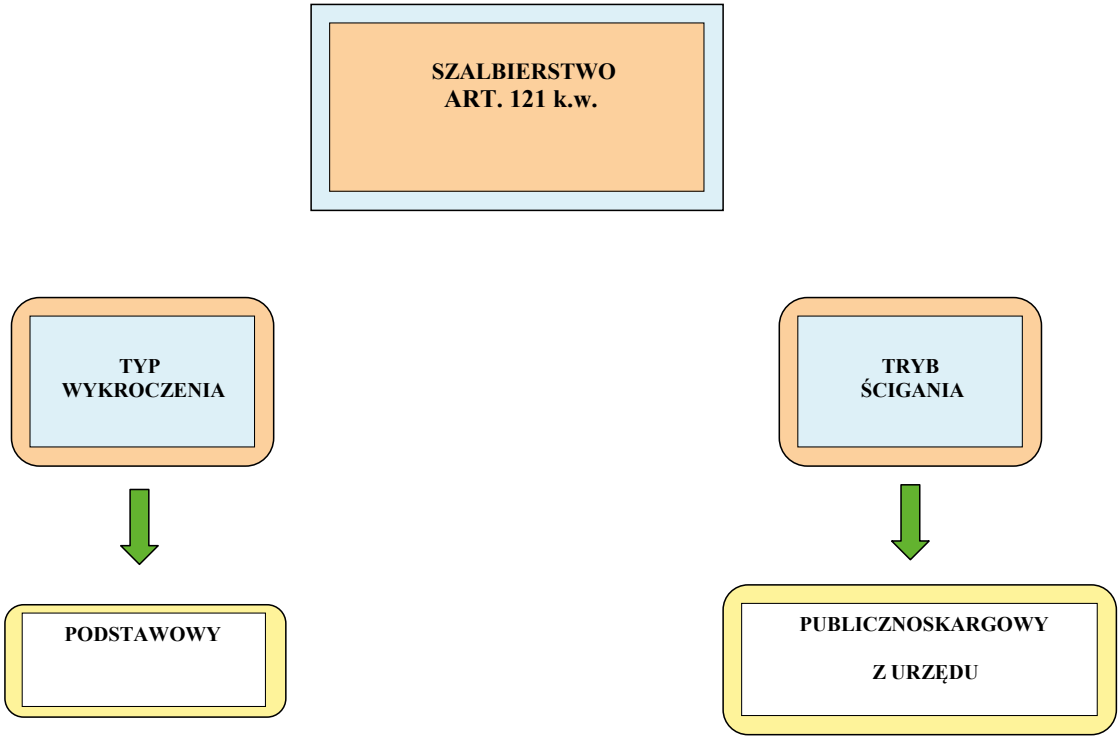
KRYTERIUM KWALIFIKACJI KRADZIEŻY JAKO PRZESTĘPSTWA LUB WYKROCZENIA – ustawodawca przyjął, że kwotą graniczną między wykroczeniem a przestępstwem będzie każdorazowo równowartość % minimalnego wynagrodzenia – przy czym chodzi o wynagrodzenie z daty orzekania w przedmiocie odpowiedzialności za czyn (wyrok SN z dnia 8.01.2017 r. III KK 486/16; aktualnie ta kwota wynosi ¼ minimalnego wynagrodzenia).

PRZYWŁASZCZENIE – polega na rozporządzeniu przez sprawcę rzeczą znajdującą się w jego władaniu jak swoją własną. W tym przypadku chodzi o takie rozporządzenie cudzą rzeczą ruchomą, jak swoją własną, któremu towarzyszy *animus rem sibi habendi*, a więc zamiar zatrzymania tej rzeczy dla siebie lub dla innej osoby, bez żadnego ku temu tytułu (tak SN w wyr. z 6.1.1978 r., V KR 197/77, OSNPG 1978, Nr 6, poz. 64).

TABLICA NR 64

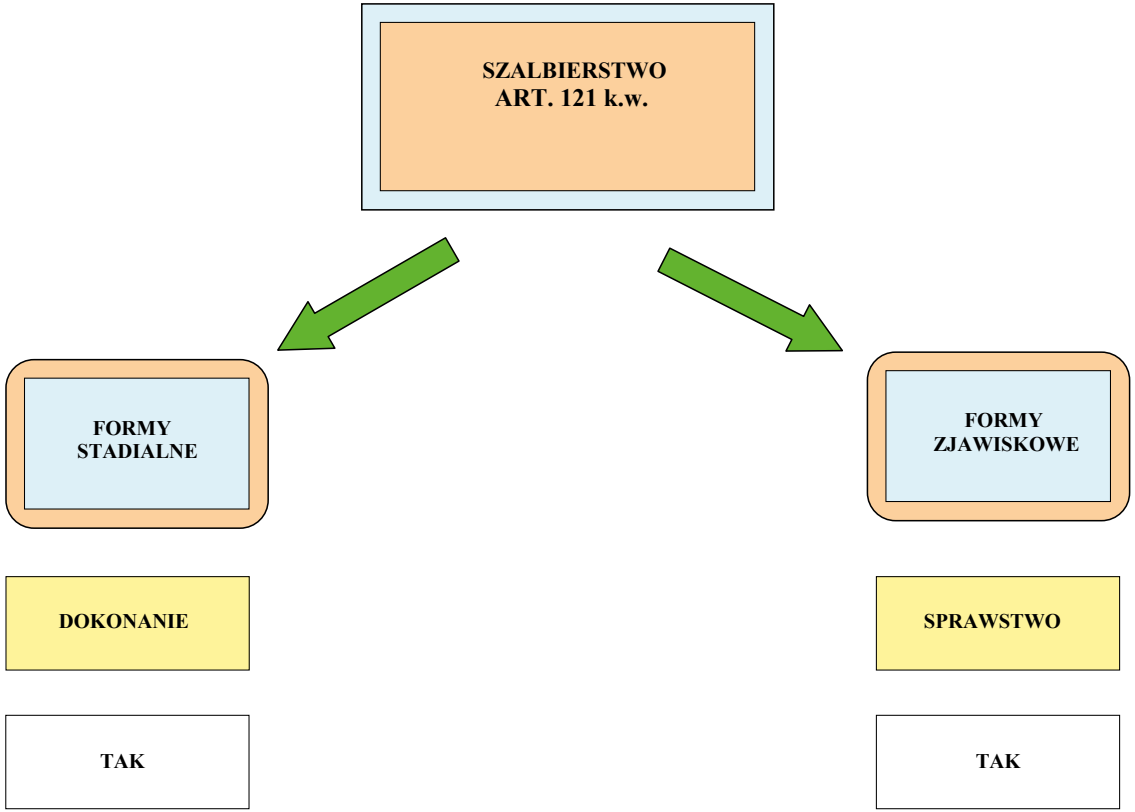

TABLICA NR 65

TABLICA NR 66

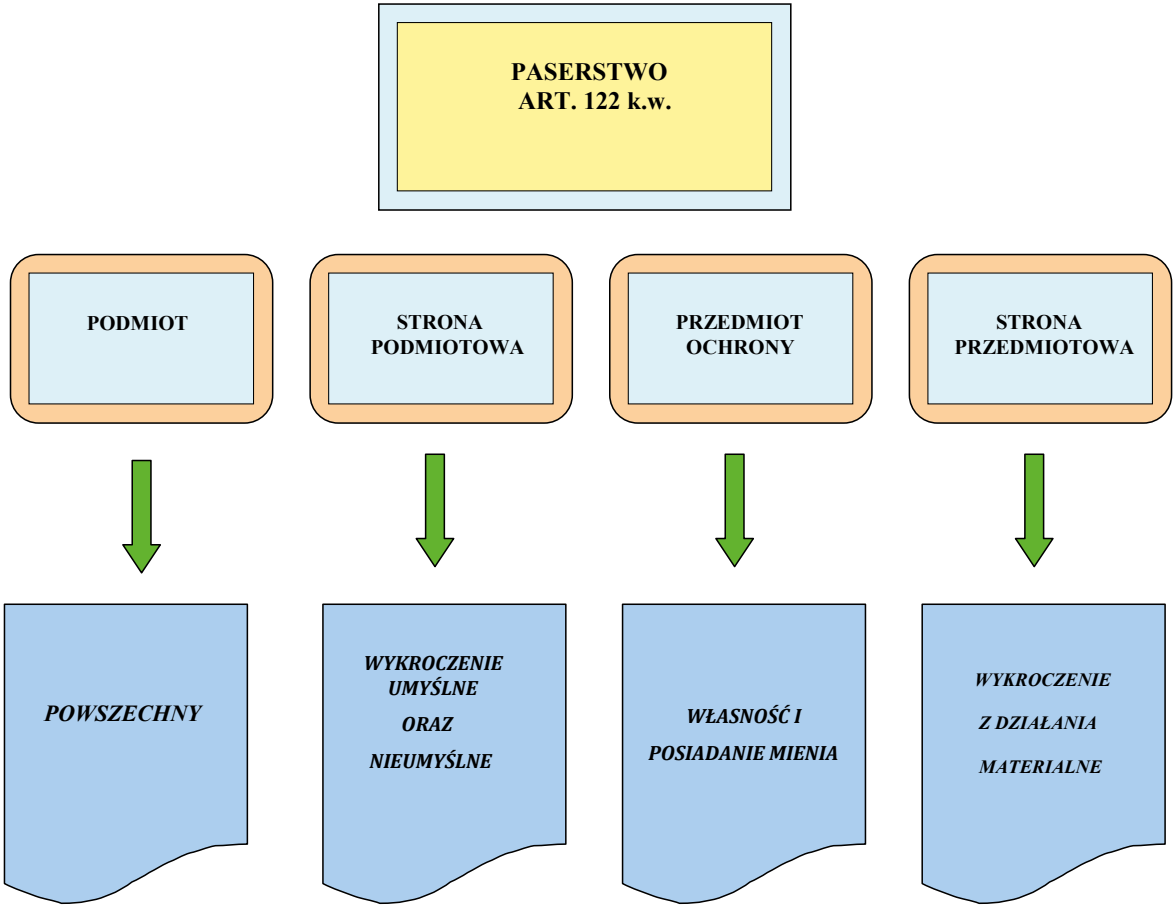
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

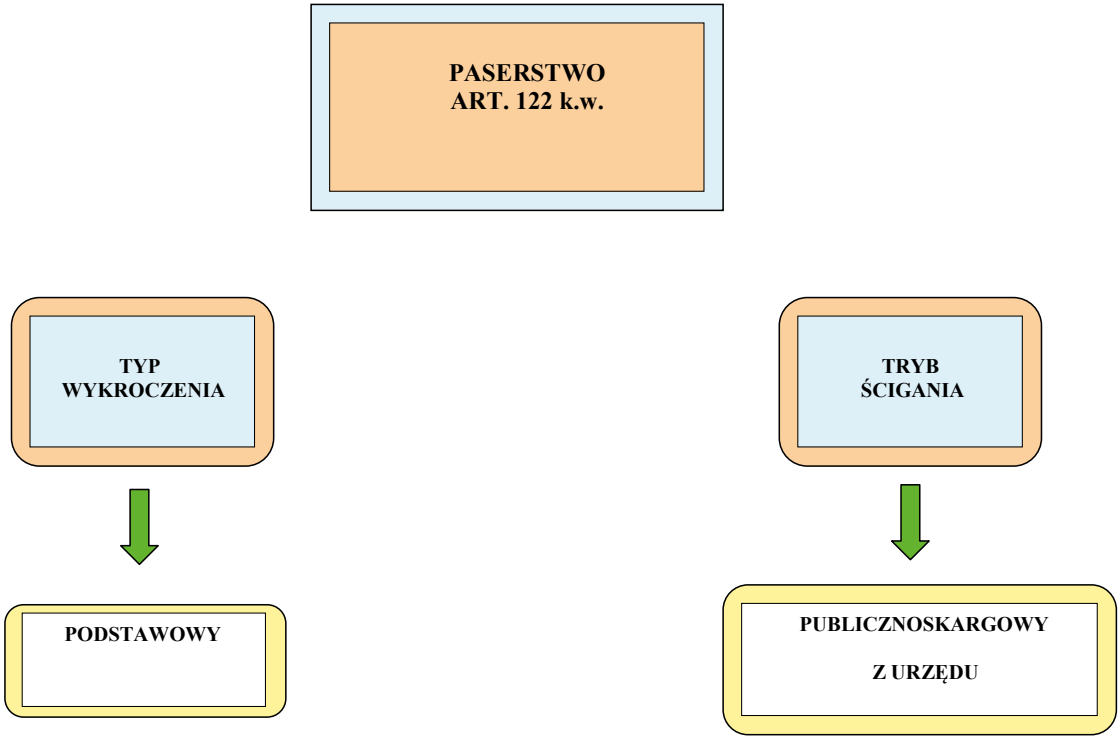
TABLICA NR 67

NALEŻNOŚĆ Z TYTUŁU INNEGO PODOBNEGO ŚWIADCZENIA – w orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, wedle którego innym podobnym świadczeniem, o którym mowa w art. 121 § 2 k.w., jest także płatna usługa polegająca na podłączeniu odbiornika telewizyjnego do systemu zbiorowego odbioru (sieci kablowej) i na udostępnianiu programów (tak SN w post. z 29.9.2004 r., I KZP 21/04, OSNKW 2004, Nr 9, poz. 90, a także w post. z 29.9.2004 r., I KZP 22/04, OSNwSK 2004, poz. 1691), a stanowisko to zostało zaaprobowane w doktrynie (zob. M. Rogalski, Glosa, s. 223 i n.; A. Baszkowski, Glosa, s. 234–235). W doktrynie trafnie wskazuje się, że „innym podobnym świadczeniem, o którym sprawca wie, że jest płatne" jest wyłudzenie świadczenia postoju pojazdu bez uiszczenia opłaty (tak M. Bojarski, w: M. Bojarski, W. Radecki, *Kodeks wykroczeń*, 2016, s. 899).

TABLICA NR 68

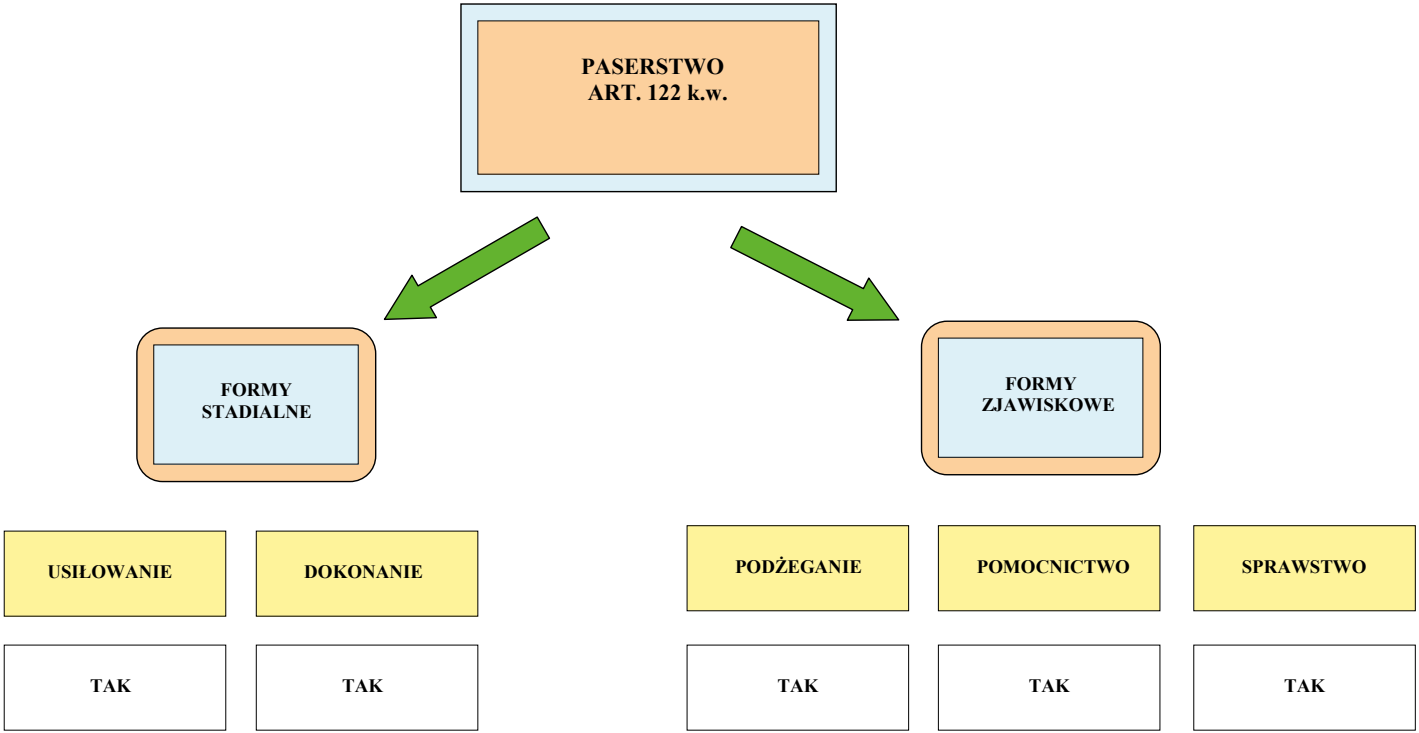

TABLICA NR 69

TABLICA NR 70

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

TABLICA NR 71

POJĘCIE MIENIA – przedmiotem czynności wykonawczej wykroczeń unormowanych w art. 122 § 1 i 2 k.w. **nie mogą być**:

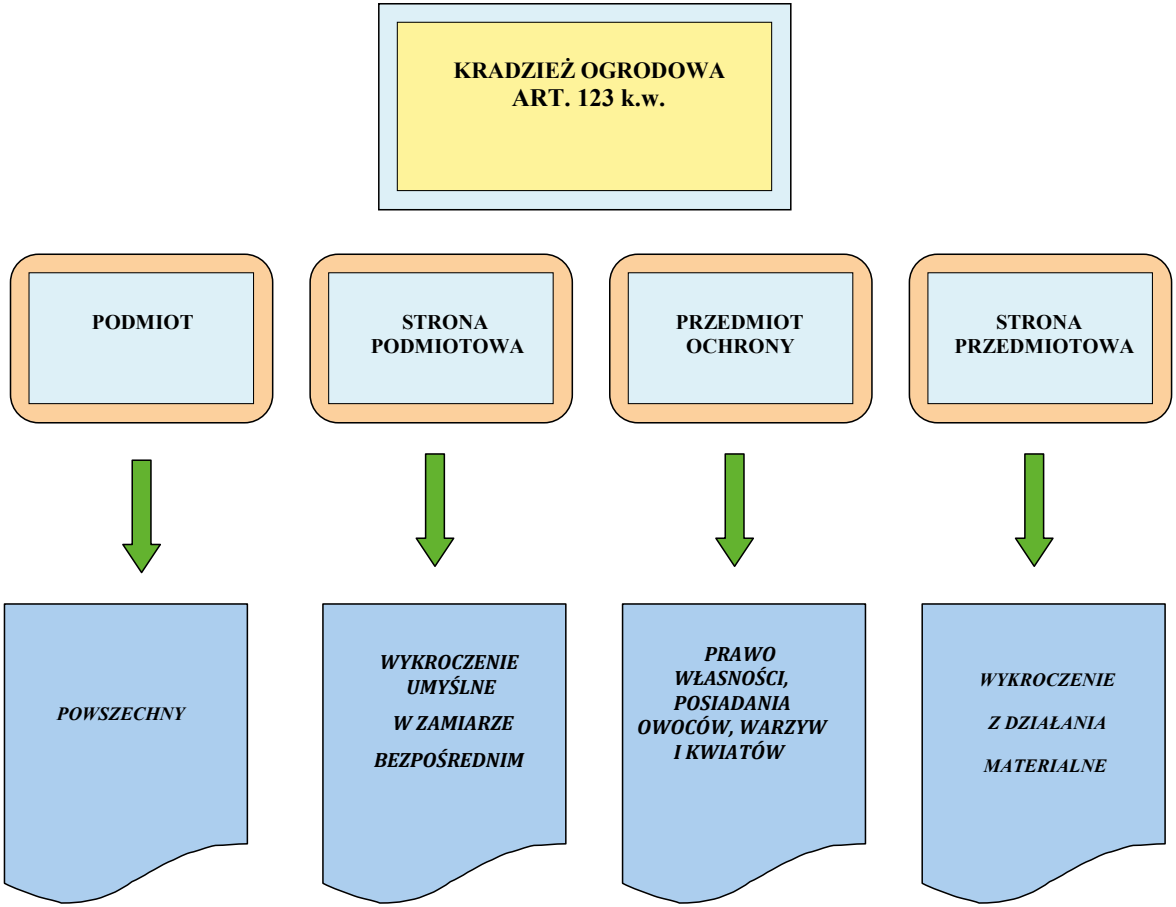
– broń, amunicja, materiały lub przyrządy wybuchowe, gdyż sprzeciwia się temu treść art. 130 § 1 pkt 2 k.w.,

– drzewo wyrąbane lub drzewo powalone, a także gałęzie, korzenie, krzewy lub pniaki, gdyż sprzeciwia się temu treść art. 120 § 1 i art. k.w.,

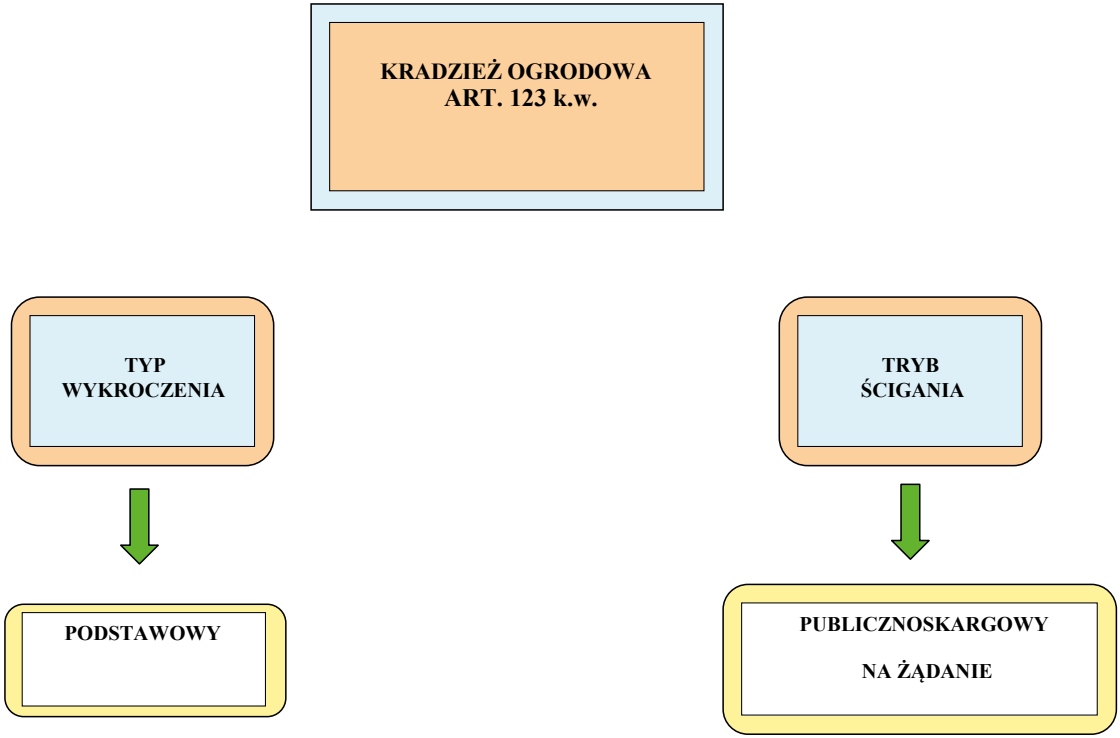
– program komputerowy uzyskany w drodze kradzieży lub przywłaszczenia, gdyż sprzeciwia się temu treść art. 275 § 1 k.k.

Legalis/el. 2017 [dostęp: 10.04.2017r.].

TABLICA NR 72

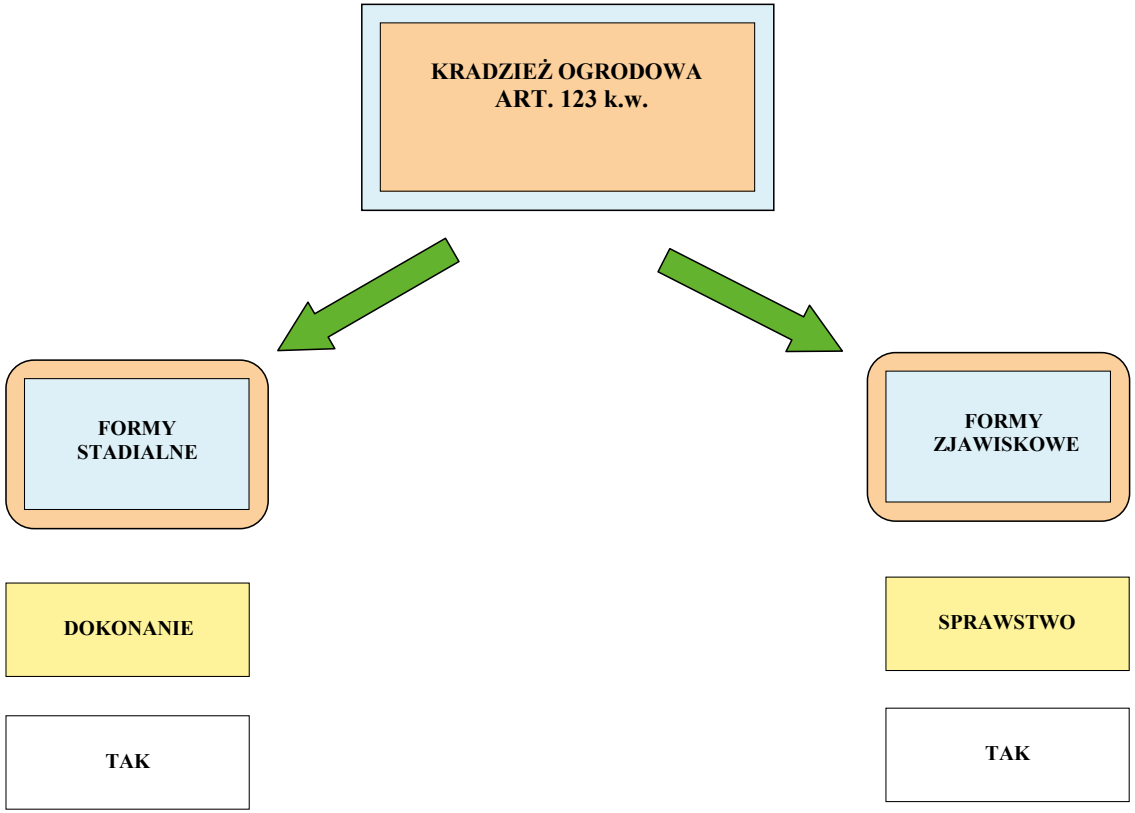

TABLICA NR 73

TABLICA NR 74

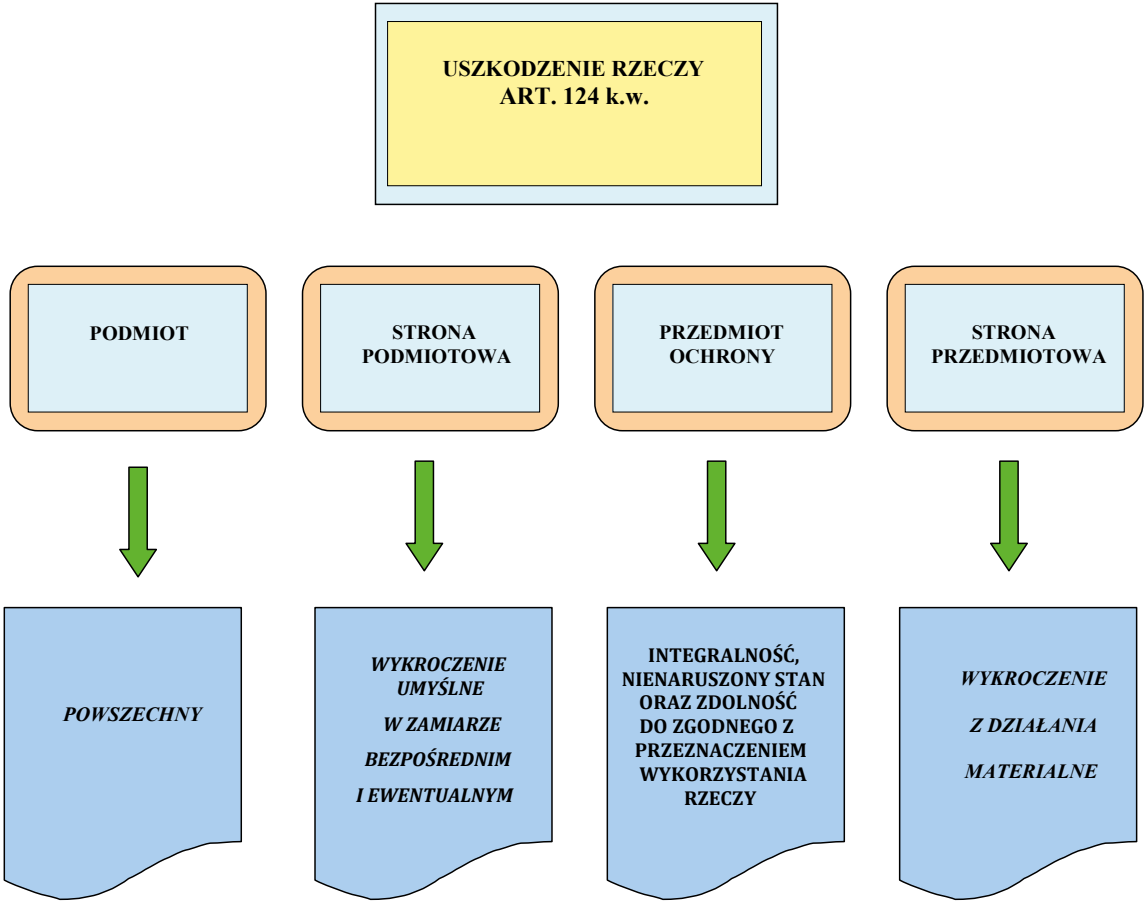
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

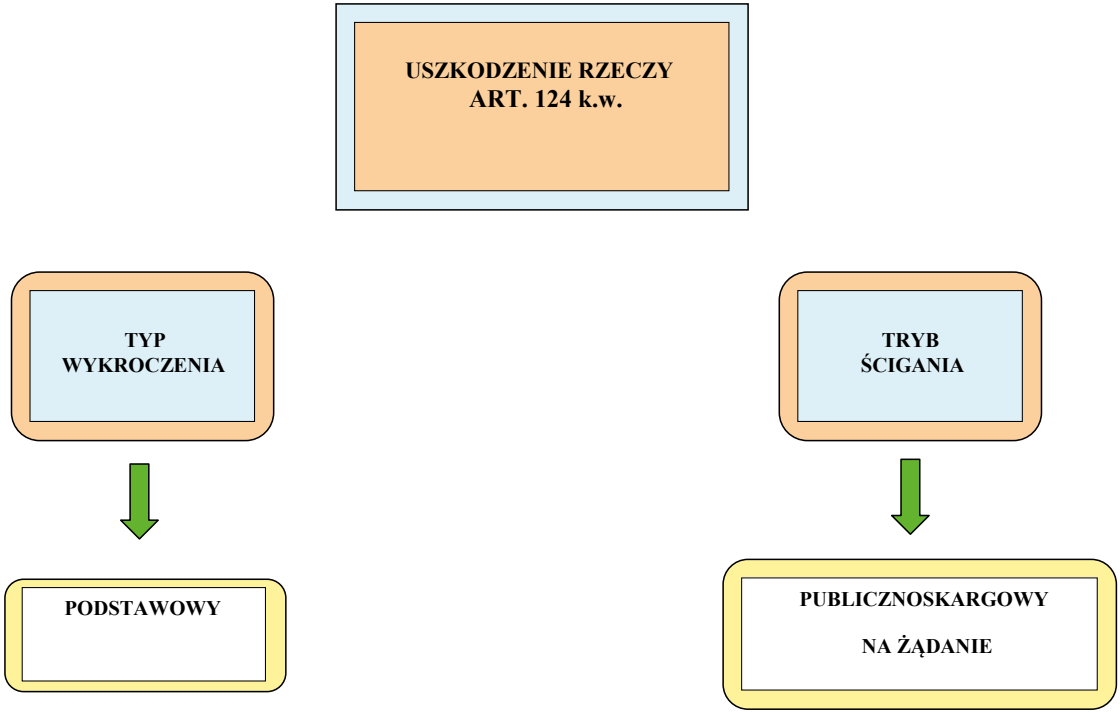
TABLICA NR 75

NIEZNACZNA ILOŚĆ – przyjmuje się, że nieznaczna ilość to kilka lub kilkanaście sztuk, a kilkadziesiąt owoców nie stanowi już nieznacznej ilości. Podejmując próbę wyznaczenia górnej granicy wspomnianego kryterium wartościowego, można odwołać się do wysokości nawiązki określonej w art. 123 § 3 k.w. Mając to na względzie, należy zaproponować, aby przez nieznaczną ilość owoców, warzyw lub kwiatów w rozumieniu art. 123 § 1 k.w. rozumieć taką niewielką ilość tych rzeczy, których wartość majątkowa nie przekracza kwoty 50 zł. (T. Bojarski, *Kodeks wykroczeń*, 2015, s. 488).

TABLICA NR 76

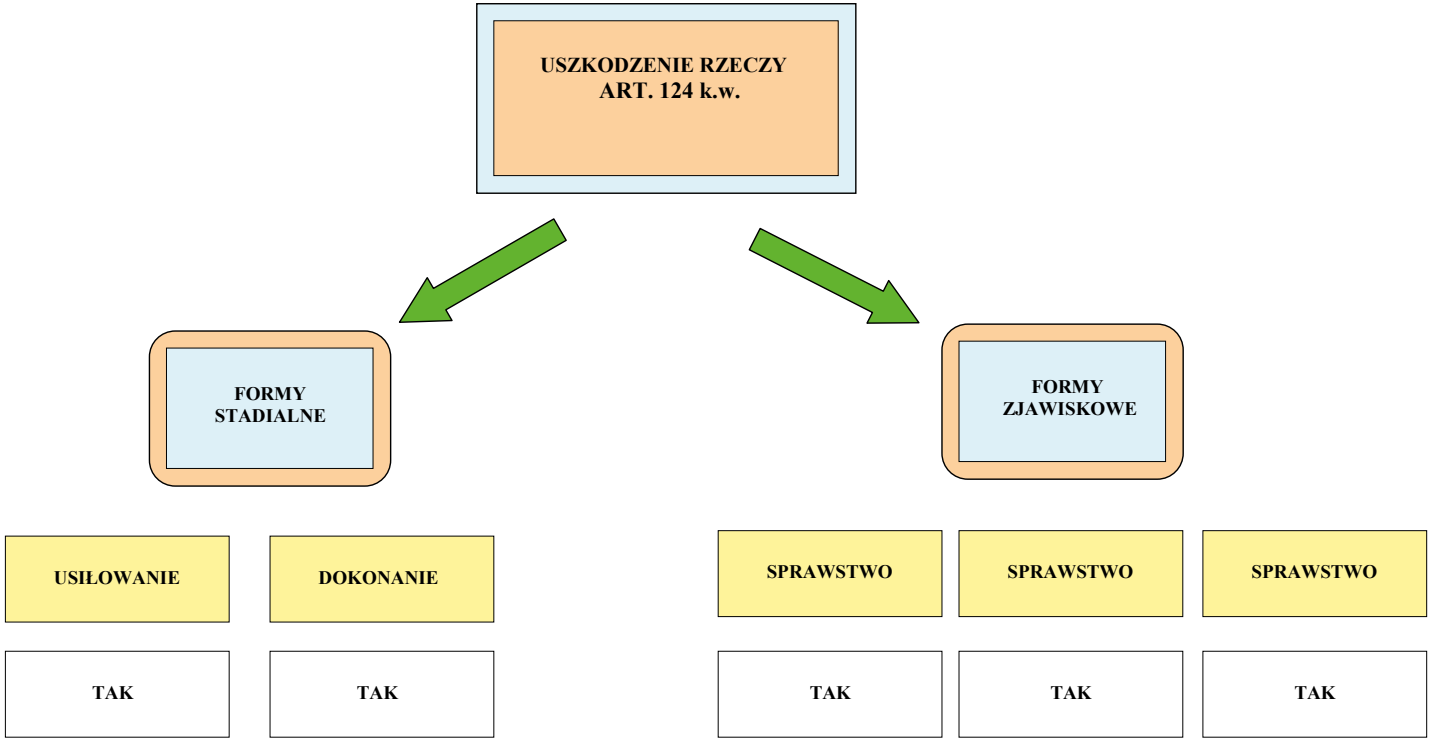

TABLICA NR 77

TABLICA NR 78

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

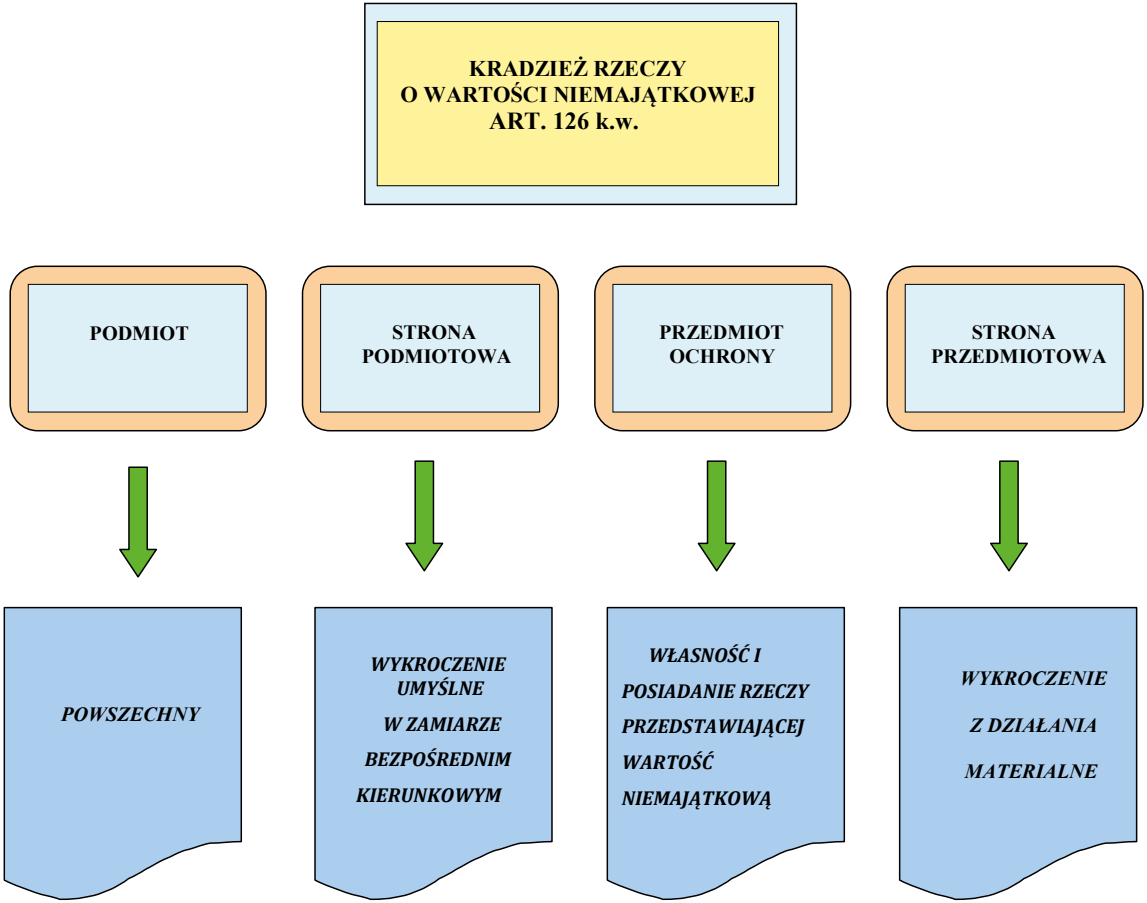
TABLICA NR 79

ZNISZCZENIE – polega na fizycznym unicestwieniu rzeczy, w efekcie czego przestaje ona istnieć. W doktrynie wskazuje się, że zniszczenie rzeczy może polegać również na takim na nią oddziaływaniu, w wyniku którego tak zmieniają się jej właściwości, że nie nadaje się ona do użytku zgodnego z jej pierwotnym przeznaczeniem (M. Szwarczyk, w: T. Bojarski, *Kodeks wykroczeń*, 2015, s. 491).

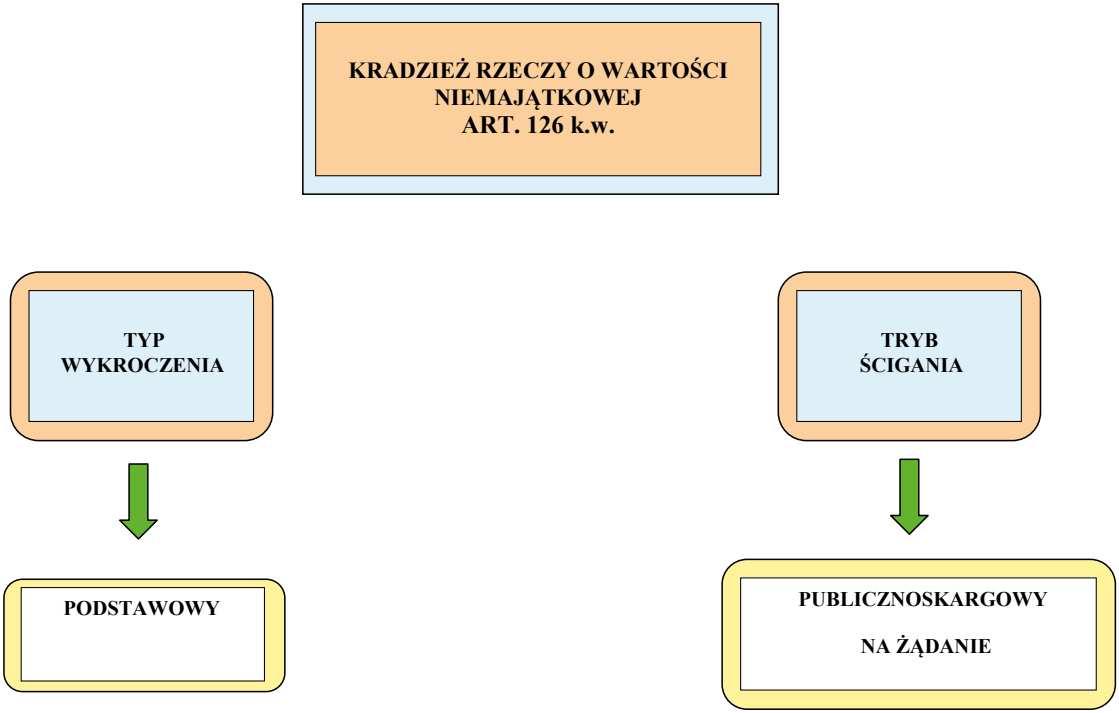
USZKODZENIE – polega na takim na nią oddziaływaniu, które zmniejsza jej wartość (M. Bojarski, w: M. Bojarski, W. Radecki, *Kodeks wykroczeń*, 2016, s. 915; M. Szwarczyk, w: T. Bojarski, *Kodeks wykroczeń*, 2015, s. 491).

UCZYNIENIE NIEZDATNEJ DO UŻYTKU – polega na takim na nią oddziaływaniu, które uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia normalne korzystanie z tej rzeczy, pomniejszając jej wartość użytkową, ale nie naruszając jednak jej substancji, materii. (M. Bojarski, w: M. Bojarski, W. Radecki, *Kodeks wykroczeń*, 2016, s. 915; M. Szwarczyk, w: T. Bojarski, *Kodeks wykroczeń*, 2015, s. 491).

TABLICA NR 80

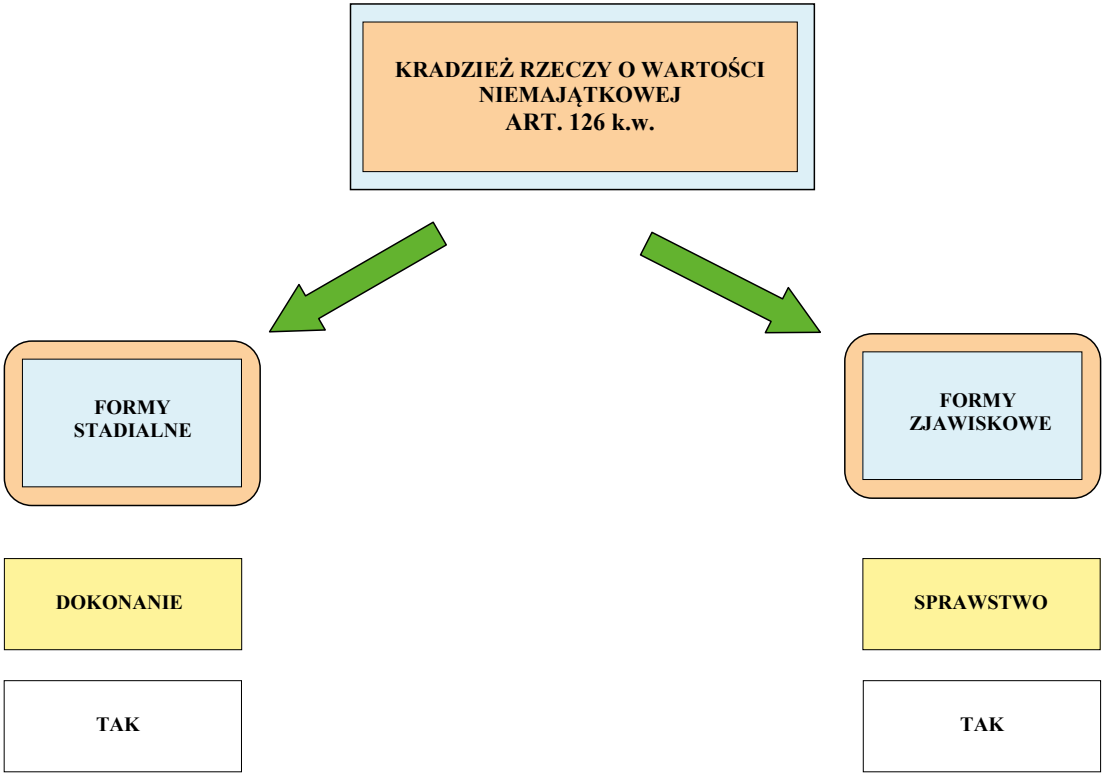

TABLICA NR 81

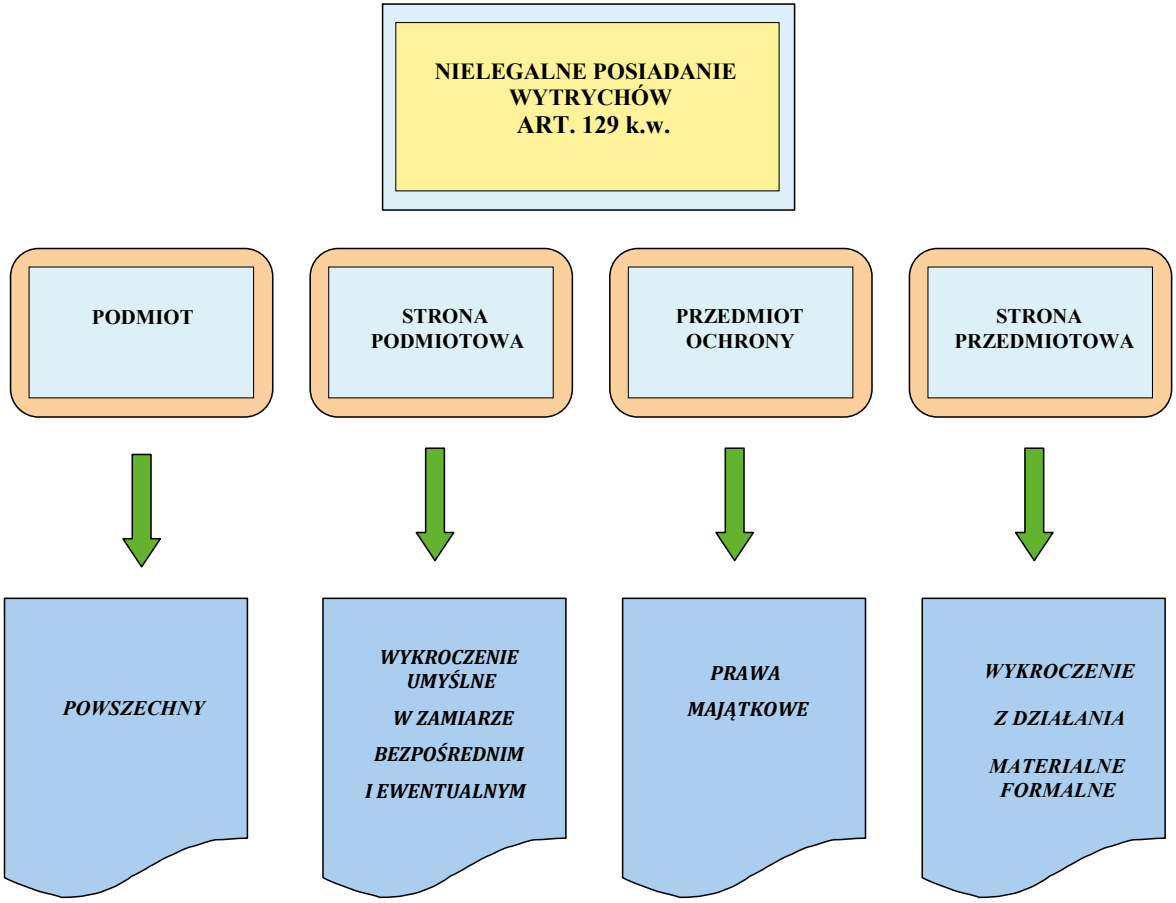

TABLICA NR 82

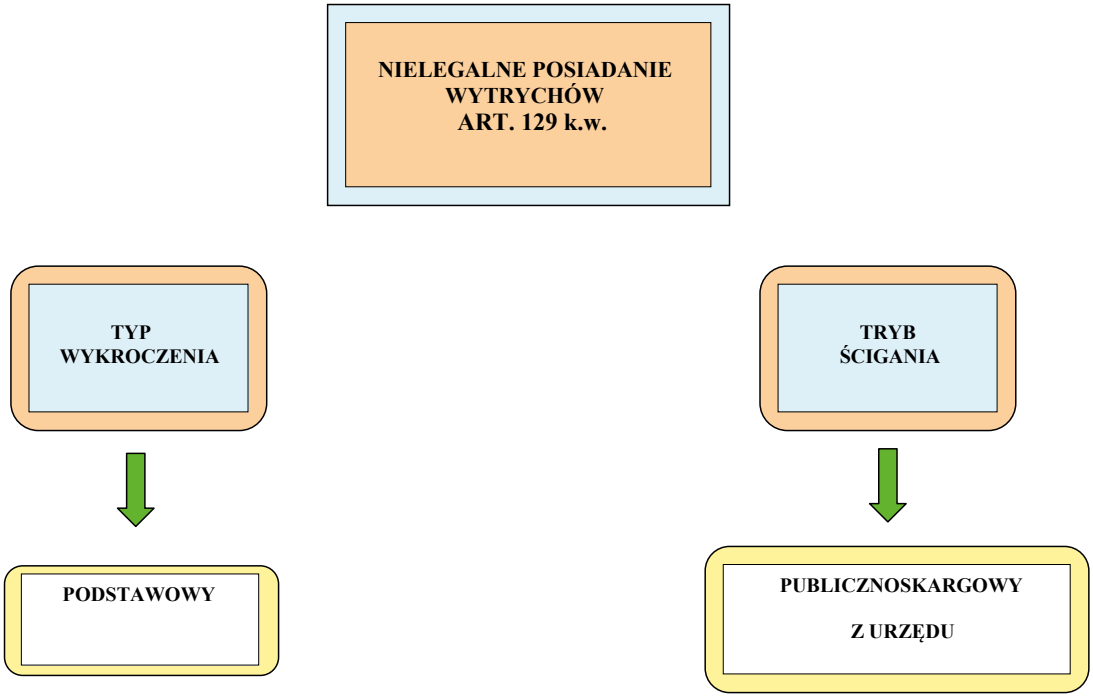
ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

TABLICA NR 83

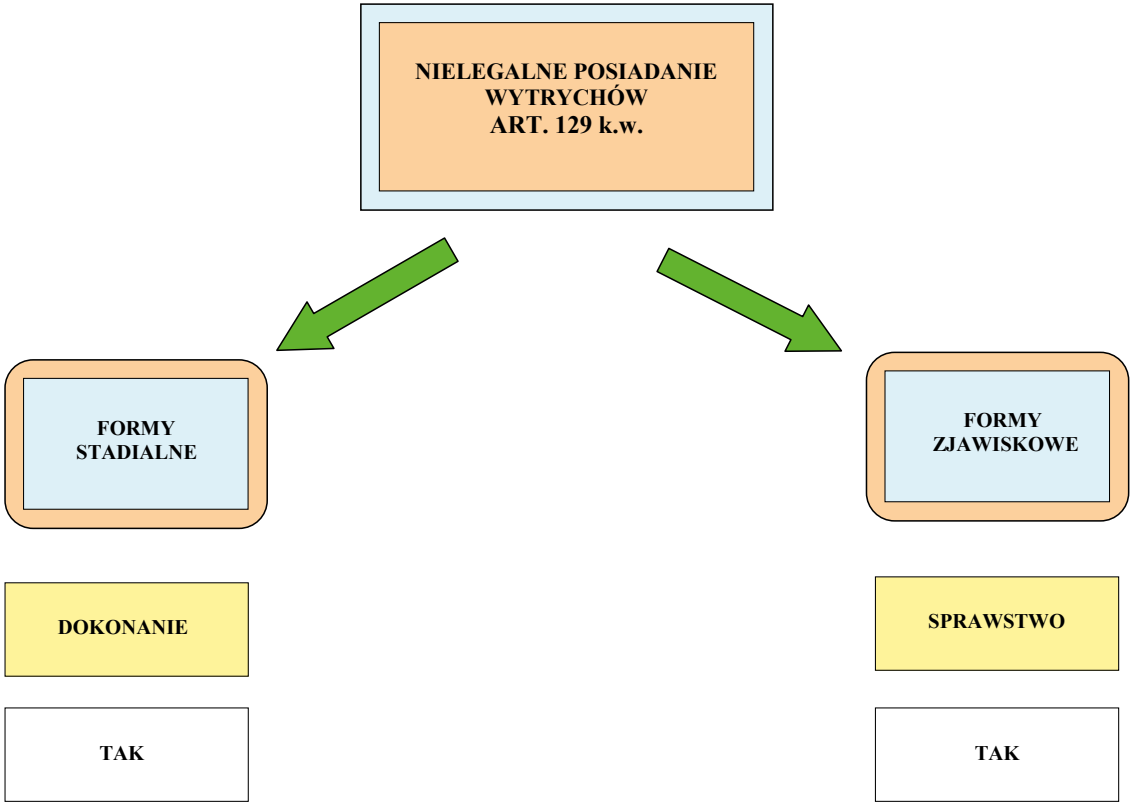

TABLICA NR 84

TABLICA NR 85

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA FORM ZJAWISKOWYCH I STADIALNYCH

TABLICA NR 86

Literatura

- Ustawa z dnia 5 lipca 2016 r., *Kodeks Karny*, (Dz.U. z 2016 r. poz. 1137).
- A. Marek, Kodeks Karny*, Komentarz*, Warszawa 2004.
- H. Kołakowska-Przełomiec, *Przemoc w rodzinie*, zeszyt 1, 1985,
- L. Wilk, w: Królikowski, Zawłocki, *Kodeks karny*, t. 2, 2013, s. 664
- M. Szymczak (red.), *Słownik języka polskiego*, t. 3, Warszawa 1981, s. 231; B. Dunaj (red.),
- D. Egierska, w: J. Bafia, D. Egierska, I. Śmietanka, *Kodeks wykroczeń*, 1980, s. 149
- V. Konarska-Wrzosek, *Ochrona dziecka*, 1999, s. 79;
- R. Krajewski, Żebractwo, 2013, s. 6
- J. Ignatowicz, M. Nazar, *Prawo rodzinne*, wyd. 5, 2016, s. 348
- T. Bojarski, *Kodeks wykroczeń*, 2015, s. 488
- Legalis/el. 2017 [dostęp:10.04.2017r.].
- M. Bojarski*,* W. Radecki, *Kodeks wykroczeń*, 2016, s. 915
- Uchw. SN z 9.6.1976 r., VI KZP 13/75, OSNKW 1976, Nr 7–8, poz. 86
- Wyrok SN z 14.3.2007 r., IV KK 472/06, OSNwSK 2007, nr 1, poz. 621
- Wyrok SA z 11.07.2013 r. , II AKa 61/13
- Wyrok SN z 14.3.2007 r., IV KK 472/06, OSNwSK 2007, nr 1, poz. 621
- Wyrok SA z 11.07.2013 r. , II AKa 61/13
- Wyrok SN z 3.02.1999 r. V KKN 566/9, Orz. Prok. I Pr. 1999, nr 7-8
- Wyrok SA w Poznaniu z 21.04.1992 r.,II Akr 129.92, OSA 1993, nr 5
- Wyrok SN z dnia 8.01.2017 r. III KK 486/16

Zakład Służby Kryminalnej

asp. szt. Adam Kaliściak
asp. szt. Maciej Antkowiak
asp. Tomasz Pączkowski

Szkoła Policji w Katowicach
ul. gen. Jankego 276
40-684 Katowice-Piotrowice
www. katowice.szkolapolicji.gov.pl